

Pia Gjellerup (S):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven, personskatteloven og virksomhedsskatteloven. (Begrænsning af underskudsfremførsel ved akkord m.v.).

(Lovforslag nr. L 207).

Ministeren for skatter og afgifter anmodede i februar 1983 Skattelovrådet om at overveje de skattemæssige regler i forbindelse med konkurs og akkord m.v. for personer og selskaber samt at fremkomme med eventuelle forslag til forbedringer.

I den tid, hvor Skattelovrådet har arbejdet med dette meget bredt formulerede spørgsmål, er nødvendigheden af ændringer blevet påtrængende inden for et område, hvor skattemyndighedernes hidtidige praksis er blevet underkendt ved en højesteretsdom.

Højesterets dom, jf. UfR 1986, p. 462, indebærer, at begge parter i en akkord – både låntager og långiver – kan fratække det beløb, der akkorderes. Låntager har fratrukket de udgifter eller afskrevet de investeringer, som er finansieret af lånet. Långiver vil kunne fradrage akkordbeløbet som et tab på den pågældende fordring. Det samme beløb bliver således fratrukket to gange. Et tab vil hermed fuldt ud blive betalt af samfundet gennem de ydede skatterabatter. Er låntager en enkeltmandsejet virksomhed, vil samfundsdekningen i visse situationer kunne overstige 100 pct.

Skattelovrådet afgav den 9. februar 1987 en udtalelse indeholdende bl.a. forslag til at fjerne låntagers muligheder for at fremføre underskud uden fradrag af et eftergivet beløb.

Uanset at der således er gået henved et år, har skatteministeren endnu ikke fremsat lovforslag, der bremser denne helt uacceptable spekulationsmulighed.

En gennemførelse af lovforslaget er nødvendig for at opnå en opfyldelse af de almindelige skatteretlige principper, som den almindelige retsbevidsthed fordrer opfyldt.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale det til Folketingets hurtige behandling.

Holger K. Nielsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ret til frihed til uddannelse. (Lovforslag nr. L 208).

Forslag til lov om betalt frihed til uddannelse. (Lovforslag nr. L 209).

På finansloven for 1988 (§ 20.04.89.53.19) er afsat 50 mio. kr. til opstart af en reform om betalt frihed til uddannelse (BFU).

Som en følge heraf skal der vedtages en konkret lovgivning om BFU. Nærværende lovforslag skal ses som SF's bud på, hvordan en BFU-reform bør udformes.

Der er tale om to sammenhængende lovforslag om henholdsvis en *orlovsordning* og en *løn-kompensationsordning*.

Orlovsordningen vil være generel, hvorimod lønkompenationsordningen bygges gradvis op i en forsøgsperiode på 5 år.

Det ligger således i SF's forslag, at man kan starte i 2 amter allerede i 1988, hvorefter ordningen udvides til hele landet inden udgangen af 1992.

Herefter skal forsøget evalueres og danne grundlag for en permanent lovgivning på området.

Jeg skal i øvrigt henvise til lovforslagenes tekst og de bemærkninger, der ledsager dem.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:**Formanden:**

Det som nr. 6 opførte spørgsmål, spørgsmål nr. S 547 af Preben Møller Hansen (FK) til arbejdsministeren, udgår til skriftlig besvarelse.

Vi vender herefter tilbage til det som nr. 1 opførte spørgsmål.

Spm. nr. S 545

1) Til miljøministeren af:**Leif Hermann (SF):**

»Vil regeringen på mødet i arbejdsgruppen vedrørende kvælstofilter (NO_x) i Genève 16.-19. februar 1988 (Genèvekonventionen) støtte forslaget om reduktion af emissionerne med mindst 30 pct. inden 1995 i forhold til 1985-emissionsniveauet?«

[Leif Hermann]

Skriftlig begrundelse

Danmarks forhandlingslinje har hidtil været meget forvirret. Under henvisning til, at den hjemlige politiske situation var uafklaret, har den danske delegation hverken kunnet støtte forslag om fastfrysning eller forslaget fra Forbundsrepublikken Tyskland om en 30 pct.s reduktion inden 1995 med udgangspunkt i emissionerne i 1985.

Østrig, Holland, Sverige og Schweiz støtter forslaget fra Forbundsrepublikken.

Den parlamentariske situation blev afklaret under Folketingets debat om kvælstofilter den 5. november 1987 (Forespørgsel nr. F 3, Folketingets forhandlinger sp. 1368 ff.). Et flertal gav udtryk for, at Danmark skal støtte forslaget fra Forbundsrepublikken.

Det skal bemærkes, at i hvert fald Forbundsrepublikken, Østrig og Schweiz ikke vil indgå kompromis under forhandlingerne. Det er derfor udelukket, at der vil kunne opnås enighed om et forslag, der udelukkende fastfryser forureningen på det nuværende niveau. En forhandlingslinje fra dansk side, der sigter mod et sådant kompromis, vil derfor være helt uinteressant, hvis forhandlingerne skal ud af det nuværende dødvande og føre til forpligtende reduktioner.

Den eneste fremkommelige forhandlingslinje er at støtte forslaget om mindst 30 pct. reduktion inden 1995, således at klubdannelsen styrkes med Danmarks stemme. Som bekendt gav denne taktik resultater med hensyn til emissionen af svovldioxid.

På baggrund af beregninger fra bl.a. nordiske eksperter er det muligt at konkludere, at NO_x -emissionerne skal reduceres med 75 pct., hvis alvorlige miljøskader skal undgås. Klubdannelsen om en forpligtende 30 pct.s reduktion må derfor ses som et første skridt frem mod de nødvendige reduktioner.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Under forhandlingerne i ECE-arbejdsgruppen vedrørende kvælstofilter har den danske holdning været, at Danmark skulle arbejde for en protokol, der dels fastfryser emissionerne, dels indeholder forpligtelser om reduktion af udledningerne.

I spørgsmålet refereres til den danske holdning til fem landes initiativ vedrørende en 30 pct.s reduktion af udledningerne fra alle kilder

i 1995 i forhold til 1985. Dette initiativ er i den nuværende forhandlingsfase ikke fremlagt som et egentligt forslag. De pågældende lande har imidlertid forbeholdt sig ret til at komme tilbage til dette forslag i lyset af forhandlingerne om protokollen.

Jeg kan her henvise til, at de fem landes holdning er omtalt i det referat af forhandlingerne, der tilgik Miljø- og Planlægningsudvalget den 26. oktober 1987.

I forhandlingerne har Danmark som nævnt lagt vægt på, at der i protokollen aftales såvel et tidspunkt for en fastfrysning som et tidspunkt for en reduktion af udledningerne.

Forhandlingsituationen i arbejdsgruppen er fortsat åben; derfor vil de danske forhandlere ved det kommende møde blive instrueret om at arbejde for en fastfrysning i 1990 eller snarest muligt derefter – baseret på 1985-emissionerne – og som udgangspunkt at gå ind for en reduktion på mindst 35 pct. i forhold til 1985-niveau snarest muligt og senest i 1998.

Leif Hermann (SF):

Jeg vil godt sige miljøministeren tak for svaret, om end jeg synes, at i hvert fald første del forekom noget uklar.

Nu er der, så vidt jeg kan se, ikke umiddelbar forenelighed mellem det, miljøministeren vil instruere den danske delegation om, og det om end ikke formelle så dog reelle forslag, der foreligger fra de lande, der ønsker en 30 pct.s reduktion, sådan som det er omtalt i spørgsmålet.

Nu vil jeg gerne spørge miljøministeren, om det er således, at man, uagtet der ikke foreligger et formelt forslag ud over, hvad der er angivet her fra ministerens side, offentligt vil tilkende-give støtte, såfremt dette forslag kommer frem igen.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Her må jeg nok sige, at ifølge Folketingets dagsorden fra 5. december 1987 havde regeringen den opgave, at NO_x -udledningerne inden år 2005 skulle begrænses med mindst 50 pct. i forhold til 1980-niveauet, men man skulle også styrke og sikre udviklingen af dansk teknologi på området.

Skal regeringen leve op til den vedtagne dagsorden, må den tilrettelægge tingene på en sådan måde, at dansk industri får den nødvendige tid til det teknologiske udviklingsarbejde.

[Miljøministeren]

Hvis Danmark skal have gennemført en 30 pct.s reduktion i 1995, har regeringen ikke mulighed for at indfri Folketingets dagsorden for så vidt angår forudsætningen om at bygge på dansk teknologi.

Jeg skal her bemærke, at de første anlæg til fjernelse af kvælstofilter fra danske kraftværker først vil være driftklare i 1991.

Regeringens fastlæggelse af den danske forhandlingslinje i ECE sker naturligvis på grundlag af den i Folketinget vedtagne dagsorden. Men jeg vil også godt oplyse til forståelse af den holdning, regeringen har, at beregninger i Miljøstyrelsen viser, at en 30 pct.s reduktion i 1995 i forhold til 1985 vil kræve, at vi i Danmark skal fjerne 77.000 t kvælstof fra kraftværkerne. Det svarer til, at 11 kraftværksblokke på hver 350 MW skal forsynes med anlæg, der fjerner NO_x i røggassen. Det vil koste knap 3 mia. kr., 11 × 265 mio. kr., og jo tidligere elværkerne kan reducere NO_x-emissionerne, jo større sandsynlighed er der for, at der kan bruges dansk teknologi. Det er på den baggrund, vi fastholder kommissoriet for forhandlerne.

Leif Hermann (SF):

Nu skal jeg ikke begynde som miljøministeren at genoptage debatten fra den 5. november 1987, men blot gøre opmærksom på, at miljøministeren vel forhåbentlig er klar over, at dagsordenen skal forstås i overensstemmelse med de bemærkninger, der er faldet bl.a. fra den, der stillede dagsordensforslaget. Jeg vil gerne her henlede miljøministerens opmærksomhed på, hvad fru Marianne Jelved sagde – Folketingets forhandlinger sp. 1398 – og miljøministeren skal her mærke sig, hvor flertallet ligger:

»Selvfølgelig mener Det Radikale Venstre, at vi skal kunne leve op til denne reduktion på 30 pct. i 1995, og det er bl.a. med henblik på det, at vi har ønsket en revidering af målsætning og muligheder i 1990.«

Der er altså et flertal i dette Folketing for, at miljøministeren skal støtte et forslag om 30 pct. reduktion i 1995. Er det ikke noget, der gør et vist indtryk på ministeren?

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Det har det sandelig også gjort. Jeg er fuldt bekendt med denne debat og også med dagsordenen. Men det, jeg har gjort her over for spør-

geren, er at gøre opmærksom på, at der var en anden side af dagsordenen, der også skulle opfyldes, og det var den at sikre og styrke udviklingen af dansk teknologi på området. Det er den forklaring, jeg har givet her om, hvordan vi skal opfylde også denne side af sagen. Det kan kun gøres under de forudsætninger, jeg her har lagt frem.

Leif Hermann (SF):

Nu forstår jeg, at miljøministeren er i gang med at kritisere Det Radikale Venstre for at have foreslået en selvmodsigende dagsorden, som ministeren selv har stemt for. Men så vil jeg gerne vide, om ministeren lægger vægt på det ene element i dagsordenen eller på det andet element i dagsordenen, for tingene kan jo åbenbart forstås på to måder. Hvad er det, der betinger, at miljøministeren helst vil forstå dem på sin måde og ikke på den måde, som den radikale ordfører fremlagde dem på.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Det, der har været min opgave og er min opgave, er at få tilgodeset så væsentlige elementer, som vi overhovedet kan, af den dagsorden, der er foreslået.

Leif Hermann (SF):

Da der tilsyneladende er skabt væsentlig uklarhed om dette, vil jeg gerne spørge, om miljøministeren vil møde op til et samråd i Folketingets Miljøudvalg snarest muligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 548

2) Til udenrigsministeren af:

Jørgen Tved (FK):

»Vil regeringen stadig ikke ved en eller anden form for sanktion over for den israelske regering tage afstand fra de modbydelige overgreb, som den israelske besættelsesmagt daglig foretager over for de palæstinensiske indbyggere i Gaza og Jordan?«

Jørgen Tved (FK):

Da jeg for knap en måned siden stillede udenrigsministeren næsten det samme spørgsmål, svarede udenrigsministeren mig – jeg citerer fra Folketingstidende 1987-88 sp. 4525:

[Jørgen Tved]

»Lad os vente og se, for jeg er da overbevist om, at den israelske regering vil lade sig påvirke af, at en kreds af venligsindede lande udtrykker så dyb en bekymring, som der er tale om her, og ikke mindst når bekymringen også udtrykkes af regeringen i et land som Danmark, der har sine meget nære og dybt venskabelige bånd til Israel.«

Siden da har vi oplevet en endnu stærkere brutalitet, endnu flere mord, endnu flere overgreb, hvor man bogstavelig talt prygler folk ihjel. Jeg vil godt spørge, om det tidspunkt nu ikke er inde, hvor den danske regering tager afstand fra det, der sker dernede, og gør den israelske regering opmærksom på, at nu må det være slut.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det har den danske regering også gjort. Jeg kan henvise til udtalelser, jeg selv har fremsat, og jeg kan senest henvise til den erklæring, der blev vedtaget af de 12 EF-landes udenrigsministre i forgårs under vores møde i Bonn.

Hr. Jørgen Tved har så yderligere spurgt om regeringens holdning til økonomiske sanktioner over for Israel. For knap en måned siden, da jeg besvarede spørgsmål her i salen fra hr. Jørgen Tved og supplerende spørgsmål fra andre, gjorde jeg rede for, hvorfor regeringen ikke finder, at økonomiske sanktioner bør tages i anvendelse. Regeringens holdning til dette spørgsmål er uændret.

Jørgen Tved (FK):

Nu har vi oplevet, at de venlige henstillinger, som regeringen åbenbart har forsøgt sig med, ikke har hjulpet. Vi kender til andre tilfælde, og jeg kunne henvise til Polen, hvor regeringen var anderledes oppe på mærkerne, da det netop drejede sig om økonomiske sanktioner. Jeg vil godt spørge, hvor langt vi skal gå, før også den danske regering tager økonomiske sanktioner i brug. Det er vel det, der skal til, før der kommer et tilstrækkeligt pres på den israelske regering. Hvor mange lig skal der på bordet endnu? Hvor mange unge mennesker skal have knust arme og ben af de israelske soldaters knipler?

Det, vi oplever, kan kun sammenlignes med nazisternes optræden under den anden verdenskrig eller det sydafrikanske politis optræden over for den sorte befolkning i Sydafrika. Derfor må det være rimeligt, at også den dan-

ske regering nu prøver på at gøre israelerne klart, at det er så forbryderisk, det, der foretages, at der må tages alvorlig afstand fra det, og at der f.eks. laves forskellige boykotforanstaltninger over for varegrupper, som man gjorde det i sin tid, da der var nogle situationer i Polen, som regeringen ikke veg tilbage for at tage økonomiske sanktioner i brug for at understrege at man tog afstand fra.

Det, jeg efterlyser, er altså andet end venlige bemærkninger, som vi nu har set ikke hjælper. Der må anderledes boller på suppen, før israelerne forstår, at civiliserede mennesker ikke kan tillade sig at optræde sådan, og at vi ikke som en over for den israelske regering tilsyneladende venligsindet regering kan acceptere, at israelerne optræder, som de gør over for Palæstinas befolkning.

Pelle Voigt (SF):

Nu tager ministeren afstand fra at overveje økonomiske sanktioner imod Israel på grund af besættelsespolitikken i de besatte områder. Det er jo noget, som har været diskuteret her i Folketinget tidligere.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren finder, at det er det rette tidspunkt nu at færdigforhandle den mestbegunstigelsesaftale, der giver Israel fri og uhindret adgang som mestbegünstiget land til det europæiske marked. Det er en sag, som er under behandling i EF nu, hvor Ministerrådet har videresendt sin godkendelse af en sådan blåstempling, altså af en sådan økonomisk særstatus i forhold til EF. Det er formentlig en sag, som der er klar modstand imod i Europa-Parlamentet.

Jeg vil gerne høre, om regeringen fortsat er af den opfattelse, at tiden er inde til, at Israel skal have denne særligt begunstigede handelsmæssige rolle, en art omvendt sanktion, en belønning, om man vil.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Regeringen beklager dybt, at den israelske regering ikke har lyttet til den bekymring, som er blevet udtrykt af Israels venner, deriblandt et land som Danmark. Vi beklager det dybt, men jeg finder sandelig også, at det bør siges, at de sammenligninger, hr. Jørgen Tved drager, går alt for vidt.

Økonomiske sanktioner afviser vi, bl.a. fordi der ikke er nogen som helst udsigt til, at de skul-

[Udenrigsministeren]

le påvirke udviklingen i positiv retning. Hvis økonomiske sanktioner skulle have virkning, skulle de være meget omfattende. Det ved vi at de ikke ville blive. Det ville derfor få karakter af en demonstration, som formentlig kun ville føre til, at den israelske regering ikke i fremtiden ville lytte til, hvad vi havde af synspunkter. Man ville formentlig reagere ved at vende os ryggen. Derfor ville der ikke være megen fornuft i at tage sanktioner i anvendelse.

Når så hr. Pelle Voigt drager de aktuelle forhandlinger mellem Israel og EF ind i billedet, må jeg sige, at det ikke uden videre kan beskrives som en ny begunstiggelse. De forhandlinger, der foregår, skal ses i sammenhæng med den ændrede handelspolitiske situation, der er opstået som følge af Fællesskabets udvidelse med Spanien og Portugal. Det er noget, der har nødvendiggjort nye ordninger med samtlige de lande, der ligger omkring Middelhavet, og som ikke er medlemmer af EF, for på en eller anden måde at rette op på den forværrede konkurrencesituation, de har fået i og med, at Spanien og Portugal er kommet ind. Derfor skal dette ses som et led i den normale varetagelse af de økonomiske relationer, ikke som en eller anden form for belønning.

Jørgen Tved (FK):

Jeg vil for det første anholde udenrigsministerens bemærkning, når han siger, at den sammenligning, jeg har foretaget mellem den måde, israelske soldater optræder på, og den måde, nazisterne optrådte på under den anden verdenskrig, går for vidt. Den eneste ting, der mangler, er gaskammeret. Når israelske soldater er forsynede med 10.000 knipler, er de af hårdt træ, der bliver brugt til at mishandle folk og til at påføre de unge mennesker livsvarige skader. Man slår for at knuse knoglerne på disse mennesker, og man har altså nu også eksempler på, at man har pryglet dem ihjel.

Jeg ville ikke have noget imod det, hvis der kom stor afstand mellem de forbrydere, der optræder i Israel, og den danske befolkning, der i stort tal vender ryggen til det, der sker. Jeg vil godt spørge udenrigsministeren, om der skal et beslutningsforslag til her i Folketinget, før regeringen vågner op.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 530

3) Til *skatteministeren* af:

Jens Thoft (SF):

»Agter ministeren at styrke retssikkerheden ved at sikre, at skatteyderne samtidig med udsendelsen af selvangivelsen får oplyst, hvilke oplysninger der i henhold til skattekontrolløven er indberettet for den enkelte?«

Skriftlig begrundelse

Som tingene administreres for 1987, er f.eks. renteindberetningsordningen mildt sagt noget rod. Det har ligningsmyndighederne jo også anerkendt i og med, at det af normalselvangivelsen, S 13, punkt 17, fremgår, at her skal man anføre pantebrevsrenteudgifter, medmindre der er sket indberetning. Men skatteyderne har kun ringe mulighed for at vide, hvilke pantebrevsrenter der rent faktisk er indberettet, og da der i år ikke er mulighed for at specificere gæld og renter heraf, hverken på ejendomskaemtet/selvangivelsen eller på dens underbilag S 13 A, vil ligningsmyndigheden ikke have nogen reel kontrolmulighed, såfremt en skatteyder snyder sig selv eller får trukket for meget fra. Ingen af delene er tilfredsstillende for den retssikkerhed, som ministeren har talt så højrøstet om, men gjort så lidt ved.

Jens Thoft (SF):

Forvirringen er total, den er fuldstændig og total. Jeg advarede allerede sidste år skatterepartierne om, at det meget let ville gå sådan, og nu er det en kendsgerning. Selvangivelsen duer ikke. Rubrikkernes tekster er enormt uklare, tag f.eks. selvangivelsens punkt 17, hvori det hedder: »Pantebrevsgæld og renter heraf«, og så er der i parentes anført: »medmindre pengeinstituttet har indberettet dem som gæld til pengeinstituttet«. Renterne eller gælden, eller hvad er det, der skal indberettes? Forvirringen er total, og en af mulighederne for at løse denne del af problemet – der er mange andre – er, at man på forhånd meddeler skatteyderne, hvilke oplysninger man har, således at skatteyderne inden indleveringsfristens udløb får besked om, hvilke oplysninger ligningsmyndigheden har. Jeg ved godt, at det må betyde, at selvangivelsesfristen bliver udsat, men jeg spørger ministeren: Vil man ikke sikre det?

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Hr. Jens Thoft forudsætter i sit spørgsmål, at skatteyderne i dag ikke får nogen oplysning om, hvilke tal der i henhold til skattekontrolløven er indberettet for den enkelte, og det er naturligvis ikke en korrekt forudsætning. Som hr. Jens Thoft sikkert er klar over, skal de indberetningspligtige ifølge skattekontrolløven underrette skatteyderen om de oplysninger, der indberettes til skattemyndighederne. Hvis skatteyderen er i tvivl om, hvilke oplysninger der er blevet indberettet, kan hun eller han derfor henholde sig til den underretning, som vedkommende har modtaget omkring årsskiftet fra sin arbejdsgiver, sit pengeinstitut, eller hvad der kan være tale om.

Men jeg vil godt tilføje og lægger megen vægt på at tilføje, at mit grundsynspunkt i øvrigt er det, at en skatteyder umiddelbart af selve selvangivelsen bør kunne se, hvilke oplysninger skattevæsenet har registreret. Jeg har forståelse for, at en del skatteydere føler usikkerhed over for de gule felter på selvangivelsen, fordi de ikke umiddelbart kan se, hvilke tal skattevæsenet har registreret. Derfor kan jeg også give den oplysning, at jeg allerede for et stykke tid siden satte et arbejde i gang med henblik på at lave en bedre selvangivelse i 1989. Sigtet skal være at lave en selvangivelse, hvor skattevæsenet har udfyldt de gule felter med de tal, som skattevæsenet har registreret; så kan enhver skatteyder umiddelbart sammenligne skattevæsenets tal med egne oplysninger. Disse overvejelser om en ny selvangivelse er ikke afsluttet endnu. Der er en hel del tekniske spørgsmål, som skal afklares. Der er også en del uafklarede spørgsmål om tidsfrister og lign., som hr. Jens Thoft selv pegede på. Men jeg lægger megen vægt på den retssikkerhed for skatteyderne, som ligger i, at de umiddelbart kan læse skattevæsenets oplysninger på selvangivelsen, så jeg håber, at vi kan finde en løsning allerede fra næste års selvangivelse.

Jens Thoft (SF):

Jeg er meget tilfreds med ministerens svar og med, at vi får en bedre selvangivelse i 1989. Nu har jeg levet af at udfylde selvangivelser i de sidste 20 år, og jeg har aldrig set en elendigere, jeg har aldrig set nogen sinde til blankettyranni. Det er det værste, jeg nogen sinde har oplevet. Ikke en levende djævel er i stand til at finde ud af

det, og jeg må bekende, at jeg i hvert fald ikke kan.

Jeg vil gerne gøre ministeren opmærksom på, at visse pensionskasser meddeler skatteyderne, at de har indberettet, uden at det er sket. Jeg vil også gerne gøre ministeren opmærksom på, at har man statslån i sit hus, er det ikke real-kreditgæld, sådan som man normalt måtte tro, og derfor er der ikke sket renteindberetning. Jeg vil endvidere gerne gøre ministeren opmærksom på, at hvis man er færdiguddannet studerende, skal man ikke forlade sig på de gule felter med hensyn til banklån. Man er nødt til at trække de gamle studielånsrenter fra ved siden af. Jeg vil endelig gerne gøre ministeren opmærksom på, at der er talløse uafklarede problemer i den selvangivelse, vi står med. Det går med sikkerhed i koks, og nu har jeg også på det punkt advaret ministeren.

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvordan han vil løse disse mange, mange problemer, som skatteyderne sidder med i de kommende dage.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Det er jo netop det arbejde med henblik på at finde en løsning på en række af de problemer, som hr. Jens Thoft peger på, som er sat i gang, men jeg forstår, at hr. Jens Thoft og jeg er helt enige om, at der skal ske en forbedring og en forenkling af selvangivelsen, men jeg er også klar over, at det skal ske med skyldig hensyntagen til, at hr. Jens Thoft også i fremtiden har et levebrød.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 531**4) Til skatteministeren af:****Jens Thoft (SF):**

»Kan ministeren oplyse erfaringerne med Statens Ligningssystem for Erhvervsdrivende, SLS-E, herunder i hvilket omfang den indsats, systemet har kostet kommunerne, Statsskatte-direktoratet og skatteyderne, står i noget rimeligt forhold til resultaterne, og vil ministeren ændre indberetningsskemaet, så i det mindste veluddannede revisorer har en fair chance for at udfylde det korrekt?«

Skriftlig begrundelse

Ikke en levende djævel kan hitte ud af SLS-

[Jens Thoft]

E-skemaerne. Det må have kostet det hvide ud af øjnene for kommuner og skatteydere at arbejde med, og jeg tvivler alvorligt på, at det har haft nogen som helst kontrolmæssig værdi. Hvis ministeren lægger vægt på retssikkerheden på dette område, er der behov for en omgående ændring af systemet – især for de mindre erhvervsdrivende.

Jens Thoft (SF):

Da vi vedtog at gøre Statens Ligningssystem for Erhvervsdrivende obligatorisk, bad vi meget firkantet daværende skatteminister Isi Foighel om at sikre, at skemaet var til at finde ud af for almindelige mennesker. Der er ikke ændret i skemaet. I masser af kommuner har man brugt megen tid og energi på at få undervist revisorerne i, hvorledes de skulle udfylde skemaet. Når de professionelle må have undervisning af ligningsmyndigheden for at kunne udfylde skemaet, som det f.eks. er sket i Ringsted Kommune, hvor mere end 80 pct. af skemaerne var fejlagtigt udfyldt, må det nødvendigvis give koks og kaos. Derfor skal jeg spørge ministeren om, hvilke erfaringer man har med det system, og om man overhovedet har fået noget ud af det.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg medgiver hr. Jens Thoft, at virksomhedsskemaerne og især vejledningerne til virksomhedsskemaerne forekommer indviklede. Som bekendt fik de erhvervsdrivende fra og med indkomståret 1986 pålagt at afgive regnskabsoplysninger til skattemyndighederne i en standardiseret form. Grunden hertil var, at man ønskede at gøre regnskabsoplysningerne mere sammenlignelige og dermed egnede til edb-behandling i Statens Ligningssystem for Erhvervsdrivende, det, som kaldes SLS-E-systemet.

Statsskattedirektoratet har oplyst, at det sammen med Amtsskatteinspektoratet i Herning og kommunerne dér har iværksat en dyberegående undersøgelse af dette system for indkomståret 1986. Gennem undersøgelsen vil det kunne påvises, i hvilken grad systemet kan udse regnskaber med fejl. Når resultatet af disse undersøgelser foreligger, og det vil kunne være omkring maj måned, vil jeg meget grundigt vurdere den praktiske anvendelighed af ligningssystemet for erhvervsdrivende.

I øvrigt kan jeg oplyse, at standarderne for regnskabsoplysningerne er udviklet i samarbejde mellem Statsskattedirektoratet, revisororganisationerne og landbruget. Repræsentanter for brugerne har altså været inddraget i den praktiske udformning af skemaerne. Der foretages en løbende prøvelse af disse krav, og det har bl.a. for indkomståret 1987 resulteret i udarbejdelsen af et mere enkelt virksomhedsskema for mindre erhvervsdrivende.

Der kan være fordele ved, at regnskabsoplysninger afgives i en standardiseret form. Der kan også være fordele for de erhvervsdrivende selv, men jeg finder det samtidig overordentlig vigtigt, at dette sker til mindst mulig gene for den enkelte erhvervsdrivende. Dette forenklede skema for de mindre erhvervsdrivende er et skridt i den retning, men det er ikke nok, og jeg forventer, at virksomhedsskemaerne bliver gjort endnu mere brugervenlige for indkomståret 1988.

Jens Thoft (SF):

Ministeren siger, at vejledningen til virksomhedsskemaet er vanskelig. Det ved ikke ret mange, for det er ikke udsendt endnu, men man får det vel udsendt til kommunerne, så skatteyderne kan begynde at gøre brug af det på et eller andet tidspunkt.

Forstod jeg ministeren ret, når jeg siger, at ministeren erkender, at systemet ikke fungerer, eller forstod jeg bare ministeren på den måde, at man har iværksat en undersøgelse for at se, om systemet fungerer? Når vi har drøftet disse ting med statsskattedirektøren, må vi jo nødvendigvis have fået det indtryk, at her har vi et perfekt system.

Jeg er enig i, at det kan have mange fordele at afgive regnskaberne standardiseret. SF stemte også for SLS-E-systemet, da vi gjorde det obligatorisk, men vi gjorde det under det forbehold, at man foretog en sådan forenkling, at normale mennesker med almindelig uddannelse havde en fair chance for at finde ud af det, og det er ikke tilfældet.

Det er heller ikke tilfældet, hvis vi går til selvangivelsens S 10-skema, hvor vi har en virksomhedsdel på bagsiden, og hvor en almindelig lønmodtager med en lille udlejningsejendom med 3 lejligheder, hvoraf han bebod den ene, heller ikke har nogen som helst fair chance for at udfylde det.

[Jens Thoft]

Det, der er problemet med disse ting, er, at en afgørende del af ligningsmyndighedernes kontrolarbejde bliver sat i stå, fordi man må bruge krudtet på at udfylde selvangivelserne for folk, fordi de ikke kan finde ud af det.

Derfor vil jeg spørge ministeren om, hvornår vejledningen til virksomhedsskemaet kommer ud. Er det rigtigt forstået, at ministeren erkender, at disse systemer slet ikke fungerer?

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Det er ikke rigtigt forstået, at virksomhedsskemaerne ikke fungerer. Det, jeg sagde, var, at der er iværksat en undersøgelse af, hvordan de praktiske erfaringer er med anvendelsen af disse virksomhedsskemaer, der blev indført så sent som i 1986. Derfor har der været en forholdsvis kort periode til at indhøste disse erfaringer i, og jeg vil ikke med sikkerhed kunne udtale mig om anvendeligheden af skemaerne, før jeg har set resultatet af denne undersøgelse.

Mig bekendt ligger vejledningerne til virksomhedsskemaerne færdigudarbejdede. Jeg kan i øvrigt sige, at virksomhedsskemaet med henblik på mulige forenklinger er taget op i den blanketgruppe, som jeg har nedsat. Denne gruppe skal netop beskæftige sig med forenkling af forskellige blanketter inden for skattevæsenets område.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 546

5) Til *skatteministeren* af:

Jens Thoft (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange af de skatteydere, der skal betale skat, og som har fået tilsendt normalselvangivelsens S 13, der overhovedet kan benytte det beregningsskema, der fremgår af genpartens side 4?«

Skriftlig begrundelse

Årsagen til spørgsmålet er, at formentlig over halvdelen af de skatteydere, der har fået S 13-selvangivelsesskemaet tilsendt, og som overhovedet skal betale skat, næppe kan benytte beregningsskemaet på selvangivelsens bagside.

Således kan det ikke benyttes af den altovervejende del af de pensionister over 67 år, der

skal betale skat. Denne gruppe har nemlig typisk en ATP-pension eller en renteindtægt, og i beregningsskemaet er rentenedslag for pensionister udeladt. Skemaet kan heller ikke benyttes af alle, der har modtaget supplerende bistandshjælp, idet beregningen af de særlige nedslagsregler for personfradraget ikke fremgår. Skemaet er også ubrugeligt for skatteydere, der har meget store renteindtægter eller renteudgifter, og som derfor er omfattet af skatereformens særlige overgangsregler. Endelig kan det ikke benyttes af alle de skatteydere, der har en lønindtægt på over 200.000 kr., og som samtidig bor i en kommune med en skatteprocent, fraregnet kirkeskatten, på over 50. Det drejer sig om langt over halvdelen af alle landets kommuner, herunder de mest befolknings-tætte: Århus, Ålborg, Odense, Esbjerg og København.

Det forekommer mildt sagt ikke heldigt, at reglerne for skatteberegningen er så komplicerede, at det er umuligt at udarbejde et standard-skema, som omfatter hovedparten af skatteyderne.

Jens Thoft (SF):

Nu kommer vi til det værste af det alt sammen: den selvangivelse, der hedder S 13. Den er fuldstændig ubrugelig. Skatteyderne er i år i den grad ladt i stikken af et blankettyranni, som overstiger den værste forventning, jeg overhovedet kunne have på forhånd. Jeg har aldrig været ude for noget lignende. Skatteberegningsskemaet viser jo, hvor tvovlig skatereformen er. Dette skatteberegningsskema, som skatteyderne er blevet udstyret med, kan med sikkerhed ikke bruges af størsteparten af skatteyderne.

Nu har jeg spurgt ministeren: Ved ministeren, hvor stor en del af dem af landets skatteydere, som overhovedet skal betale skat, der kan bruge dette skema? For det er ikke ret mange. Det er ikke mennesker i kommuner med stor skat, det er ikke mennesker, der har store renteudgifter og renteindtægter, og det er ikke mennesker med store fradrag. Der er ikke ret mange tilbage, hr. minister.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg kan slet ikke stærkt nok værdsætte det engagement, hvormed hr. Jens Thoft har involveret sig i spørgsmålet om forenkling af blan-

[Skatteministeren]

ketter og regler på skatteområdet. Det falder helt i tråd med den linje, som jeg selv anlægger i forvaltningen af skattelovgivningen.

Om selvangivelsen kan jeg sige, at der ligesom i tidligere år er modtagere af den såkaldte S 13-selvangivelse – den, der sendes ud til langt de fleste skatteydere – som ikke uden videre kan fuldføre deres skatteberegning i det standardskema, som er trykt på selvangivelsens genpart, og det følger netop af, at det er et standardskema.

Det antal, som ikke uden videre kan bruge standardskemaet, kan i år skønmæssigt opgøres til ca. 1,3 millioner skatteydere, svarende til ca. en tredjedel af det antal S 13-selvangivelser, der er udskrevet.

Sidste år var det ca. en fjerdedel af S 13-skatteyderne, der ikke uden videre kunne benytte beregningsskemaet. Der er altså ikke noget usædvanligt i, at en del skatteydere ikke kan nå frem til det endelige facit; det skyldes netop, at det er et standardskema.

De skatteydere, som ikke uden videre kan benytte beregningsskemaet, er udtrykkeligt anført øverst i vejledningen til beregningsskemaet, sådan at disse skatteydere kan være særlig opmærksomme netop i deres skatteberegninger. Det drejer sig først og fremmest om skatteydere med høje indkomster, som bor i kommuner, der omfattes af skateloftsreglerne. Heller ikke kontanthjælpsmodtagere efter bistandslovens kap. 9 eller 10 og pensionister med rentenedslag kan beregne deres endelige skat i standardskemaet. De persongrupper, jeg her har nævnt, kunne heller ikke tidligere benytte standardskemaet.

En ny gruppe skatteydere, som ikke umiddelbart kan benytte standardskemaet, er de ca. 500.000 personer, som er omfattet af skattereforens overgangsregler. Allerede for indkomståret 1988 vil dette antal imidlertid være reduceret til ca. halvdelen.

Jens Thoft (SF):

Nu er skatteberegningsskemaet jo bare en enkelt del af den skandale, som jeg mener knytter sig til selvangivelsesblanketten. Det er da rigtigt, at skatteyderne får ligningsmyndighedens skatteberegning tilsendt i god tid, så hvis man i øvrigt har tålmodighed, får man det altså, men problemet er, at ligningsmyndighedens kontrolarbejde i 1988 vil være sat fuldstændigt i

stå, fordi vi opererer med nogle blanketter, som det ikke er muligt for almindelige mennesker at finde ud af.

Ministeren skulle vide, hvor svært det er, selv om man ikke beskæftiger sig med andet; det er svært i en grad, som ministeren ikke gør sig nogen forestilling om. Det kan godt være, at ministerens embedsmænd ved hjælp af deres edb-beregningssystemer og ved hjælp af deres fine modeller er i stand til at finde ud af det, men man skal have både sin lovsamling og sin vejledning klar og læse selvangivelsen grundigt igennem for bare at have en rimelig fair chance for at finde ud af det, og det er efter min mening aldeles utåleligt.

Dertil kommer, at man i år har undladt at medtage en del af de specifikationer, som var indeholdt i tidligere selvangivelser. Det betyder, at man lader folk i stikken, når det drejer sig om selv at kunne holde styr på gældsposterne, og det betyder, at man lader ligningsmyndigheden i stikken, når det drejer sig om at finde ud af, om folk har regnet rigtigt, og om at finde ud af, i hvilket omfang renteudgifter er omfattet af renteafgiften eller ej.

Der er så store problemer i dette, at jeg må spørge ministeren, om han vil gøre en effektiv indsats for at gøre systemet bare en lille smule mere spiseligt. Det blankettyranni, vi har nu, er uacceptabelt.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg deler hr. Jens Thofts opfattelse, at det bør være en målsætning, at en skatteyder skal kunne beregne sin endelige skat, i hvert tilfælde når vi taler om skatteydere med normale indkomst- og fradragsforhold. Vi må også erkende, at ikke mindst de overgangsregler, der er aftalt i skattereformen, kan gøre det vanskeligt for nogle grupper i en overgangsperiode.

Det beregningsskema, der er lavet på bagsiden af genparten til selvangivelsen, er netop et standardskema. Hvis vi skulle lave et beregningsskema, der kunne bruges til alle de grupper særlige forhold, som hr. Jens Thoft peger på, ville vi få et fuldstændig ulæseligt, et fuldstændig uoverskueligt beregningsskema, som ville få selvangivelsens genpart til at fylde adskilligt flere sider, end den gør i øjeblikket, og der ville så være givet stof til, at hr. Jens Thoft kunne stille mig et nyt spørgsmål om, hvorfor jeg dog ikke tog skridt til en forenkling af beregningsskemaet.

[Skatteministeren]

Jeg kan sige, at en mulig udviklingslinje kunne være, at vi kommer frem til den såkaldte printselvangivelse, hvor skattevæsenet kan udskrive tal i de gule felter, hvilket ville gøre det muligt at lave nogle mere individuelle beregningsskemaer, som kan tilpasses den enkelte skatteydere forhold. Det er heller ikke ukompliceret rent teknisk, men det er en målsætning, vi kunne arbejde videre efter.

Jens Thoft (SF):

Jeg er meget tilfreds med ministerens svar i dag, for jeg har forstået på ministeren, at han erkender, at problemerne er meget store, og at han virkelig vil bestræbe sig for at forenkle disse skemaer, så de bliver lettere forståelige, således at man ikke behøver at være cand. jur. eller statsautoriseret revisor for at finde ud af tingene – og de har såmænd også svært ved det, kan jeg godt fortælle ministeren.

Til sidst vil jeg stille et spørgsmål til ministeren. I øjeblikket må ligningsmyndighederne bruge alt deres krudt på at rette op på eller i realiteten udfylde de selvangivelser, som folk i god tro udfylder forkert. Og her kan jeg henvise til det eksempel, jeg talte om før, nemlig ejeren af den lille udlejningsejendom med tre lejligheder. Han vil naturligvis opføre sit overskud i den rubrik, der hedder »Ejendomsværdi og overskud af danske ejendomme«, men det er helt forkert – dér blev han snydt. Vil ministeren sikre, at ligningsmyndighederne får tilført de nødvendige ressourcer, så den almindelige ligning ikke går helt i koks?

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg deler ikke hr. Jens Thofts lidt pessimistiske opfattelse, at ligningsarbejdet går i koks, for nu at bruge hr. Jens Thofts eget udtryk. Jeg er helt overbevist om, at ligningsmyndighederne vil kunne klare deres opgave inden for de afstukne rammer.

I øvrigt kan jeg tilføje, at skatteydere, som er i tvivl, jo kan gøre, som der står med stor skrift i vejledningen til beregningsskemaet: Hvis De er i tvivl om noget, så spørg Deres lokale skattevæsen!

Jens Thoft (SF):

Hvis ministeren i de seneste dage havde været på et ligningskontor, ville han have set, at folk står på nakken af hinanden. Også dér

mangler man jo ressourcer, bl.a. fordi ministeren ikke har sikret, at ligningsmyndighederne får tilført de nødvendige ressourcer.

Derfor vil jeg endnu en gang spørge, om ministeren vil være med til at sikre, at ligningsmyndighederne får tilført de nødvendige ressourcer, så de er i stand til at bistå folk, der kommer og spørger i disse dage. For det er de faktisk ikke i øjeblikket. Ligningskontorerne er ved at bryde sammen, fordi selv almindelige problemer i år er voldsomme problemer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 549**7) Til sundhedsministeren af:****Jørgen Tved (FK):**

»Kan ministeren redegøre for, hvilke operationer eller behandlingsformer der i fremtiden ikke vil være råd til at udføre, og kan ministeren fortælle, hvem der skal foretage vurderingen heraf?«

Jørgen Tved (FK):

Jeg tror, det chokerede en del af den danske befolkning, da sundhedsministeren pludselig tonede frem på fjernsynsskærmene, i pressen osv. for at forklare, at der nu var nogle behandlingsformer, man ikke havde råd til mere.

Ministeren brugte det billede, at hvis valget stod mellem 50 hofteoperationer og én hjerteoperation, måtte valget falde ud til fordel for de mange. Senere har ministeren også sagt, at det ikke kan være rimeligt, at samfundet skal sætte ressourcerne ind, for at folk på 90 år kan få forlænget deres liv.

Jeg vil gerne vide helt præcist, hvad det er for operationer eller behandlinger, vi ikke mere har råd til.

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Regeringen har i den sundhedspolitiske redegørelse, der jo var til forhandling her i Tinget for nylig, lagt op til et bredt og konstruktivt samarbejde mellem alle parter i sundhedsvæsenet om en sundhedspolitik, der lægger afgørende vægt på den forebyggende indsats, således at flest muligt får gavn af de mange milliarder kroner, som sundhedsvæsenet koster os hvert år.

[Sundhedsministeren]

Hverken jeg eller nogen anden kan naturligvis på nuværende tidspunkt vurdere, om prioritering med direkte fravalg af visse behandlingsformer på et eller andet tidspunkt måtte blive nødvendig.

Når prioriteringsdebatten – og den er jo, som hr. Jørgen Tved også vil vide det, ikke ny – igen er kommet frem, er det netop sket på baggrund af en stigende erkendelse af, at afstanden mellem det medicinske mulige og de til rådighed værende ressourcer fortsat øges.

Jeg har som led i den almindelige debat om sundhedsvæsenets fremtid forsøgt at illustrere prioriteringsproblemet ved et tænkt eksempel, der kan benyttes som et billede på de meget ømtålige problemer, der kan opstå, hvis vi konkret bliver stillet over for muligheden for at benytte meget avancerede, teknologisk og lægeligt krævende behandlingsformer, der også økonomisk kræver store investeringer og derfor belaster sygehusøkonomien i vid udstrækning.

Jeg synes, det er politisk uansvarligt ikke at ville se disse problemer i øjnene og forholde sig til dem, ikke blot i relation til sundhedssektoren, men også til samspillet mellem de øvrige samfundssektorer, hvor det økonomiske pres også er stort, og hvis berettigede krav efter min mening også skal tilgodeses – lad mig blot nævne socialvæsenet, miljø og undervisning.

I det særlige sundhedspolitiske kontaktudvalg mellem regeringen og de kommunale organisationer har jeg derfor fundet accept af, at denne revision fortsat finder sted.

Jørgen Tved (FK):

Indtil jeg hørte ministerens svar her, nægtede jeg at tro på, at en ansvarlig minister, der kommer med udtalelser om, at forskellige patientgrupper skal spilles ud mod hinanden, ikke har gjort sig nogen overvejelser om, hvad det er, der skal stryges af listen.

Så vidt jeg ved, siger lægeløftet, at lægens opgave er at redde folks liv. Derfor vil jeg gerne vide, om det er en lægelig vurdering, der nu skal afgøre, om den ene eller den anden gruppe skal behandles.

Man kunne også stille spørgsmålet op på en anden måde; der er andre valgmuligheder end dem, ministeren har redegjort for. Man kunne med god ret spørge: Skal man vælge en hjerteoperation eller en kanon? Så er jeg ikke i tvivl

om, at størsteparten af den danske befolkning ville redde livet og have sikkerhed for, at også de mere ressourcekrævende behandlinger kan foretages, frem for at vi skulle købe noget, hvormed man kan slå hinanden ihjel.

Jeg er noget bekymret over, at ministeren siger, at der er opbakning blandt alle parter – og det vil her sige de kommunale myndigheder – bag det synspunkt, at der nu skal vælges. Hvis man først begynder at sætte grænser f.eks. ved 90 år, kunne jeg forestille mig, at ministeren til næste år kom og sagde: Nu er grænsen 85. Og hvor ender vi så med hensyn til, hvem der skal behandles? Vi har pligt til at have et ordentligt sundhedsvæsen eller et ordentligt sikkerhedsnet, og jeg vil gerne spørge, om det efter sundhedsministerens opfattelse er hendes ministeriums opgave at sikre, at folk kan blive behandlet, eller det er ministerens opfattelse, at der skal behandles færrest muligt mennesker i dette land.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil godt bede ministeren bekræfte, at ministerens tænkte eksempel ikke drejede sig om de mere banale hjerteoperationer som hjerteklapoperationer og lign., men drejede sig om transplantationer under forudsætning af, at dødkriteriet ændres.

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Jeg synes, der er noget, der tyder på, at hr. Jørgen Tved slet ikke har forstået alvoren i denne debat. Der har, som jeg allerede har været inde på her, ikke været tale om at spille den ene kategori af patienter ud mod den anden, men om at illustrere problematikken på en sådan måde, at alle ansvarlige politikere – hvortil, beklager jeg, hr. Jørgen Tved tilsyneladende ikke hører – kan få forståelse for, at disse samfunds midler er begrænsede, og at vi derfor på samtlige samfundsområder, altså inden for sundhedsvæsenet, socialvæsenet og undervisningsvæsenet og disse sektorer i forhold til hinanden, naturligvis må sørge for, at midlerne anvendes bedst til gavn for flest muligt. Det er derfor, udtalelserne er fremkommet.

Jeg vil også gerne gentage, at denne prioriteringsdebat blev fortsat i det møde, der var i Det Sundhedspolitiske Kontaktudvalg, og at samtlige parter dér, dvs. Amtsrådsforeningen og kommunalpolitikere, var enige om, at den prio-

[Sundhedsministeren]

ritering, som foregår i dag, selvfølgelig skal fortsætte.

Jeg vil gerne sige til fru Ingerlise Koefoed, at det, der har været brugt – og jeg bliver stadig ved med at sige: som et eksempel, bare for at tage forskud på de muligheder, som den fagre ny verden giver os – var spørgsmålet om mulighederne for hjertetransplantationer. Det er en operationsform, som for øjeblikket slet ikke foregår herhjemme. Jeg kan oplyse, at vi i perioden 1985–87 har sendt 14 hjertetransplantationspatienter til udlandet. Denne operation er som sagt noget, vi ikke kan udføre på danske hospitaler. Jeg kan også, hvis det måtte interessere nogen, fortælle vedrørende overlevelsen blandt disse, at der for øjeblikket er 3, der er døde. De øvrige 11 er heldigvis stadig i live, men det er, som fru Ingerlise Koefoed rigtigt påpeger, en behandlingsform, som først i givet fald vil kunne tages op herhjemme, hvis et hjernekriterium bliver anerkendt.

Jørgen Tved (FK):

Nu er jeg ikke i tvivl om, at der er forskel på den måde, jeg opfatter en ansvarlig minister eller en ansvarlig politiker på, og den måde, ministeren opfatter begrebet på, men det var altså ministeren, der lagde op til denne debat ved at sige, at vi, hvis vi stod over for et valg mellem de to behandlingsformer, nemlig de 50 hofter mod 1 hjerteoperation, skulle vælge de mange.

Det var også ministeren, der for et øjeblik siden sagde, at man naturligvis måtte vælge mellem at bruge ressourcer på det undervisningsmæssige, det sociale og andre områder. Jamen jeg spurgte: Hvorfor siger ministeren ikke noget om, at vi kunne vælge mellem en kanon og behandling? Og det er også billedlig talt.

Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvem er det, der skal foretage vurderingen af, hvilke behandlinger der skal foretages? Hvis lægerne skal overholde deres lægeløfte, kan det ikke være dem, der foretager den. Er det ministeren, der skal afgøre det?

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg takker for ministerens svar og vil blot af hensyn til de mennesker, der måske er blevet ængstelige ved de udtalelser, der er kommet, bede ministeren bekræfte, at det ikke var de banale hjerteoperationer, som man nu kan lave med stor sikkerhed, det drejede sig om, men at

det alene var det, som den meget avancerede teknik åbner mulighed for. Jeg tænker altså på operationer, der kan lette angina pectoris, coronartrombose og lign.

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Jeg vil gerne bekræfte over for fru Ingerlise Koefoed, at det, eksemplet drejede sig om, var hjertetransplantationerne, ikke de hjertebehandling, vi i dag heldigvis er i stand til at udføre i vidt omfang.

Jeg vil gerne benytte anledningen til at oplyse både fru Ingerlise Koefoed og andre, hvem dette meget alvorlige område måtte interessere, om, at vi også i Det Sundhedspolitiske Kontaktudvalg forleden drøftede mulighederne for at udvide netop kapaciteten på dette område, sådan at vi regner med, at Rigshospitalet vil kunne udvide kapaciteten fra 400 til 600 operationer årligt, Københavns Amts Sygehus i Gentofte skulle fordoble den, og en øget kapacitet skulle på dette område være til rådighed fra marts måned, ligesom vi i samarbejde med de forskellige implicerede vil sørge for, at kapaciteten udvides i Jylland, sådan at der virkelig er øgede behandlingsmuligheder til rådighed.

Jørgen Tved (FK):

Jeg fik ikke svar på mit spørgsmål om, hvem det er, der skal foretage vurderingen af, hvilke patienter der skal behandles, og hvem der eventuelt ikke skal behandles. Lad mig så spørge en gang til. Ministeren har i pressen givet udtryk for, at folk over 90 år ikke skal forvente, at samfundets ressourcer bliver sat ind, for at man kan forlænge deres liv. Hvem er det, der skal afgøre det? Ligger denne aldersgrænse fast, eller er det noget, man kan bevæge op og ned?

Når ministeren siger, at de kommunale myndigheder bakker op bag ministeren, vil jeg også gerne vide, om det er Kommunernes Landsforening og Amdsrådsforeningen eller det er embedsmændene fra de berørte organisationer, som bakker ministerens forslag op. Er der politisk ansvarlige repræsentanter i kommuner og amter, som har den samme opfattelse, nemlig at der er visse patienter, som man ikke skal behandle, visse sygdomme, som man ikke skal gøre noget ved?

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Hvis hr. Jørgen Tved havde gjort sig den

[Sundhedsministeren]

ulejlighed at sætte sig ind i, hvem der er medlemmer af Det Sundhedspolitiske Kontaktudvalg, havde han ikke behøvet at stille dette spørgsmål. Der sidder en række politisk ansvarlige: formanden for Kommunernes Landsforening, formanden for Amtsrådsforeningen, borgmestre fra København og Frederiksberg, de sygehusejende kommuner, og de er alle i overensstemmelse med det synspunkt, som alle ansvarlige politikere naturligvis erkender, nemlig at der på alle samfundsområder må foregå en prioritering i dag, og at denne prioritering skal fortsætte. Det er også accepteret af samtlige, at valg inden for sundhedssektoren naturligvis må træffes i samarbejde med dem, der står med det lægelige ansvar, dvs. læger, sygehuspersonale osv., sådan som tilfældet allerede er i dag, således at vi i erkendelse af, at midlerne ikke er ubegrænsede, naturligvis allerede i dag beslutter os til, hvilke grænser der er for de behandlinger, det danske samfund er i stand til at tilbyde.

Formanden:

Hr. Jørgen Tved får ordet for et helt kort sidste spørgsmål. Det er at strække det langt.

Jørgen Tved (FK):

Jeg vil bede ministeren gøre opmærksom på, hvilke prioriteringer der foretages på danske hospitaler, og om der er læger, der i den forbindelse overtræder deres lægeløfte.

Formanden:

Sundhedsministeren slutter spørgsmålet.

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Ja, det kan jeg lynhurtigt gøre, for jeg kan sige til hr. Jørgen Tved, at når der fra 1985 til 1987 er sendt 14 patienter til udlandet for hjertetransplantation, er der så ikke noget, der tyder på, at der foregår en prioritering?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 501

8) Til indenrigsministeren af:

Pia Dahl (FP):

»Kan ministeren bekræfte oplysningen i Berlingske Tidende den 22. januar 1988 om, at pårørende til beboere på plejehjemmet i Nibe

som led i kommunens besparelser opfordres til give beboerne nyttige gaver som f.eks. sæbe, tandpasta og toiletpapir?«

Pia Dahl (FP):

Hvis ministeren finder mit spørgsmål pudsig, kan jeg ikke fortænke ham i det, men fortælle, at baggrunden for mit spørgsmål er, at jeg forgæves har forsøgt at få opklaret, hvorvidt oplysningerne i Berlingske Tidende er rigtige. Men det er desværre ikke lykkedes mig at formå Nibes kommunale plejehjem til at sende mig den husavis, hvori den pågældende opfordring efter sigende skulle være skrevet.

Jeg håber således, at ministeren kan afkræfte rigtigheden af de i spørgsmålet nævnte oplysninger. I modsat fald mener jeg, at der er åbnet for meget kedelige perspektiver for vore ældre medborgeres vilkår. For hvad bliver det næste?

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne sige til spørgeren, at jeg ikke finder spørgsmålet pudsig.

Jeg har i anledning af spørgsmålet rettet henvendelse til Nibe Kommune og fået oplyst, at lederen af Nibe Plejehjem i plejehjemmets husavis for november 1987 har foreslået toiletartikler som en gaveidé til den kommende jul. I indlægget er der samtidig peget på, at sådanne gaver kan give muligheder for begrænsninger af forbruget på plejehjemmets budget.

Det væsentlige er, at Nibe Kommune samtidig over for mig har oplyst, at de besparelser, det sociale udvalg har lagt op til over for plejehjemmet, ikke har berørt det nævnte område. Udvalget har taget afstand fra den sammenkædning af besparelser og gaveartikler, som er sket i indlægget i husavisen.

Pia Dahl (FP):

Jeg vil ganske kort sige tak til ministeren for svaret.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

[Formanden]

Jimmy Stahr: spm. nr. S 303
 Birthe Hansen: spm. nr. S 365, 366 og 435
 Erling Christensen: spm. nr. S 397
 Dohrmann: spm. nr. S 401, 463 og 482
 Behnke: spm. nr. S 402, 406, 408, 429-32, 453 og 454
 Jens Thoft: spm. nr. S 405, 462 og 474
 Ole Espersen: spm. nr. S 409
 Stillinger: spm. nr. S 410 og 444
 Kaj Poulsen: spm. nr. S 412-14
 Birgitte Husmark: spm. nr. S 415
 Tommy Dinesen: spm. nr. S 416 og 420
 Leif Hermann: spm. nr. S 417, 418 og 442
 Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 426 og 427
 Helge Sander: spm. nr. S 433
 Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 434
 Holger K. Nielsen: spm. nr. S 436 og 473
 Rahbæk Møller: spm. nr. S 437
 Tastesen: spm. nr. S 438 og 447
 Annette Just: spm. nr. S 439, 440, 455-59 og 468
 Pelle Voigt: spm. nr. S 441
 Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 445 og 446
 Riishøj: spm. nr. S 448
 Poulsgaard: spm. nr. S 449
 Ingerlise Koefoed: spm. nr. S 465
 Trøjborg: spm. nr. S 467
 Margrete Auken: spm. nr. S 476
 Helle Degn: spm. nr. S 477
 Ole Henriksen: spm. nr. S 478
 Gade: spm. nr. S 495

Spm. nr. S 303

Til *industriministeren* (3/12 87) af:

Jimmy Stahr (S):

»Hvor mange penge har ministeren tænkt sig at anvende til udvikling og styrkelse af vort vigtige eksport erhverv turismen?«

Begrundelse

I dag for nøjagtig et år siden – den 3. december 1986 – havde vi i folketingsalen en debat om industriministerens turistredegørelse. Fra stort set alle partiers side var der positive meldinger om udvikling af turismen – og et kæmpeflertal i Folketinget var indstillet på at ofre penge på sagen.

Ministeren lovede, at der hurtigt skulle ske noget – og han fortalte, at han allerede over for turistfolk havde lovet penge og hjælp.

Men tilsyneladende er der ikke sket noget på det økonomiske område – se f.eks. Jyllands-Postens erhvervsdebat den 2. december 1987, hvor turistchefen i Nykøbing Mors har et indlæg.

Svar (11/2 88):

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Den turistpolitiske redegørelse fra november 1986 indeholdt en handlingsplan, som angiver de initiativer, regeringen vil tage med henblik på at styrke udviklingen inden for turisterhvervet.

På finansloven for 1987 er der afsat 23 mio. kr. til gennemførelsen af handlingsplanen (Industriministeriets konto 53.08, Det Turistpolitiske Handlingsprogram).

På grund af færdiggørelsen af de nødvendige administrative forberedelser til gennemførelse af handlingsplanen har udbetalingen af midler først fundet sted i begyndelsen af efteråret.

Ved udgangen af 1987 vil der formentlig være omkring 15 mio. kr. tilbage på kontoen.

De ubrugte midler kan overføres til 1988.

På regeringens forslag til finanslov for 1988 er der afsat 40 mio. kr. til den turistpolitiske handlingsplan.

Til orientering vedlægger jeg et notat, som beskriver, hvor langt man er nået i arbejdet med gennemførelsen af handlingsplanen.

Bilag

Industriministeriet

10. december 1987

Statusnotat over arbejdet med gennemførelsen af den turistpolitiske handlingsplan

Arbejdet med at realisere den turistpolitiske handlingsplan har taget udgangspunkt i Industriministeriets gennemførelsesnotat af 1. maj 1987, hvor en række af de elementer i handlingsplanen, som efter ministeriets opfattelse i første række burde prioriteres højt, blev behandlet.

Nedenstående oversigt giver en status over, hvor langt ministeriet er nået i realiseringen af disse elementer primo december 1987.

Turistpolitisk Kontaktudvalg

Det Turistpolitiske Kontaktudvalg er et rådgivende forum for industriministeren, hvor ministeren kan udveksle ideer og synspunkter

[Industriministeren]

med repræsentanter for erhvervet af turistpolitisk karakter i en fri og uforpligtende atmosfære.

Industriministeren er formand for udvalget, og udvalget består derudover af 11 repræsentanter for det danske turisterhverv og de interesser, der har umiddelbar tilknytning til turismen.

Det Turistpolitiske Kontaktudvalg har holdt to møder, ét i august og ét i november.

Indlandsturisme

I begyndelsen af oktober godkendte industriministeren et oplæg udarbejdet af Danmarks Turistråd og Turismens Fællesråd om samarbejdet mellem de 2 organisationer om indlandsturismen efter krone til krone-princippet. Danmarks Turistråd og Turismens Fællesråd samarbejder for tiden om at realisere ordningen. For 1987 er der afsat 5 mio. kr. til denne ordning. Den del af beløbet, der ikke udnyttes i år, overføres til næste finansår.

Særligt udvalgte markedsføringskampagner

Industriministeriet har udarbejdet et sæt generelle retningslinier for særligt udvalgte markedsføringskampagner. Endvidere har man bearbejdet og godkendt Danmarks Turistråds oplæg til kampagner i USA og Storbritannien og bevilget 6 mio. kr. hertil for 1987. Begge kampagner forventes at løbe over 3 år med nødvendige justeringer undervejs. Som led i disse kampagner er der tildelt 300.000 kr. til færdiggørelsen af »Skoleskibet Danmark«-filmen.

Produktudvikling

Industriministeriet har udarbejdet et sæt retningslinier for en produktudviklingsstøtteordning for turisterhvervet og har nedsat den styregruppe, som skal stå for tildelingen af støtte-midlerne.

Da der er tale om statsstøtte, skal ordningen notificeres for EF-Kommissionen. Notifikationsproceduren indebærer, at Kommissionen har en frist på 60 dage til at fremkomme med bemærkninger til ordningen. Ministeriet fremsendte ordningen til Kommissionen i midten af oktober. Kommissionen har udbedt sig supplerende oplysninger, hvilket indebærer, at en ny 60-dages-frist løber fra det tidspunkt, hvor Kommissionen modtager de ønskede oplysninger. Dette er formentlig sket i slutningen af november.

Arbejdet med at etablere ordningen behøver imidlertid ikke at afvente fristens udløb.

For 1987 er der afsat 5 mio. kr. til produktudvikling. Udnyttede beløb overføres til næste finansår.

Uddannelse

Der er nedsat et udvalg under Undervisningsministeriet, som skal forberede en målrettet turistuddannelse.

Udvalget holder sit første møde i begyndelsen af januar 1988. Nedsættelsen er blevet forsinket på grund af problemer med at opfylde ligestillingslovens bestemmelser om, at organisationerne både skal udmelde en kvinde og en mand til udvalg af denne type.

For 1987 er der afsat 3 mio. kr. til udvikling af et uddannelsessystem, hvoraf der gennem Danmarks Turistråd er ydet 300.000 kr. til gennemførelsen af en turistføreruddannelse som forsøgsprojekt på Roskilde Universitets Center.

Udvikling af et elektronisk bookingformidlings-system (TIBS)

Industriministeriet har for nylig bevilget 3,6 mio. kr. i støtte til Danmarks Turistråd til gennemførelsen af et indledende pilotprojekt for et elektronisk bookingformidlingssystem. Projektet forventes at løbe over 1 år og vil blive beskrevet i en rapport herefter.

Forbedret statistik

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for Danmarks Turistråd og Turismens Fællesråd kortlægger for tiden den eksisterende turiststatistik med henblik på at komme med forslag til forbedringer. Arbejdsgruppen har endvidere udarbejdet ansøgning til Industriministeriet om støtte til gennemførelse af en analyse af danskernes ferie- og rejseadfærd til brug for indlandsturismekampagnen og en analyse af det norske marked. Ansøgningerne behandles for tiden i Industriministeriet.

Ændring af Danmarks Turistråds vedtægter

Turistrådet har på et møde den 1. september godkendt et forslag til nye vedtægter. Forslaget er nu sendt i høring hos medlemmerne af repræsentantskabet, turistorganisationerne og de kommunale organisationer, således som det er foreskrevet i de nugældende vedtægter. Når

[Industriministeren]

vedtægterne er endeligt færdigbearbejdet i Danmarks Turistråd, skal de godkendes i Industriministeriet.

Eksportfremme

Turisterhvervet har fået en repræsentant i det nye Eksportfremmeråd. Endvidere er der fremsendt et notat til Eksportfremmerådets sekretariat med konkrete oplysninger om turisterhvervets ønsker og behov. Derudover vil Industriministeriet snarest rette henvendelse til Udenrigsministeriet om turisterhvervets fremtidige deltagelse i de erhvervsfremstød, der gennemføres i Udenrigsministeriets regi.

Handlingsplanen indeholder foruden de ovennævnte følgende elementer:

- Spredning af turismen.
- Større vægt på turistpolitiske hensyn i den fysiske planlægning.
- Tættere samarbejde med skatte- og afgiftspolitikken.
- Forbedrede indkøbsmuligheder for turisterne (butikstidsloven).
- Eventuelt forbedrede finansieringsmuligheder for hotelbranchen.
- Større koordination af myndighedernes relationer til turisterhvervet.

På flere af disse områder kan der inden for nær fremtid forventes forskellige initiativer. Det gælder således spørgsmålet om større vægt på turistpolitiske hensyn i den fysiske planlægning, hvor Planstyrelsens ferieboligudvalg om kort tid afgiver betænkning. Ligeledes forventes der efter nytår fremsat forslag til lov om ændring af lov om butikstid på basis af åbnings- tidsudvalgets betænkning.

Derudover har Turismens Fællesråd taget en række initiativer vedrørende spørgsmålet om ferispredning. Ministeriet følger nøje disse initiativer med henblik på at få etableret en koordineret indsats.

Spm. nr. S 365

Til sundhedsministeren (22/12 88) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvornår forsøgene med gratis fysioterapi, som Folketingets Socialudvalg i sin beretning af 27. maj 1987 ønskede gennemført i løbet af 1988, kan forventes at starte, samt i hvilke amtskommuner/kommuner de vil finde sted?«

Begrundelse

I sin beretning af 27. maj 1987 gav Folketingets Socialudvalg udtryk for, at man »i løbet af 1988« ønskede påbegyndt en forsøgsvirksomhed til nærmere belystning af nogle problemstillinger omkring fysioterapi til fysisk handicappede.

Da vi nu nærmer os indgangen til 1988, vil jeg gerne vide, hvornår disse forsøg starter, samt hvilke kommuner/amtskommuner der kan forventes udpeget som forsøgsområder.

Såfremt ministeren ikke mener at kunne besvare spørgsmålet på nuværende tidspunkt, ønsker jeg i stedet oplyst, hvornår ministeren så mener at kunne besvare det.

Svar (22/1 88):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Den 27. maj 1987 afgav Folketingets Socialudvalg en beretning over en prioriteret handlingsplan for den fremtidige handicappolitik.

Et af de prioriterede punkter var fysioterapi til handicappede. Herom anførte udvalget:

Der er i udvalget enighed om, at relevant fysioterapeutisk behandling efter lægelig visitation er af stor betydning for patienternes helbred og funktionsdygtighed, da regelmæssig vedligeholdelsesbehandling formentlig ikke finder sted i det omfang, der kunne være behov for. Egenbetaling for personer i den erhvervsaktive alder kan have væsentlig indflydelse på dette forhold.

Udvalget tilsluttede sig derfor indenrigsministerens tilsagn om at bede det faglige opfølgingsudvalg vedrørende samordning i sundhedsvæsenet tage spørgsmålet om initiativ til iværksættelse af forsøg i en eller to amtskommuner op. I opfølgingsudvalgets arbejde skal indgå spørgsmål om egenbetaling, fritagelse for befordringsudgifter samt forsøgenes finansiering.

Med skrivelse af 11. maj 1987 bad indenrigsministeren Sundhedsstyrelsen om, at spørgsmålet blev behandlet i det faglige opfølgingsudvalg.

Den 1. september 1987 blev afholdt et møde i Sundhedsstyrelsen med initiativtagerne, 4 handicaporganisationer, og den 4. september 1987 blev det på mødet i det faglige opfølgingsudvalg besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe under opfølgingsudvalget til behandling af spørgsmålet.

[Sundhedsministeren]

Arbejdsgruppens kommissorium er følgende:

- At beskrive en forsøgsordning med tilbud om vedligeholdende fysioterapi til en nærmere angivet gruppe af fysisk handicappede i en eller to amtskommuner eller lignende regioner, således at erhvervsaktive handicappedes egenbetaling for fysioterapi og transport bortfalder, samt pege på eventuelle alternative muligheder for at kompensere for den manglende egenbetaling.
- At udarbejde metoder til måling af indsatsen og opgørelse af effekten.
- At skønne over, hvor meget forsøget skal koste.
- Forsøget bør lægges således til rette, at der kan foretages en vurdering af behandling ydet såvel på sygehus som hos privatpraktiserende fysioterapeut.

Medlemmer af arbejdsgruppen er:

Overlæge Gunnar Schiøler, Sundhedsstyrelsen (formand), næstformand Niels A. Hansen, Scleroseforeningen, konsulent Jørgen Lenger, Muskelsvindfonden, overlæge, dr. med. Rasmus B. Andersen, Hvidovre Hospital, overlæge Ellen E. Larsen, PTU, ledende fysioterapeut Nina Holten, Danske Fysioterapeuter og læge Torben Hviid, Praktiserende Lægers Organisation.

Arbejdsgruppen har holdt en række møder og haft kontakt med flere amtskommuner.

Sundhedsstyrelsen oplyser, at arbejdsgruppen på næste møde i opfølgingsudvalget den 5. februar 1988 vil fremlægge et statusnotat, der redegør for de forberedende kontakter til en række amtskommuner, arbejdsgruppen har taget med henblik på afklaring af dels de praktiske forhold og ikke mindst de økonomiske vilkår i forbindelse med tilrettelæggelsen af et eller flere forsøgsprojekter.

Det er på denne baggrund ikke på nuværende tidspunkt muligt at oplyse, hvornår der vil kunne igangsættes forsøg samt i hvilken/hvilke amtskommuner.

Arbejdsgruppens notat til opfølgingsudvalget vil blive tilsendt Sundhedsudvalget.

Spm. nr. S 366

Til *sundhedsministeren* (22/12 87) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor meget der med vedtagelsen af finansloven for 1988 vil kunne stilles til rådighed for gennemførelse af den forsøgsvirksomhed med gratis fysioterapi til fysisk handicappede, som Socialudvalget i sin beretning af 27. maj 1987 gav udtryk for at man ønskede gennemført?«

Begrundelse

Tidspunktet for gennemførelse af forsøgene med gratis fysioterapi til personer med fysiske handicap nærmer sig nu. I sin beretning af 27. maj 1987 gav Folketingets Socialudvalg udtryk for, at forsøgene burde starte »i løbet af 1988«.

Den netop vedtagne finanslov vil derfor få virkning for forsøgene. På den baggrund vil jeg gerne vide, hvor meget der er afsat til forsøgsvirksomheden.

Med de stramme økonomiske vilkår, som primær- og amtskommuner er underkastet i disse år, kan ingen med rimelighed forvente, at de helt eller delvis vil kunne bidrage til forsøgsvirksomheden, og Socialudvalget stillede da heller ikke krav om noget sådant i sin beretning.

Svar (22/1 88):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

I forbindelse med besvarelse af spørgsmål nr. S 1323 stillet af folketingsmedlem Jørgen Lenger til indenrigsministeren den 22. juni 1987 om iværksættelse og finansiering af en kommende forsøgsordning til personer med fysisk handicap oplyste indenrigsministeren, at spørgsmålet tages op i opfølgingsudvalgets regi, jf. også besvarelse af spørgsmål nr. S 365 ovenfor, samt nævner muligheden af over sundhedspuljen at yde støtte til tilrettelæggelsen af forsøgsprojektet.

Jeg er enig i, at en sådan støtte til tilrettelæggelse af forsøgsvirksomheden kan være en mulighed.

Jeg kan oplyse, at der for 1988 er afsat 10 mio. kr. til sundhedspuljen. Sammen med den nyoprettede AIDS-pulje på 7 mio. kr. udgør den Sundhedsministeriets samlede tilskudsmidler til forsøg m.v. Ministeriet har således kun begrænsede muligheder for at yde støtte til den kommende forsøgsordning.

Jeg kan i øvrigt henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 365.

Spm. nr. S 397

Til *skatteministeren* (11/1 88) af:

Erling Christensen (S):

»Hvorfor sendes edb-lister fra Statsskattedirektoratet – i forbindelse med tilbagebetaling til enker/enkemænd af tilgodehavende beløb fra skatteårene 1978–86 – til bopælskommune og ikke til slutligningskommune, når man på edb-listerne har opført nummer på slutligningskommunen, og kan ministeren så være sikker på, at bopælskommunen vil kontakte relevant slutligningskommune?«

Begrundelse

Ved at sende edb-listerne til slutligningskommunen ville man have sparet kommunernes skatteforvaltninger for et stort ekstraarbejde. Samtidig kunne man have undgået frygten for, at nogle kommuner f.eks. på grund af stort arbejdspress ikke vil kunne leve op til skrivelsen af 15. december 1987, journalnr. 1213/1987 fra Statsskattedirektoratet til kommunerne, hvorved det risikeres, at nogle enker/enkemænd ikke får berettigede krav opfyldt.

Svar (25/1 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Som følge af Højesterets dom af 27. marts 1987 blev det pålagt skattemyndighederne at gennemføre en forhøjelse af personfradraget for de fleste pensionister, der var blevet enker/enkemænd i årene 1978–86. Forhøjelsen gælder kun for det år, hvori ægtefællen døde.

Statsskattedirektoratet har oplyst, at man har gennemført automatisk tilbagebetaling til enker/enkemænd, som endnu er i live.

Spørgsmålet vedrører således alene de enker/enkemænd, der er afgået ved døden, og som yderligere er flyttet til en anden kommune efter ægtefællens død. Det er antagelig kun få, der er omfattet af denne situation.

Når enkerne/enkemændene selv er afgået ved døden, genoptages skatteberegningen for ægtefællens dødsår i almindelighed ikke på skattemyndighedernes initiativ. I almindelighed må arvingerne selv rette henvendelse til skifteretten i afdødes bopælskommune, hvis de ønsker eventuel skat betalt tilbage.

Skifteretten i afdødes bopælskommune har kun mulighed for at spørge ligningsmyndighe-

den i samme kommune, om der er skat at betale tilbage, da skifteretten ikke har kendskab til en eventuel fra bopælskommunen afvigende slutligningskommune. Det er derfor, at edb-listerne over de berettigede ægtefæller udskrives til bopælskommunen og ikke til den slutligningskommune, der lignede enken eller enkemanden i det år, ægtefællen døde. Hvis afdødes bopælskommunes henvendelse til slutligningskommunen resulterer i, at der skal tilbagebetales skat, er det slutligningskommunen, der skal foranledige en ny årsopgørelse udskrevet.

Da skifteretten og arvingerne skal have et svar på, om afdøde var berettiget til det forhøjede personfradrag, er jeg sikker på, at bopælskommunen vil kontakte den relevante slutligningskommune.

Spm. nr. S 401

Til *finansministeren* (12/1 88) af:

Døhrmann (FP):

»Har ministeren i forbindelse med sine planer om ophævelse af rentefradragsretten også overvejet at afskaffe det fiktive skatteberegningsgrundlag, der kaldes lejeværdi af egen bolig, eller er hensigten, som så ofte tidligere, alene at plyndre sagesløse skatteydere endnu mere?«

Begrundelse

Tusindvis af familier har gennem de senere år erhvervet ejerbolig i tillid til gældende love og regeringsforsikringer om i hvert fald ikke at forhøje skatterne. Disse familier må i den kommende tid konstatere, at deres hjem ryger på tvangsauktion, alene fordi regeringen og Folketinget gennem fantasiløse og skadelige strafteeksperimentation fuldstændig har ødelagt familiernes økonomiske rammer.

Kartoffelkuren, nye vurderinger, stigende lejeværdi, højere grundskatter, hårdere indkomstbeskatning og færre muligheder for fradrag som følge af skattereformen er blot et pluk af de vedtagne foranstaltninger, der har ødelagt hverdagen for tusindvis af danskere.

I bestræbelserne på fuldstændig at ødelægge folks økonomi har ministeren nu offentligt udtalt, at rentefradragsretten helt bør afskaffes.

Med nærværende spørgsmål ønskes afklaret, om det fiktive indkomstskattebegreb lejeværdi af egen bolig i givet fald så skal afskaffes.

Svar (1/2 88):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Regeringen har ingen aktuelle planer om at ændre i retten til at fratække renter af forbrugslån. Det indgår heller ikke i overvejelserne at ændre i beskatningen af lejeværdi af egen bolig.

Spm. nr. S 402

Til *finansministeren* (12/1 88) af:

Behnke (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvorvidt beskatning af renteindtægter også skal afvikles, såfremt ministerens planer om afvikling af fradrag for renteudgifter føres igennem?«

Begrundelse

Hvis der skal være nogen rimelighed i finansministerens udtalelser om, at skattefradrag for renteudgifter skal afvikles, så må det logisk medføre, at der heller ikke længere skal betales skat af de renteindtægter, som skatteyderen har.

Der er ingen tvivl om, at Fremskridtspartiet ønsker rentefradragsretten bevaret. Derimod ville en afvikling af beskatningen af renteindtægter utvivlsomt betyde en kraftig stimulering af danskernes opsparing.

Og da et ønske om forøget opsparing er ministerens mål, mener spørgeren, at dette mål lettere nås gennem fjernelse af rentebeskatningen.

Svar (1/2 88):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Regeringen har ingen aktuelle planer om at ændre i retten til at fratække renter af forbrugslån. Det indgår heller ikke i overvejelserne at ændre i beskatningen af lejeværdi af egen bolig.

Spm. nr. S 405

Til *skatteministeren* (13/1 88) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvad årsagen er til, at der er så stor en forskel på emballageafgiften på vinemballager, idet papkartoner kun belægges med en afgift på 37 øre, mens en almindelig vinflaske belægges med 1 kr. 24 øre, og vil mini-

steren overveje at forhøje emballageafgiften på vinkartoner af miljø- og provenumæssige årsager?«

Svar (25/1 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Ved emballageafgiftens indførelse i 1977 blev afgiftssatserne fastsat således, at afgiften i princippet skulle være neutral i forhold til de forskellige materialer. En emballage til vin eller juice fremstillet af karton skulle således ikke konkurrencemæssigt være bedre stillet end en emballage hertil, der var fremstillet af glas. Differentieringen blev udformet således, at afgiften af en literkarton (15 øre) svarede til afgiften af en tilsvarende glasflaske (65 øre), når glasflasken blev anvendt godt 4 gange. Afgiftsdifferentieringen medførte således en højere afgift for emballager, der i princippet kan genbruges. Dette indebærer en tilskyndelse til opbygning af effektive genbrugssystemer.

Ved afgiftsforhøjelsen i 1982 blev den oprindelige afgiftsdifferentiering ikke ændret, idet afgiften af begge de to emballagetyper blev forhøjet med 50 pct. til henholdsvis 22 øre og 97 øre pr. stk. Ved ændringen i 1984 blev afgiften af en karton derimod forhøjet med ca. 68 pct. til de nuværende 37 øre, medens glasflasken kun fik forhøjet afgiften med ca. 28 pct. til 1 kr. 24 øre. Afgiftsdifferentieringen blev derved forrykket til fordel for glasflasken, således at afgiftsbelastningen er ens, hvis glasflasken anvendes godt 3 gange.

Miljøstyrelsen har oplyst, at man antager, at forbruget af afgiftspligtige kartoner til juiceprodukter er ca. 10 gange så stort som forbruget til vin. Virkningen af en yderligere ændring af afgiftsdifferentieringen til skade for kartonemballagen vil derfor ramme sådanne produkter i højere grad end vin. I øvrigt sælges ifølge vinbranchen kun ca. 11 pct. af det samlede vinforbrug i karton. Det er ikke min opfattelse, at der af provenumæssige årsager er behov for en forhøjelse af afgiften af kartoner. For så vidt angår de miljømæssige virkninger er jeg bekendt med, at Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har stillet spørgsmål herom til miljøministeren, Alm. del/M - bilag 207, M 108.

Spm. nr. S 406

Til *landbrugsministeren* (13/1 88) af:

Behnke (FP):

»Hvad agter ministeren at gøre for at redde dansk produktion af afskårne blomster?«

Begrundelse

Siden 1979 er der blevet 10.000-15.000 færre inden for gartnererhvervet og blandt gartnere, som producerer afskårne blomster.

For 8 år siden producerede danske gartnere stort set 100 pct. af salget af afskårne blomster i Danmark, ligesom der foregik en stor eksport.

I dag importeres op mod 90 pct. af de solgte afskårne blomster på hjemmemarkedet, og eksporten er en saga blot. Situationen er, at det danske marked i dag overfyldes med afskårne blomster fra specielt Holland. Dertil kommer, at danske producenter af afskårne blomster er underlagt stenge krav om sortering og pakning, mens de hollandske produkter slet ikke lever op til disse krav. Hvis danske gartnere overtræder reglerne for pakning og sortering, idømmes de bøder.

Spørgeren vil derfor gerne have ministeren til at redegøre for, hvad han agter at gøre for at bevare en fortsat produktion af afskårne blomster i Danmark. Såvel Danske Erhvervs Gartnere som bladet Dansk Gartnertidende har længe gjort opmærksom på branchens horrible forhold. Derfor mener spørgeren, at det er på tide, at ministeren interesserer sig for området.

Svar (22/1 88):

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Som bekendt er produktionen af afskårne blomster en mindre, men stadig vigtig del af den samlede produktion inden for gartnerisektoren.

Produktionen i Danmark har været faldende gennem en længere periode.

Antallet af virksomheder er således i perioden fra 1979 til 1985 faldet fra 456 til 179. Produktionsværdien er steget svagt, fra 163 mio. kr. i 1979 til 238 mio. kr. i 1986.

En af årsagerne til den svage udvikling er, at der er foregået en omstilling til produktion af potteplanter.

Udviklingen for potteplanter har i perioden været væsentlig mere positiv. Produktionsværdien er steget fra 622 mio. kr. i 1979 til 2.122 mio. kr. i 1986.

De bedre afsætningsmæssige og økonomiske forhold for potteplanter har været afgørende for omstillingen.

Gartnerierhvervets forhold har været behandlet i to betænkninger om den fremtidige gartneripolitik.

Der har været bred enighed om, at det offentlige engagement først og fremmest bør være en hjælp til udviklingen af de langsigtede erhvervsmuligheder ved støtte til forskning, produktudvikling og rådgivning.

For så vidt angår tilpasningen af produktionen til de markedsmæssige vilkår har der ligeledes været enighed om, at dette har erhvervet selv ansvaret for.

Med hensyn til de nævnte problemer med kvalitetsbestemmelserne gælder, at afskårne blomster – uanset oprindelsen – er underlagt ens kvalitetsnormer, som Statens Plantetilsyn kontrollerer ensartet.

Det kan oplyses, at der ikke de senere år er idømt bøder for overtrædelse af kvalitetsnormer.

Jeg finder på denne baggrund ikke, at der er behov for sæskilte initiativer til fordel for dansk produktion af afskårne blomster.

Spm. nr. S 408

Til *fiskeriministeren* (13/1 88) af:

Behnke (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvilke negative virkninger det har på betalingsbalancen, at danske fiskeforædlingsvirksomheder er nødt til at importere deres råvarer som følge af kvotestop for danske fiskere?«

Begrundelse

Det fremgår næsten daglig af pressen, hvorledes fiskeforædlingsindustrien er nødt til at købe råvarer enten hos udenlandske udbydere eller fra udenlandske skibe, der lægger til i danske havne. Fiskeindustrien er nødt til at købe udenlandsk som følge af, at danske fiskere ikke selv kan lande tilstrækkelige mængder råvarer, når de er begrænset af ministerens fiskekvoter.

Spørgeren ønsker oplyst, hvad denne handel har i negativ effekt på betalingsbalancen, gerne oplyst både i tons fisk og i kroner.

Svar (29/1 88):

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Der ses ikke at være nogen negativ indvirkning på den danske betalingsbalance ved, at danske fiskeforædlingsvirksomheder i et vist omfang importerer råvarer fra udlandet.

Importen sker med henblik på forædling i Danmark og giver derved en merindtjening til dansk fiskeindustri. Disse forædlede varer går endvidere hovedsagelig til eksport. Fiskerierhvervet i Danmark bidrager således til betalingsbalancen med en stadig stigende eksportindtjening, som nu udgør knap 12 mia. kr. årligt.

De importerede råvarer indgår i denne stadig stigende eksport til udlandet af danske fiskeprodukter og medvirker samtidig til en begrænsning i importen af dyre udenlandske færdigforarbejdede fiskeprodukter til forbrug i Danmark. Der er således tale om en positiv nettoindvirkning på betalingsbalancen.

Med hensyn til de fastlagte reguleringsforanstaltninger har disse også en positiv indvirkning på betalingsbalancen. Reguleringsforanstaltningerne, som fastsættes i samråd med organisationerne i fiskerierhvervet, sikrer nemlig de danske fiskere den bedst mulige udnyttelse af de danske fangstmængder for EF-kvoterede arter og sikrer samtidig stabile leverancer til den danske fiskeindustri.

Spm. nr. S 409

Til statsministeren (14/1 88) af:

Ole Espersen (S):

»Hvornår forventes regeringen at have færdiggjort sine overvejelser med hensyn til, om der er behov for at ændre straffebestemmelserne m.v. i selve arbejdsmiljøloven, og hvorledes disse i givet fald bør udformes, og vil regeringen på grundlag heraf overveje den nærmere udformning af en eventuel straffelovsbestemmelse af særlig grove arbejdsmiljøovertrædelser?«

Begrundelse

I svar på mit spørgsmål af 16. oktober 1986 via Retsudvalget svarede justitsministeren, at ændringer om ansvarsplaceringen, om sanktioners størrelse m.v., herunder overførelse af særlig grove overtrædelser til straffeloven, kunne rejse vanskelige principielle spørgsmål, men at

arbejdsministeren og justitsministeren ville overveje behovet og den nærmere udformning af disse nye bestemmelser.

Imidlertid synes disse overvejelser endnu ikke at være igangsat, jævnfør arbejdsministerens udtalelser til dagspressen i de seneste dage.

Svar (28/1 88):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Som det er spørgeren bekendt, har Arbejdsministeriet og Justitsministeriet overvejet, om der er behov for at ændre straffebestemmelserne m.v. i selve arbejdsmiljøloven, og om der er behov for en særlig straffelovsbestemmelse om særlig grove arbejdsmiljøovertrædelser.

Spørgsmålet om sanktioneringen af arbejdsmiljøovertrædelser har i efteråret 1987 været drøftet mellem repræsentanter for Rigsadvokaturen, Arbejdstilsynet og Justitsministeriet. Der fandtes ikke på det foreliggende grundlag – herunder at domstolene endnu ikke har anvendt muligheden for at idømme hæftestraf efter arbejdsmiljølovens § 28, og at der ved særlig grove overtrædelser efter omstændighederne vil kunne blive spørgsmål om at anvende straffelovens §§ 241, 249 eller 252 ved siden af arbejdsmiljølovens regler – at være anledning til at tage skridt til en ændring af de gældende straffebestemmelser i arbejdsmiljølovgivningen eller indføje en bestemmelse i straffeloven om særlig grove arbejdsmiljøovertrædelser. Man fandt derimod, at sanktioneringen af arbejdsmiljøovertrædelser bør effektiviseres inden for de eksisterende lovgivningsmæssige rammer.

Således må den igangværende intensivering af Arbejdstilsynets tilsyns- og kontrolfunktioner forventes at bidrage til et bedre grundlag i tiltalesager. Det kan i den forbindelse nævnes, at Direktoratet for Arbejdstilsynet vil udsende en instruks til kredsene vedrørende retningslinier for afgivelse af påbud og indstilling til retlig tiltale.

Det er således regeringens opfattelse, at man bør afvente udviklingen i retspraksis som følge af den intensiverede indsats, før der foretages ændringer i regelgrundlaget.

Det bemærkes i den forbindelse, at statsadvokaten i Sønderborg nu har anket den konkrete sag, der har givet anledning til spørgsmålet, til Landsretten.

Spm. nr. S 410

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (14/1 88) af:

Stillinger (SF):

»Hvad kan ministeren oplyse om baggrunden for, at elever på dekoratørlinjen på dagskolen på Svendborg Handelsskole – som er den eneste af sin slags i landet – ikke er SU-berettiget, og hvad agter ministeren at foretage for at ændre dette?«

Begrundelse

I dag koster det eleverne på den 7-måneders dagskole i Svendborg ca. 40.000 kr. at deltage i dekoratøruddannelsen. Det virker ejendommeligt, at man ikke i øjeblikket er SU-berettiget på denne uddannelse, mens man f.eks. på den 4-måneders blomsterdekoratørskole på Beder Gartnerskole er SU-berettiget. Derfor anmodes ministeren om at ændre dette forhold, således at den statsanerkendte dagskole for dekoratørel elever på Svendborg Handelsskole også kan opnå godkendelse til SU.

Svar (22/1 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Svendborg Handelsskole har ansøgt Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte om godkendelse af dekoratørlinjen på dagskolen som støtteberettiget til uddannelsesstøtte. Sagen er for tiden til behandling i ministeriet.

Afgørende for, om dekoratørlinjen på dagskolen på Svendborg Handelsskole er støtteberettiget, er, om den kan opfylde bestemmelsen i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 159 af 31. marts 1987 om uddannelsesstøtte § 3, stk. 1, nr. 3, om, at uddannelsen er af mindst 3 måneders varighed.

Der er endnu ikke truffet afgørelse i sagen.

Spm. nr. S 412

Til *statsministeren* (14/1 88) af:

Kaj Poulsen (S):

»Kan statsministeren oplyse, om der på noget tidspunkt fra den danske stats side er givet U.S. Air Force tilladelse eller accept til at benytte Thule Air Base til affaldsforbrænding?«

Begrundelse

Fhv. folketingsmedlem Hans Bach udtaler mandag den 11. januar 1988 til Aalborg Stiftstidende, at U.S. Air Force har besejlet Thule Air Base med affald, som er blevet afbrændt på basens område i 1956–58.

Baggrunden for spørgsmålet er, at det internationalt er anerkendt, at et arktisk klima som i Thuleområdet er meget følsomt, således at nedbrydning af stoffer og materialer er næsten lig nul. Derfor må en eventuel tilladelse eller accept af forurening af området klarlægges.

Svar (22/1 88):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det antydes i den avisartikel, som spørgeren henviser til i begrundelsen for sit spørgsmål, at der skulle være fragtet kemisk affald til Thule (fra USA formentlig?) alene med det formål at afbrænde det dér.

Noget sådant er jeg ikke bekendt med, og tilladelse hertil vil selvsagt aldrig blive givet. Departementets sager fra årene 1956–58 er for længst overgivet til Rigsarkivet. Det vil ikke være muligt inden for svarfristen at foretage en gennemgang af disse sager.

Derimod foretages afbrænding på basens losseplads af basens eget affald som led i den almindelige drift af lossepladsen. Dette er accepteret og overvåges løbende af de danske myndigheder.

Spm. nr. S 413

Til *statsministeren* (14/1 88) af:

Kaj Poulsen (S):

»Kan statsministeren oplyse, hvilke stoffer og materialer der blev afbrændt ved Thule Air Base i tidsrummet 1956–58?«

Begrundelse

(Ligelydende med begrundelsen for spm. nr. S 412).

Svar (22/1 88):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg henviser til min besvarelse af spørgsmål nr. S 412.

Spm. nr. S 414

Til *statsministeren* (14/1 88) af:

Kaj Poulsen (S):

»Kan statsministeren oplyse, hvad de undersøgelser har givet af resultater, som Grønlandsminister Tom Høyem omtalte i svar på spørgsmål nr. S 96 stillet af folketingsmedlem Preben Lange, sp. 973 i Folketingstidende den 22. februar 1984?«

Begrundelse

(Ligelydende med begrundelsen for spm. nr. S 412).

Svar (22/1 88):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Resultatet af undersøgelsen foreligger i en af Grønlands Tekniske Organisation i februar 1985 udgivet rapport, som er tilsendt tidligere folketingsmedlem Preben Lange samt relevante myndigheder. Den er senere afgivet til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 23. april 1987. Undersøgelsen af lossepladsen førte til det resultat, at den er velindrettet og veldrevet, og der er ingen indikation for udsivende forurening.

Spm. nr. S 415

Til *arbejdsministeren* (14/1 88) af:

Birgitte Husmark (SF):

Kan ministeren oplyse, om han agter at nedlægge et generelt forbud mod anvendelse af tørmørtel, indtil der er foretaget en tilbunds-gående undersøgelse af årsagen til denne mørteltypes sundhedsskadelige virkning?«

Begrundelse

Der henvises til artikel i Frederiksborg Amts Avis den 14. januar 1988.

Svar (25/1 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

På baggrund af oplysninger indhentet fra Direktoratet for Arbejdstilsynet kan jeg oplyse følgende:

Et generelt forbud mod anvendelse af tørmørtel burde ikke være nødvendigt ud fra følgende forhold:

Direktoratet for Arbejdstilsynet erfarede på baggrund af møder dels med tilsynets konsulenter for bygge og anlæg, dels med arbejdstagerorganisationer, arbejdsgiverorganisationer og tørmørtelproducenter i 2. halvdel af 1986, at arbejde med visse typer af tørmørtel dengang gav anledning til udvikling af store mængder støv, dels i forbindelse med opblanding af tørmørtel med vand, dels i forbindelse med afkøling og/eller udkradsning af fuger efter opmuring af murværk.

Disse støvmængder kunne under arbejdet give anledning til symptomer hos murere og murerarbejdsmænd i form af hudirritationer omkring håndled og halslinning, næseblødninger samt små sår på huden, der var længe om at hele.

Direktoratet udstedte på denne baggrund AT-cirkulæreskrivelse nr. 3/1987 om substitution af tørmørtel. Cirkulæreskrivelsen pålægger Arbejdstilsynets kredse at udstede påbud om substitution af tørmørtel, såfremt kredsene efter en konkret vurdering på byggepladsen finder, at arbejde med tørmørtel støver i en sådan grad, at det vil være påkrævet at benytte personlige værnemidler i form af støvafvisende arbejdstøj og friskluftforsynet åndedrætsværn til beskyttelse imod hudkontakt og indånding af tørmørtelstøv for at undgå de omtalte sundhedsskader.

Cirkulæreskrivelsen giver således mulighed for at påbyde substitution efter en konkret vurdering.

En af virkningerne af cirkulæreskrivelsen var, at arbejdsmarkedets parter enedes om at nedsætte et tørmørteludvalg under Murerfagets Oplysningsråd, der skulle forsøge at finde frem til metoder til nedbringelse af tørmørtelprodukternes støvudviklende egenskaber. Resultatet af dette udvalgsarbejde er et forslag til en ændret fremstillingsproces for tørmørtel og et forslag til en ændret blandedprocedure.

Direktoratet for Arbejdstilsynet har siden udstedelsen af cirkulæreskrivelsen om substitution af tørmørtel stort set ikke hørt om problemer ved anvendelse af tørmørtel.

På denne baggrund finder jeg ikke, at der på nuværende tidspunkt er behov for at indføre et generelt forbud mod anvendelse af tørmørtel, idet cirkulæreskrivelsen som nævnt giver mulighed for at påbyde substitution efter en konkret vurdering. Dette er netop sket i det aktuelle

[Arbejdsministeren]

tilfælde, der er refereret af Frederiksborg Amts Avis.

Det kan tilføjes, at direktoratet i november måned sidste år har fulgt cirkulæreskrivelsen op med en ændret udgave, der i tilfælde af anker af de udstedte påbud om substitution af tørørtel pålægger sagsbehandleren i direktoratet at tage stilling til, om anken bør fratages sin opsættende virkning, da disse påbud har en sådan karakter, at en opsættelse normalt vil forspilde påbudets formål.

Spm. nr. S 416

Til *arbejdsministeren* (14/1 88) af:

Tommy Dinesen (SF):

Hvad er baggrunden for, at bitumen (hovedbestanddelen i asfalt) tilsyneladende ikke vil blive opført på Arbejdstilsynets kræftliste?»

Begrundelse

Den 6. oktober 1986 oplyste arbejdsministeren, at bitumen ville blive opført på Arbejdstilsynets kræftliste.

Ifølge Arbejdstilsynets kemiservice er bitumen ikke blevet opført på kræftlisten. Dette er et brud på gældende praksis, idet den danske kræftliste hidtil har været identisk med International Agency of Research on Cancer's (IARC) kræftliste.

Svar (27/1 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

I mit svar af 6. oktober 1986 på spørgsmål 620 af 17. september 1986 fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg oplyste jeg, at bitumen opfylder kriterierne for at blive optaget på Arbejdstilsynets liste over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende. Den naturlige konsekvens heraf ville være, at ved den kommende revision af listen ville bitumen derfor blive optaget.

Jeg skal beklage, at dette svar var baseret på fejlbehæftede oplysninger.

Som jeg i min besvarelse den 30. marts 1987 af spørgsmål 37 (alm. del – bilag 49) fra Arbejdsmarkedsudvalget har præciseret, er det kun ekstrakter af luft- og dampraffineret bitumen, som anses for at være kræftfremkaldende, idet der ifølge IARC's dokumentation foreligger tilstrækkelige bevis for kræftfremkaldende

effekt i dyreforsøg for disse ekstrakter. Da disse ekstrakter imidlertid ikke er nærmere defineret, vil det ikke være formålstjenligt at sætte disse på den danske liste. Dette er begrundet i, at det ikke er muligt at stille specifikke krav til indholdet af brugsanvisning samt krav til substitution etc.

For bitumen som sådan foreligger der derimod utilstrækkelige beviser for kræftfremkaldende effekt hos mennesker (jf. IARC-monoграфи bind 35, side 71, pkt. 4.4.).

I konsekvens af, at IARC har vurderet bitumen i 1984, kan en revurdering ikke forventes foreløbig, hvorfor direktoratet er i gang med at se på anden dokumentation.

En eventuel optagelse af bitumen på kræftlisten skal følge den procedure, der er fastlagt i Arbejdsmiljørådet, og det vil sige, at når det er Arbejdstilsynets egen dokumentation, der skal danne grundlag, skal dette forhandles i de fast etablerede udvalg under Arbejdsmiljørådet.

Spm. nr. S 417

Til *justitsministeren* (15/1 88) af:

Leif Hermann (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvorvidt og i bekræftende fald hvilke efterforskningskridt Københavns Politi har taget over for den overtrædelse af dagældende straffelovs § 152, stk. 5, for hvilken Ekstra Bladets chefredaktør, Ambro Kragh, og journalist Jan Michaelsen er sigtet?»

Svar (26/1 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

I den i spørgsmålet omhandlede sag er der rejst sigtelse mod journalist Jan Michaelsen og chefredaktør Ambro Kragh for overtrædelse af den dagældende bestemmelse i straffelovens § 152, stk. 5 (nu § 152 d).

Efter denne bestemmelse straffes den person for »meddeleleshæleri«, som skaffer sig eller uberettiget udnytter oplysninger, som er fremkommet derved, at en person, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, har videregivet tavshedsbelagte oplysninger.

Politidirektøren i København har oplyst, at det i forbindelse med efterforskningen har været nødvendigt at foretage en lang række afhøringer m.v., da journalist Jan Michaelsen – efter at være blevet gjort bekendt med sigtelsen – har nægtet at oplyse sin kilde til de oplysninger, der

[Justitsministeren]

blev bragt i Ekstra Bladet, og som har givet anledning til sigtelsen.

Under efterforskningen fremkom der et falsum i form af et brev, som skulle sandsynliggøre, at en navngiven person hos skattevæsenet var kilde til oplysningerne i Ekstra Bladet. Da det efter politiets opfattelse måtte anses for sandsynligt, at ophavsmanden til dette falsum tillige var identisk med Ekstra Bladets kilde, og da det ikke kunne udelukkes, at den pågældende havde modtaget oplysningerne fra en offentligt ansat i strid med tavshedspligten, har efterforskningen været rettet mod afsløringen af identiteten på ophavsmanden til det falske brev.

Til denne del af efterforskningen har det været nødvendigt at foretage omfattende tekniske undersøgelser, og resultatet af disse undersøgelser har bl.a. ført til, at Københavns Politiv ved flere lejligheder har forelagt domstolene spørgsmålet om foretagelsen af særlige efterforskningsskridt. Senest har et spørgsmål herom – som anført ved besvarelsen af spørgsmål nr. S 362 – i november 1987 været forelagt Østre Landsret.

Politidirektøren har oplyst, at det i den nærmeste fremtid vil blive besluttet, hvorvidt efterforskningen i sagen skal fortsættes eller sigtelse afrafaldes.

Spm. nr. S 418

Til *justitsministeren* (15/1 88) af:

Leif Hermann (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvorvidt sigtelser i sager vedrørende overtrædelse af dagældende straffelovs § 152, stk. 5, tidligere har verseret i op til 1½ år?«

Svar (26/1 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det kan oplyses, at der ikke føres statistik over varigheden af efterforskningen i relation til de enkelte bestemmelser i straffeloven. Det vil således ikke være muligt at besvare det stillede spørgsmål uden at foretage en manuel gennemgang af samtlige sager vedrørende den i spørgsmålet omhandlede bestemmelse.

Spm. nr. S 420

Til *arbejdsministeren* (15/1 88) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Findes der eksempler på isoleret arbejde, der kan medføre psykiske helbredsforringelser, eller eksempler på arbejdsprocesser med særlig fare for den pågældende arbejder, og hvor en arbejdsgiver af Arbejdstilsynet er blevet påbudt at indsætte flere folk i arbejdsprocessen?«

Begrundelse

På en virksomhed, der arbejder i kontinuerlig drift, blev der opført en ny produktionshal. Denne hal ligger 500 m fra de øvrige haller. I den nye hal arbejdede der én arbejder, som i øvrigt havde fået lovning på, at han ikke skulle arbejde alene i hallen. Dette blev dog senere tilfældet.

Arbejdstilsynet er enig i, at det ikke er rimeligt at arbejde alene i en hal, hvor der køres med maskiner i døgndrift, men de kan intet gøre – ej heller med henvisning til Arbejdsministeriets bekendtgørelse af 7. juli 1983 § 9, nr. 3, samt § 11.

Svar (26/1 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

På baggrund af en udtalelse fra Direktoratet for Arbejdstilsynet kan jeg oplyse, at hvis en ansat går alene ved en arbejdsproces og dette efter den tilsynsførendes skøn kan medføre en særlig konkret faresituation (f.eks. ildebefindende, fald, klemning), vil der kunne gives påbud om, at arbejdet skal tilrettelægges på en sådan måde, at denne faresituation imødegås, for eksempel at arbejdet skal tilrettelægges på en sådan måde, at den ansatte har kontakt med en anden person et vist antal gange jævnt fordelt over en almindelig arbejdsdag, jf. § 11 i bekendtgørelse nr. 323 af 7. juli 1983 om arbejdets udførelse.

Hvis den særlige fare ikke kan imødegås tilfredsstillende gennem en ændret tilrettelæggelse af arbejdet, kan Arbejdstilsynet udstede påbud om, at den ansatte ikke må arbejde alene.

Således må den ansatte f.eks. ikke arbejde alene ved friskæring af vindfælder, ved topbeskæring og topkapning af stående træer og ved nedtagning af hængere.

Efter § 19, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 473 af 7. oktober 1983 om kloakarbejde m.v. skal der under personers ophold i brønde, ledninger og trange rum og lignende ovenfor være posteret

[Arbejdsministeren]

to vagtmænd, som skal holde sig i kontakt med de personer, der opholder sig i brønden, og være klar til i påkommende tilfælde at yde hjælp.

Som et tredje eksempel kan nævnes, at der ved arbejde på lavetstiger altid skal være en vagtmand på jorden ved stigen.

Spm. nr. S 426

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (15/1 88) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Vil ministeren bekræfte, at kompenserende specialundervisning for voksne ikke blot har til formål at udvikle og forbedre deltagerens fysiske, men også deres psykiske eller sociale handlemuligheder og således bringe dem i stand til at leve en tilværelse så nær det normale som muligt?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles, fordi jeg har kendskab til, at amtskommuner fortolker lovgrundlaget på den måde, at kompenserende specialundervisning kun tilbydes for at udvikle og forbedre deltagerens fysiske handlemuligheder, mens undervisning, der kan forbedre deres psykiske eller sociale handlemuligheder, ikke accepteres som kompenserende specialundervisning med de fordele, som denne undervisningsform indebærer for deltagerne.

Som jeg læser den gældende lovbekendtgørelse, bekendtgørelsen samt vejledningen, mener jeg ikke, denne indskrænkende fortolkning er lovmedholdelig, og det vil jeg gerne høre ministerens mening om. Dertil kommer, at der ikke i praksis kan sondres mellem fysiske handlemuligheder og sociale/psykiske handlemuligheder.

Svar (22/1 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Ifølge loven om specialundervisning for voksne skal enhver amtskommune sørge for, at personer med fysiske eller psykiske handicap efter undervisningspligtens ophør kan få undervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af disse handicap (kompenserende specialundervisning).

Af vejledningen om specialundervisning for voksne fremgår, at ved kompenserende specialundervisning forstås en fremadskridende, målrettet undervisning, der – tilrettelagt efter den enkeltes behov og muligheder – sigter mod en afhjælpning eller begrænsning af virkningerne af det pågældende handicap. Målet er at udvikle og forbedre deltagerens fysiske, psykiske eller sociale handlemuligheder, således at denne bliver i stand til at leve en tilværelse så nær det normale som muligt.

Det er således en forudsætning, at de begrænsninger i den pågældendes handlemuligheder, der søges afhjulpet gennem undervisningen, skyldes et fysisk eller et psykisk handicap.

Spm. nr. S 427

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (15/1 88) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang personer, der opfylder betingelserne for modtagelse af kompenserende specialundervisning for voksne, har et retskrav på modtagelse af sådan undervisning?«

Begrundelse

Udbudet af kompenserende specialundervisning er vidt forskelligt fra amtskommune til amtskommune. Personer, som i øvrigt opfylder betingelserne for modtagelse af kompenserende specialundervisning, afskæres mange steder fra modtagelse heraf, fordi der ikke eksisterer noget tilbud. Andre steder anvender man kvoteordninger som styringsredskab, så undervisningen enten kun tilbydes til et mindre antal af de berettigede eller kun tilbydes til den enkelte i begrænset omfang.

Jeg mener ikke, dette er i overensstemmelse med lovens intentioner, og jeg vil derfor gerne høre, i hvilket omfang den enkelte amtskommune efter ministerens mening har pligt til at tilbyde kompenserende specialundervisning.

Svar (25/1 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at spørgeren finder, at mange personer, der opfylder betingelserne for at modtage kompenserende specialundervisning, afskæres fra at modtage sådan undervisning.

[Undervisnings- og forskningsministeren]

serende specialundervisning, afskæres fra denne undervisning, fordi der ikke eksisterer noget tilbud, eller fordi amtskommunerne anvender kvoteordninger som styringsredskab.

Af loven om specialundervisning for voksne fremgår, at enhver amtskommune skal sørge for, at personer med fysiske eller psykiske handicap efter undervisningspligtens ophør kan få undervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af disse handicap.

Amtskommunerne har mulighed for at henvise personer, der er berettigede til kompenserende specialundervisning, til undervisning etableret efter overenskomst med f.eks. en privat initiativtager.

Anmodning om specialundervisning kan fremsættes af den pågældende person, hans/hendes forældre eller andre pårørende, de sociale myndigheder, sundhedsmyndighederne eller andre, der har kendskab til personens behov for specialundervisning.

Der er ikke i lovgivningen på området formuleret noget krav til de enkelte amtskommuner om opsøgende virksomhed eller særlige regler om tilbudsgivning.

Amtskommunen afholder de med undervisningsvirksomheden forbundne udgifter.

Der er således ikke mulighed for, at amtskommunerne alene af budgetmæssige årsager kan afvise at opfylde deres forpligtelse, men naturligvis kan der – navnlig i en indkøringsperiode – forekomme eksempler på, at det ikke har været muligt for en amtskommune umiddelbart at etablere kompenserende specialundervisning for enhver med fysiske eller psykiske handicap, der har anmodet om undervisning.

Som eksempel kan nævnes, at hvis ønsket er undervisning i mobility for blinde, forudsætter undervisningens gennemførelse, at en kvalificeret mobilityinstruktør kan/vil påtage sig opgaven.

Det er min opfattelse, at amtskommunerne generelt opfylder deres forpligtelse til at sørge for relevant kompenserende specialundervisning i overensstemmelse med lovens forudsætninger.

Spm. nr. S 429

Til boligministeren (15/1 88) af:

Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, om det ikke er forbundet med unødige omkostninger, at Kort- og Matrikelstyrelsen flyttes sammen på et midlertidigt sted, inden den endelige udflytning til nybyggede lokaler sker?«

Begrundelse

Geodætisk Institut har inden for de seneste år fået foretaget omfattende edb-installationer. Disse er blevet foretaget i nuværende lokaler, herunder bl.a. afdeling 2 i Hellerup og afdeling 1 i Ordrup.

Nu arbejdes der med udflytning til midlertidige lokaler, hvor der igen skal foretages tilsvarende kostbare edb-installationer. Og endelig skal det hele gøres om igen, når en omegnskommune i Københavns Amt har foræret ministeriet en byggegrund til den nye kortstyrelse, et projekt, der jo forventes færdigt inden for 4 år.

Spørgeren mener, at der vil kunne spares mange penge og meget besvær for medarbejderne, hvis den midlertidige sammenflytning springes over, og derfor er spørgsmålet stillet.

Svar (22/1 88):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Geodætisk Institut, Søkortafdelingen og Matrikeldirektoratet har for tiden til huse 8 forskellige steder i hovedstadsområdet.

Det har derfor været en væsentlig forudsætning for forslaget om sammenlægning af de tre virksomheder, at der skete en fysisk samling af disse.

Det er hensigten, at denne samling af virksomheder i én bygning skal ske hurtigst muligt. Det indgår ikke i planerne for sammenlægning, at man først skal flytte dele af virksomhedens afdelinger til midlertidige lokaler, før den endelige udflytning til nybyggede lokaler sker.

Det er rigtigt, at Geodætisk Institut i de senere år har foretaget betydelige anskaffelser af edb-materiel. Materiellet er imidlertid af en sådan karakter, at det uden større udgifter vil kunne flyttes.

Spm. nr. S 430

Til boligministeren (15/1 88) af:

Behnke (FP):

[Behnke]

»Ministeren bedes oplyse, hvorvidt medarbejderne i den ny Kort- og Matrikelstyrelse vil få samme adgang til militære områder, som medarbejderne fra det gamle Geodætisk Institut fik?«

Begrundelse

Det gamle Geodætisk Institut var en del af Forsvarsministeriets område, hvorfor der ikke var nogen problemer forbundet med at give medarbejdere fra Geodætisk Institut fri adgang til de militære områder. Imidlertid skal kortarbejdet nu overgå til Kort- og Matrikelstyrelsen, der er en del af det civile ministerium Boligministeriet.

Spørgeren vil derfor gerne vide, om denne ny civile styrelse vil få samme adgang til de militære områder, eller om forsvaret vil lave deres eget kortkontor.

Svar (22/1 88):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Det er aftalt med Forsvarsministeriet, at Kort- og Matrikelstyrelsen skal indgå en samarbejdsaftale med Forsvarskommandoen vedrørende en række spørgsmål af fælles interesse.

Der vil i denne forbindelse ingen vanskeligheder være ved at sikre styrelsens medarbejdere adgang i tjenstlige ærinder til militære områder.

Spm. nr. S 431

Til *boligministeren* (15/1 88) af:

Behnke (FP):

»Ministeren bedes oplyse, om forsvaret kan få samtlige sine klassificerede kort fremstillet hos den ny Kort- og Matrikelstyrelse, eller om forsvaret bliver nødsaget til at oprette deres eget kortkontor?«

Begrundelse

Tidligere kunne forsvaret uden problemer lade Geodætisk Institut fremstille alle sine klassificerede kort, eftersom instituttet var en del af Forsvarsministeriet.

Ved overgangen til den civile Kort- og Matrikelstyrelse forudser spørgeren, at der kan opstå problemer for den ny civile styrelse med at få adgang til fornødne oplysninger til udarbejdelse

af klassificerede kort. Der tænkes f.eks. på, om satellitfotos fra andre NATO-lande uden videre vil kunne udleveres til en civil styrelse.

Svar (22/1 88):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Kort- og Matrikelstyrelsen vil overtage Geodætisk Instituts forpligtelser som leverandør til forsvaret af kort, herunder af klassificerede kort.

Det er hensigten, at Kort- og Matrikelstyrelsen skal fortsætte det samarbejde, der hidtil har eksisteret mellem forsvarets myndigheder og Geodætisk Institut. Oprettelsen af den ny styrelse vil derfor ikke medføre, at det bliver nødvendigt for forsvaret at øge kapaciteten inden for den militære korttjeneste.

Spm. nr. S 432

Til *boligministeren* (15/1 88) af:

Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke personale-mæssige konsekvenser det får, at Kort- og Matrikelstyrelsen etableres ved en sammenlægning af nuværende selvstændige styrelser?«

Begrundelse

Idet spørgeren, jf. andre spørgsmål i samme sag, mener, at der bliver tale om væsentlige forøgelse af lokaleudgifterne for den ny Kort- og Matrikelstyrelse, vil spørgeren gerne vide, om det er gennem reduktioner af personalet, at regering vil opnå de rationaliseringer, som er blevet lovet ved sammenlægningerne i Kort- og Matrikelstyrelsen. I den forbindelse bedes ministeren også oplyse, hvorvidt de nuværende militærpersoner ved Geodætisk Institut flyttes med over i den ny styrelse.

Spørgeren har svært ved at se, hvor regeringens bebudede rationaliseringer kan finde sted, når lokaleudgifterne stiger så meget, medmindre planen er, at personalet skal reduceres væsentligt.

Svar (22/1 88):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

De rationaliseringsgevinster, der satses på ved oprettelsen af Kort- og Matrikelstyrelsen, vil først og fremmest fremkomme gennem mu-

[Bolligministeren]

ligheder for besparelser og effektivisering i den decentrale kort- og geodatasektor uden for selve styrelsen, det vil sige i første omgang hos kommuner, ledningsejere med flere.

Begrundelsen for Kort- og Matrikelstyrelsens oprettelse har ikke været, at der derved kunne opnås en række personalemæssige besparelser, idet der ikke mellem de tre stiftende virksomheder sker dobbeltarbejde eller overlappende aktiviteter af nævneværdigt omfang.

Det er i øvrigt ikke min opfattelse, at der ved dannelsen af Kort- og Matrikelstyrelsen vil ske en væsentlig forøgelse af de nuværende lokaletgifter. Byggeomkostningerne til den nye virksomhed vil i vidt omfang modsvares af salg eller huslejebesparelser for de tre virksomheders nuværende tjenestesteder.

Hvad angår overflytning af militærpersoner fra Geodætisk Institut til Kort- og Matrikelstyrelsen, kan jeg oplyse, at der for tiden kun er ansat én person i Geodætisk Institut med tilknytning til forsvaret. Det er hensigten, at denne person også skal indgå i personalet for Kort- og Matrikelstyrelsen.

Spm. nr. S 433

Til kultur- og kommunikationsministeren (15/1 88) af:

Helge Sander (V):

»Agtter ministeren at gøre noget for at hindre misbrug af ulovlige stimulanser i idrætten?«

Begrundelse

Efter de gældende danske regler er anvendelse af stimulanser i idrætsverdenen (doping) ikke strafbelagt som i nogle andre lande, hvor selve indtagelsen ligestilles med indtagelse af narkotika. Derimod kan anvendelsen rammes af sanktioner indført som reglementariske og disciplinære regler af idrætsorganisationerne (karantæne og andre sanktioner).

Problemerne er i Danmark størst inden for bodybuilding, og det hævdes også, at de forekommer i vægtløftning, cykelløb, atletik og fodbold. Efterforskning foretaget af politiet synes at vise, at forhandlere af narkotika med kontakt til idrætsfolk samtidig har forhandlet diverse stimulanser, herunder anabolske steroider. Det er almindelig kendt, at indtagelsen af stimulanser har ødelagt helbredet hos nogle danske bodybuildere, ligesom der er forekom-

met i hvert fald ét dødsfald.

Derfor er det et spørgsmål, der må betragtes med den største alvor i den danske idrætsverden, og det er vigtigt, at den stigende anvendelse stoppes. Derfor beder jeg ministeren, under hvis forvaltningsområde idrætten sorterer, overveje foranstaltninger til at imødegå doping. Der kunne være tale om oplysnings- og advarselskampagner, drøftelser mellem ministeren og idrætsorganisationerne om strengere modforholdsregler, også i de reglementariske bestemmelser, og endelig kunne der overvejes straffe for forhandlere og for ledere og trænere, der anbefaler anvendelse af stimulanser eller måske endog foretager uddeling heraf.

Svar (22/1 88):

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Jeg er enig med spørgeren om, at doping – misbrug af stimulanser og andre stoffer – i idrætten er en alvorlig sag, men det er heldigvis sådan, at der efter alt at dømme er tale om et begrænset fænomen. Der er tale om få tilfælde, og de synes koncentreret om få idrætsgrene.

Dopingkontrollen i Danmark varetages af Dansk Idræts-Forbund og af Team Danmark, og de to institutioner samarbejder om opgaven, bl.a. for at undgå overlapninger i kontrolarbejdet. Team Danmark foretager kontrol af de eliteidrætsudøvere, som oppebærer støtte fra eliteidrætsorganisationen, og Dansk Idræts-Forbund foretager kontrol af idrætsudøvere, som er medlemmer af specialforbundene under DIF. Kontrolprøverne sendes til analysering på et laboratorium. Sanktionen over for idrætsudøverne er udelukkelse fra konkurrenceidræt i mindst 18 måneder, i gentagelsestilfælde mindst 36 måneder, og over for dem, der tilskynder eller medvirker til doping, udelukkelse fra al idræt, herunder fra lønnede eller ulønnede hverv i mindst 5 år eller for bestandig.

Reglerne om dopingkontrol og sanktioner er fastsat i Dansk Idræts-Forbunds dopingkontrolregulativ, således som dette senest er vedtaget i 1984.

Kontrollen kan finde sted både ved sportstævner og konkurrencer og under træning. Alle forbundsmedlemmer er pligtige at underkaste sig kontrollen, og pligten gælder efter gensidig aftale mellem de nordiske rigsidrætsforbund arrangementer i alle de nordiske lande.

[Kultur- og kommunikationsministeren]

Også i bredere international sammenhæng arbejder rigsidrætsforbundene sammen om en styrket indsats imod doping. Senest på de europæiske forbunds kongres i Athen i 1987 vedtog de en række rekommandationer inden for dette område, tiltrådt både af øst- og vesteuropæiske forbund. Endvidere er der i Europarådets regi enighed mellem medlemslandene om vigtigheden af at bekæmpe doping.

Dansk Idræts-Forbund og Team Danmark har oplyst, at man har forhøjet bevillingerne til dopingkontrol væsentligt.

Et led i indsatsen imod doping er også den oplysning og advarsel over for medlemmerne, som finder sted. Som nævnt er dopingmisbruget heldigvis et begrænset fænomen set i forhold til det store antal idrætsudøvere herhjemme, og jeg for mit vedkommende tager det som belæg for, at det måske mere er en begrænset, målrettet indsats end generelle kampagner, man skal satse på, og her tror jeg, at risikoen for afsløring og udelukkelse er et effektivt middel over for ambitiøse idrætsudøvere.

En anden side af sagen er spørgsmålet om handelen med de pågældende dopingstoffer. Her bevæger vi os over i lægemiddellovgivningen under sundhedsministerens område. Jeg ved, at man i Sundhedsministeriet er opmærksom på disse problemer, men at man f.eks. ikke kan tilslutte sig forslag, der har været fremme om, at de anabolske steroider skulle henføres til narkotikalovgivningen. Man finder, at øget oplysning om skadevirkningerne ved indtagelse af disse hormonpræparater er en mere hensigtsmæssig fremgangsmåde.

De anabolske steroider erkendes især som et problem inden for meget muskelkrævende discipliner som vægtløftning og bodybuilding. Stofferne menes i vidt omfang at importeres illegalt fra lande, hvor de (desværre, kan man så mene) ikke som i Danmark er receptpligtige. Kontrollen med importen varetages af toldvæsenet og med det ulovlige videresalg herhjemme af politiet.

Desuden er det tilladt rejsende at indføre en mindre mængde lægemidler til personligt brug, forudsat at de er lovligt indkøbt i udlandet og skal tjene til medicinsk behandling af den pågældende selv. Det er klart, at der på dette område må foreligge et rent kapacitetsproblem for toldvæsenet i relation til de mange rejsende.

Spørgeren kommer endvidere ind på spørgs-

målet om straf til forhandlere og til idrætsledere og trænere, der anbefaler eller uddeler dopingstoffer. Ulovlig handel med stofferne kan allerede i dag straffes efter lægemiddelloven. Idrætsledere og trænere, som tilskynder eller medvirker til doping, kan rammes af udelukkessanktionen i Dansk Idræts-Forbunds dopingkontrolregulativ.

Jeg håber, at man gennem den mest muligt effektive håndhævelse af de eksisterende straffe- og sanktionsbestemmelser og gennem en målrettet indsats fra idrætsforbundene over for de heldigvis begrænsede grupper, der befinder sig i den erfaringsmæssigt udsatte del af idrætsverdenen, må kunne dæmme op for dopingmisbruget.

Jeg vil gerne ved først give lejlighed tage emnet op med idrætsorganisationernes formænd, når jeg mødes med dem, og jeg vil understrege, at jeg ser med stor alvor på problemet og håber på, at den øgede indsats imod doping, som finder sted, og en streng håndhævelse af kontrolreglerne vil vise sig at bære frugt.

Da sagen, som det er fremgået, i høj grad angår Sundhedsministeriets og tillige Justitsministeriets og toldvæsenets områder, har jeg sendt kopi af hr. Helge Sanders spørgsmål og af mit svar til sundhedsministeren, justitsministeren og skatteministeren.

Spm. nr. S 434

Til *arbejdsministeren* (18/1 88) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til at tydeliggøre, at der skal udbetales renter til dagpenge-modtagere, der uberettiget har fået tilbageholdt dagpenge?«

Begrundelse

Det er ikke almindeligt kendt, at der ved Østre Landsret er afgjort en sag i januar 1987 angående udbetaling af renter af uberettiget tilbageholdte dagpenge.

Derfor bør dette tydeliggøres i lov eller bekendtgørelse.

Svar (27/1 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg er bekendt med den landsretsdom, som nævnes i begrundelsen for spørgsmålet.

[Arbejdsministeren]

Dommen omhandler procesrenter, som på grund af særlige omstændigheder – den lange sagsbehandlingstid – tilkendtes medlemmet fra et tidligere tidspunkt end sagsanlægget, nemlig fra dagpengenes forfaldstid. Der var således tale om en renteydelse, der ydes efter renteloven.

Der er ikke herudover hjemmel i renteloven eller arbejdsløshedsforsikringsloven til at forrente dagpenge, som efterbetales et medlem af en arbejdsløshedskasse.

Landsretsdommen, som altså vedrører procesrenter, giver derfor ikke anledning til tydeliggørelse i arbejdsløshedsforsikringslovgivningen.

Det er i øvrigt min opfattelse, at det ved overvejelser om udbetaling af renter ved efterbetaling af dagpenge samtidig bør indgå, om der skal indføres pligt for arbejdsløshedskassernes medlemmer til at betale renter af uretmæssigt modtagne dagpengebeløb, som skal tilbagebetales.

Endvidere er sagsbehandlingstiden både i Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen og i Ankenævnet for Arbejdsløshedsforsikringen nu nedbragt væsentligt. Jeg finder på denne baggrund ikke anledning til at tage initiativ til at foreslå ændringer i arbejdsløshedsforsikringsloven.

Spm. nr. S 435

Til trafikministeren (18/1 88) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren virkelig være med til at skabe noget, der kan blive landets farligste vejstrækning?«

Begrundelse

Spørgeren finder, at politiinspektør Flemming Hansens advarsel i Berlingske Tidende den 18. januar 1988 må få ministeren til at tage sagen op, mens tid er, og finde de 65 mio. kr. ekstra, der er nødvendige for at lave motorvej på 14 km i forbindelse med Guldborgsundtunnelen.

Spørgeren tager som menneske og politiker politichefens advarsel meget alvorligt. Trafikministeren kan efter spørgerens mening ikke med samvittigheden i behold sidde denne advarsel overhørig. Nu må ministeren gribe ind, inden der går menneskeliv tabt.

Spørgeren henviser til Berlingske Tidende, 1. sektion, side 4, hvor ministeren meget tydeligt og klart kan se, hvad det er, politichefen og med ham mange andre i Storstrøms Amt frygter.

Svar (26/1 88):

Trafikministeren (Nør Christensen):

Nej, det vil jeg selvfølgelig ikke, men det bliver der heller ikke tale om for Ønslev-Sakskøbing-strækningens vedkommende.

Den nye motortrafikvejsstrækning anlægges efter de sidste nye normer bl.a. med etablering af nødspor, således at standarden bliver væsentlig højere end standarden af den nuværende motortrafikvej ved Sakskøbing. Som nævnt i artiklen, som spørgeren henviser til, er uheldsfrekvensen på den nye type motortrafikvej 0,07 mod 0,06 for en motorvej. Uheldsfrekvensen for den nuværende motortrafikvej ved Sakskøbing er 0,15.

Men selvfølgelig skal vi passe på, at overgangen fra motorvej til motortrafikvej er klar for trafikanterne. Dette vil der også blive sørget for, ligesom der naturligvis vil blive overhalingforbud ved overgangen. Jeg kan i den forbindelse nævne, at der ikke er sket et eneste uheld ved overgangen mellem motorvejen Skodstrup-Løgten og motortrafikvejen Løgten-Tåstrup, der åbnede i oktober 1987. Det eneste uheld, der er sket på denne motortrafikvej, skete langt fra overgangen og i øvrigt på et sted, hvor der var optimal oversigt.

Jeg så også gerne, at også denne strækning blev motorvej, som det oprindeligt var meningen. Vi har imidlertid ikke pengene til det med de nuværende rammer for de statslige vejbudgetter og må så stille os tilfreds med den næstbedste type vej, nemlig en motortrafikvej.

Spm. nr. S 436

Til økonomiministeren (18/1 88) af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Er regeringen enig i overvismand Christen Sørensens opfattelse, at liberaliseringen af kapitalbevægelser i EF vil medføre, at vi ikke kan opretholde den danske realrentebeskatning af pensionsopsparing?«

Begrundelse

I Berlingske Tidende den 17. januar 1988 ud-

[Holger K. Nielsen]

taler overvismand Christen Sørensen, at de frie kapitalbevægelser i EF fra 1992 indebærer, at pensionsopsparingen frit kan flyttes til lande med lav beskatning, hvilket efter overvismandens opfattelse resulterer i, at det bliver umuligt at fastholde den danske realrentebeskatning.

Realrentebeskatningen er et centralt element i den øjeblikkelige danske økonomiske politik, og da det vil være et vigtigt styringsinstrument også for kommende regeringer, er det centralt at få afklaret, om overvismanden har ret i sin opfattelse.

I bekræftende fald er spørgeren ikke i tvivl om, at dette vil være endnu en grund til at modsætte sig liberaliseringen af kapitalbevægelser i EF.

Svar (27/1 88):

Økonomiministeren (Enggaard):

Ifølge lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. gives der udelukkende fradrag i den skattepligtige (personlige) indkomst for indbetalinger til en række nærmere angivne pensionsordninger, der er oprettet i finansielle institutter under dansk tilsynslovgivning, eller som er berettiget til at drive virksomhed her i landet. Disse pensionsordninger er realrenteafgiftspligtige.

Hvis en person i øvrigt foretager opsparing i et udenlandsk finansielt institut, vil opsparingen ikke blive pålagt realrenteafgift, men til gengæld opnås der ikke fradragsret for indbetalinger til opsparingsordningen. Således er der ikke tilskyndelse til at foretage opsparing i udenlandske finansielle institutter.

De ovennævnte regler for beskatning af pensionsordninger kan opretholdes ved en vedtagelse af EF-Kommissionens forslag til kapitaldirektiv, da kommissionsforslaget ikke vedrører beskatning. Realrenteafgiften kan således opretholdes uændret.

Spm. nr. S 437

Til miljøministeren (18/1 88) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil ministeren gøre Miljøstyrelsens direktør opmærksom på, at den mundkurv, som han ifølge Aarhus Stiftstidende den 14. januar 1988 har forsynet de ansatte i Havforureningslaboratoriet med, er i modstrid med Folketingets erklærede holdning til ytringsfriheden på sektorforskningsinstitutterne?«

Begrundelse

Spørgsmålet om ytringsfrihed på sektorforskningsinstitutterne har ofte givet anledning til debat på grund af en række sager om begrænsning af ytringsfriheden. Det var en af baggrundene for, at Folketinget i en dagsorden af 4. december 1986 pålagde undervisningsministeren at udarbejde en redegørelse om, hvordan sektorforskningen kan styrkes, bl.a. ved sikring af ytrings- og publiceringsfriheden for medarbejderne. Redegørelsen blev afleveret til Folketingets Forskningsudvalg den 31. marts 1987. Forskningsudvalget aflagde derefter betretning om sagen den 10. december 1987.

I denne beretning udtaler et flertal (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiet), at ytringsfriheden for forskerne på sektorforskningsinstitutterne principielt bør gælde i samme omfang som på universiteterne og de højere læreanstalter, og at mundkurve kun kan bidrage til en forringelse af forskningen og derfor ikke bør bruges.

Hvis derfor Miljøstyrelsens direktør som refereret i Aarhus Stiftstidende har forbudt de ansatte på Havforskningslaboratoriet at udtale sig om de miljømæssige konsekvenser af forskellige former for faste forbindelser over Storebælt, er det i solekklar modstrid med Folketingets erklærede holdning. Det er i så fald ministerens pligt at gøre direktøren opmærksom på forholdet og at pålægge ham at tilbagekalde mundkurven.

Svar (26/1 88):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

»Miljøstyrelsen har ikke i forbindelse med den offentlige debat om de miljømæssige konsekvenser af en fast Storebæltsforbindelse »forsynet de ansatte på Havforureningslaboratoriet med mundkurv«.

Såfremt den pågældende journalist forinden havde kontaktet enten Miljøstyrelsens direktør eller forstanderen for Miljøstyrelsens Havforureningslaboratorium, kunne den pågældende have fået oplyst, at der overhovedet ikke har været taget det mindste initiativ med henblik på at begrænse ytringsfriheden for de ansatte på Havforureningslaboratoriet.

[Miljøministeren]

I anledning af spørgsmålet har forstanderen for Havforureningslaboratoriet i øvrigt oplyst, at han i fuldt omfang har haft lejlighed til offentligt at redegøre for laboratoriets faglige synspunkter, men i øvrigt ikke har ønsket at deltage i den mere politisk prægede debat om Storebæltsforbindelsen.«

Spm. nr. S 438

Til *skatteministeren* (18/1 88) af:

Tastesen (S):

»Hvordan er fradragsreglerne for langturschauffører (eksportchauffører) og lastvognschauffører, der kører i Danmark, for indkomstårene 1987 og 1988, hvilke betingelser skal være opfyldt for, at en chauffør, der kører her i landet, kan få fradrag for udepenge, og kan et førerhus på en lastbil anses for et rimeligt spise-lokale?«

Begrundelse

Det er min opfattelse, at der hersker betydelig usikkerhed om chaufførers fradragsret, og at den ligningsmæssige behandling er noget uensartet, afhængig af bopælskommune. Der er derfor behov for en præcisering af reglerne.

Svar (3/2 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

For 1987 vil lastvognschauffører på langtur kunne opnå følgende standardfradrag for udgifter til fortæring og overnatning fastsat af Ligningsrådet:

Rejsedage inklusive overnatning	265
Rejsedage uden dokumentation for natophold (rejsetid mindst 20 timer)	150
Tilsluttede rejsedage (samlet rejsetid mindst 30 timer)	75

Satserne for 1988 er endnu ikke fastsat af Ligningsrådet.

Chauffører, der ikke er på langtur, og som efter en faglig overenskomst modtager udepenge, kan fratække et beløb svarende til halvdelen af de modtagne udepenge.

Hvis der ikke modtages udepenge efter faglig overenskomst, kan der kun foretages fradrag for udokumenterede udgifter, hvis betingelserne i Ligningsrådets anvisning om fradrag ved udearbejde er opfyldt.

Efter Ligningsrådets anvisning om udearbejde for 1987 kan der uden dokumentation fradrages 22 kr. pr. dag, når arbejdet udføres under sådanne vilkår, at ekstra forplejningsudgift er en nødvendig følge heraf. Anvisningen er ophævet fra og med 1988.

Normalt vil chauffører ikke kunne opnå standardfradrag for udearbejde. Dette skyldes, at der som oftest kan indtages medbragt mad i førerhuset eller er adgang til kantine eller lignende. I en Vestre Landsrets-dom fra februar 1987 har en mejerichauffør dog opnået fradrag efter anvisningen. Vestre Landsret lagde til grund, at chaufføren havde en daglig arbejdstid på op til 12 timer, at han ikke havde adgang til kantine, og at det ikke kunne kræves, at chaufføren indtog medbragt mad i videre omfang end sket. Chaufføren havde indtaget medbragt smørrebrød i bilen ved det første måltid 4-5 timer efter morgenmaden.

Spm. nr. S 439

Til *sundhedsministeren* (18/1 88) af:

Annette Just (FP):

»Hvordan klarer Nordjyllands Amt problemerne med færdigbehandlede patienter, der kun venter på at blive hjemtaget af kommunen, sammenlignet med f.eks. Københavns Amt?«

Begrundelse

Ovennævnte problem klares på forskellig vis i forskellige amter. Da Nordjyllands Amt er friamt, ønsker spørgeren oplyst, hvordan dette amts ordning fungerer sammenlignet med andre amter, f.eks. Københavns Amt.

Svar (28/1 88):

Sundhedsministeren (Ninn-Hansen, fg):

Med virkning fra den 1. januar 1988 har Nordjyllands Amtskommune som et frikommuneforsøg indført en betalingsordning for ældre færdigbehandlede patienter, der ikke kan udskrives fra sygehus som følge af manglende kommunale plejeforanstaltninger. Forsøget løber til og med den 31. december 1993 og vil såvel løbende som efterfølgende blive evalueret af et følgeudvalg.

Ordningen har til formål at tilskynde kommunerne til at tilvejebringe de nødvendige og hensigtsmæssige foranstaltninger for disse æl-

[Sundhedsministeren]

dre og er udformet efter drøftelse mellem amtskommunen og kommunerne i amtet.

Et meget vigtigt led i forsøget er etablering af et nært og tæt samarbejde mellem kommune, amtskommune og praktiserende læger til gavn for patienterne.

Efter ordningen betaler kommunerne 1.200 kr. pr. døgn for at have patienter, der ud fra en lægelig vurdering er færdigbehandlet, liggende på sygehusene. En del af disse penge skal bruges til forsøg til gavn for de ældre.

I Fyns Amtskommune er der indgået en ældreaftale mellem Odense Kommune og Fyns Amtskommune om at nedbringe antallet af ventepatienter. Det er en del af aftalen, at amtskommunen medfinansierer en række særlige plejeforanstaltninger i kommunens regi mod, at de praktiserende læger får en mere direkte adgang til at trække på disse for at undgå unødvendige indlæggelser.

Fra Københavns Amtskommunes side oplyses det, at man ikke har iværksat initiativer svarende til forsøget i Nordjyllands Amtskommune. Derimod holder man en kontinuerlig kontakt til kommunerne i amtet og informerer løbende med hensyn til færdigbehandlede patienter.

Spm. nr. S 440

Til *sundhedsministeren* (18/1 88) af:

Annette Just (FP):

»Hvor mange mennesker ligger i dag på sygehusene og venter på at blive hjemtaget af kommunen?«

Begrundelse

På mange hospitaler ligger mennesker – især gamle – som reelt er færdigbehandlet, men som kun venter på en plejehjemsplads. Bl.a. alle disse ældre optager sengepladser, som ellers ville kunne være anvendt til ventelistepatienter.

Spørgeren ønsker derfor en opgørelse over det samlede antal mennesker, der på denne måde belaster sygehusene urimeligt.

Svar (28/1 88):

Sundhedsministeren (Ninn-Hansen, fg.):

Socialstyrelsen har i en undersøgelse fra juni 1987 opgjort antallet af personer på 65 år og derover, der af kommuner er visiteret/indstillet

til plejehjem eller andre sociale foranstaltninger, til knap 20.000. Heraf opholder ca. 2.000 sig på somatisk eller psykiatrisk sygehus. Ifølge undersøgelsen har amtskommunerne opgjort antallet af plejepatienter en smule højere.

Undersøgelsen var en stikprøveundersøgelse, hvor der forelå oplysninger fra 14 amtskommuner og 46 primærkommuner, herunder 5 storkommuner.

Spm. nr. S 441

Til *sundhedsministeren* (22/1 88) af:

Pelle Voigt (SF):

»Kan ministeren klart afkræfte, at det radioaktive sporstof thorostrast i slutningen af fyrrerne blev indsprøjtet i patienter i en række NATO-lande, herunder Danmark, bl.a. med det formål at udforske atomkraftens militære anvendelsesmuligheder?«

Svar (1/2 88):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Det kan klart oplyses, at det omtalte radioaktive sporingsstof, thorostrast, *ikke* i Danmark blev anvendt på patienter med det formål – hverken helt eller delvis – at udforske atomkraftens militære anvendelsesmuligheder.

Sundhedsministeriet er ikke bekendt med, at en sådan anvendelse skulle have fundet sted i andre lande.

Af en redegørelse, som Sundhedsstyrelsen afgav til sundhedsministeren i november 1987 om anvendelsen af thorostrast, fremgår det, at stoffet blev anvendt i en lang række lande verden over. I Danmark blev det anvendt i årene 1934 til 1946 til at undersøge patienter med henblik på behandling, hvor man havde mistanke om alvorlige karforandringer og svulster i hjernen.

Sundhedsstyrelsens redegørelse har i øvrigt været sendt til Folketingets Sundhedsudvalg og udleveret til pressen.

Det fremgår endvidere af redegørelsen, at thorostrast i begyndelsen blev anvendt, fordi de dengang disponible jodkontrastpræparater havde alvorlige bivirkninger. Under krigen var thorostrast i øvrigt det eneste præparat, der var til rådighed til dette særlige formål.

Jeg må derfor gentage, at stoffet udelukkende blev anvendt med det formål at undersøge patienter med henblik på at behandle deres sygdom.

[Sundhedsministeren]

I slutningen af fyrrerne blev man herhjemme for alvor bekendt med de alvorlige bivirkninger, der knyttede sig til brugen af thorotrast. Da man samtidig havde fået nye jodkontrastpræparater, der ikke havde de tidligere jodpræparaters alvorlige bivirkninger, ophørte man her i landet med brugen af thorotrast. Der blev herefter verden over iværksat forskning, bl.a. med henblik på at udvikle metoder til at helbrede patienterne for de af thorotrasten påførte bivirkninger.

Det gjorde man således også i Danmark på Finseninstitutet, som havde særlig erfaring med anvendelse af strålebehandling i patientbehandlingen, f.eks. røntgen- og radiumbehandling af kræftsygdomme.

Som det fremgår af Sundhedsstyrelsens redegørelse, måtte man imidlertid konstatere, at der reelt ikke var behandlingsmuligheder for bivirkningerne af thorotrastbehandlingen.

Spm. nr. S 442

Til *justitsministeren* (19/1 88) af:

Leif Hermann (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvad Østre Landsret i november 1987 har taget stilling til i sagen vedrørende den i spørgsmål nr. S 362 omtalte straffelovsovertrædelse, hvor en chefredaktør og en journalist er sigtet for overtrædelse af dagældende straffelovs § 152, stk. 5?«

Begrundelse

Spørgeren formoder, at sagen med de i spørgsmålet omtalte journalister behandles selvstændigt som en overtrædelse af meddelelshæderbestemmelsen i dagældende straffelovs § 152, stk. 5, eller § 264 c.

Selve lovovertrædelsen synes forholdsvis enkel at konstatere, idet de tavhedsbelagte oplysninger jo fremgår af dagbladet Ekstra Bladet. Spørgeren skal ikke gøre sig klog på, hvilke overvejelser politiet må gøre sig efter denne konstatering, der formentlig har fundet sted i sommeren 1986, hvor sigtelserne er rejst, men det forekommer ejendommeligt, at Østre Landsret knap 1½ år efter sigtelsestidspunktet skal tage stilling til særlige efterforskningskridt i netop denne sag, der spørgeren bekendt end ikke har givet anledning til afhøring af de sigtede.

Svar (26/1 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Politidirektøren i København har over for Justitsministeriet oplyst, at der i forbindelse med efterforskningen af den i spørgsmålet omhandlede sag fremkom et falsum i form af et brev, som skulle sandsynliggøre, at en navngiven person hos skattevæsenet var kilde til de oplysninger, som blev bragt i Ekstra Bladet, og som har givet anledning til sigtelsen mod chefredaktør Ambro Kragh og journalist Jan Michaelsen for overtrædelse af dagældende straffelovs § 152, stk. 5 (nu § 152 d).

Da det efter politiets opfattelse måtte anses for sandsynligt, at ophavsmanden til dette falsum tillige var identisk med Ekstra Bladets kilde, og da det ikke kunne udelukkes, at den dagældende havde modtaget oplysningerne fra en offentligt ansat i strid med tavshedspligten, har efterforskningen været rettet mod opklaringen af identiteten på ophavsmanden til det falske brev.

Politiets tekniske undersøgelser af det falske brev førte til, at Københavns Politi anmodede Københavns Byret om tilladelse til at foretage visse særlige efterforskningskridt i relation til den personkreds, der kunne antages at have haft forbindelse med det omtalte falsum. Denne begæring blev afslået, og afslaget blev stadfæstet af Østre Landsret i september 1986.

Efter fornyede omfattende tekniske undersøgelser fik Københavns Politi ved Byrettens kendelse af 12. maj 1987 delvis medhold i sin begæring, men kendelsen blev kæret, og den den 26. november 1987 bestemte Østre Landsret, at politiets begæring ikke kunne tages til følge. Justitsministeriet har for nylig meddelt afslag på en ansøgning fra anklagemyndigheden om at få spørgsmålet prøvet ved Højesteret.

Da retsmøderne i sagen af hensyn til de berørte parter er foregået for lukkede døre, er det ikke muligt for Justitsministeriet at redegøre for det under retsmøderne passerede, ligesom der ikke kan redegøres for de afsagte kendelsers indhold.

Spm. nr. S 444

Til *miljøministeren* (19/1 88) af:

Stillinger (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage for at forhindre anlæg af kortbølgesenderne i det fredede område på Sydtåsinge?«

Svar (26/1 88):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Planstyrelsen, som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Planstyrelsen har den 30. september 1987 modtaget kopi af et notat til kortbølgesenderudvalget af 23. september 1987 fra Statens Tele-tjeneste med forslag til tre nye positioner som supplement til de hidtidige to placeringsmuligheder for et nyt dansk sendeanlæg for kortbølgeradiofoni. Blandt disse tre nye positioner er Bissebjerg på den sydvestlige del af Tåsinge.

Planstyrelsen har foreløbig forelagt notatet for Skov- og Naturstyrelsen med henblik på en vurdering.

Så vidt vides går de seneste overvejelser ikke ud på en opstilling på de fredede strandenge Monnet, men på en placering nordvest herfor. En sådan placering vil være inden for EF-fuglebeskyttelsesområdet og Ramsarområdet.«

Spm. nr. S 445

Til *justitsministeren* (19/1 88) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Har ministeren på nuværende tidspunkt eksempler, der dokumenterer, at asylsøgere, der efter at have fået afslag på asyl i Danmark er blevet sendt tilbage til, hvor de kom fra, senere er blevet forfulgt i deres hjemland med fængsel, tortur eller henrettelse?«

Begrundelse

Spørgeren henviser til et lignende spørgsmål, nr. S 482 af 3. januar 1986, hvor ministeren på daværende tidspunkt ikke var bekendt med tilfælde, hvor asylansøgere, der har fået afslag på asyl i Danmark, senere er blevet udsat for forfølgelse i hjemlandet.

Spørgeren har fundet det nødvendigt på ny at stille spørgsmålet, da dele af pressen og Dansk Flygtningehjælp fortsat fremfører, at der – specielt efter den seneste milde stramning af flygtningeloven – sker disse ting.

Spørgeren ønsker oplyst, om Justitsministeriet siden besvarelsen af spørgsmål nr. S 482 er blevet bekendt med tilfælde.

Svar (29/1 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Direktoratet for Udlændinge har over for Justitsministeriet oplyst, at man ikke er bekendt med tilfælde, hvor hjemvendte asylansøgere er blevet udsat for forfølgelse med baggrund i de forhold, der har foreligget for danske myndigheder ved deres stillingtagen til asylansøgningen.

Jeg kan henholde mig til det, som Direktoratet for Udlændinge har oplyst.

Spm. nr. S 446

Til *justitsministeren* (19/1 88) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse antallet af indbyggere pr. flygtning?«

Begrundelse

Ministeren har senest i svar på spørgsmål nr. S 527 af 16. januar 1987 stillet af spørgeren oplyst, at Danmark har 1 flygtning pr. 280 indbyggere mod eksempelvis 1 pr. 1.285 indbyggere i 1982. Derfor ønskes det aktuelle tal oplyst.

Svar (29/1 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Som anført i Justitsministeriets tidligere besvarelse af 27. januar 1987 af spørgsmål nr. S 527 fra folketingsmedlem Pia Kjærsgaard er en opgørelse af denne art forbundet med betydelig usikkerhed. Dette skyldes blandt andet, at en del af de flygtninge, der har fået asyl her i landet i årenes løb, senere har fået dansk statsborgerskab. Andre er senere vendt tilbage til hjemlandet, emigreret til tredjelande eller døde. Der er ikke løbende ført statistik herover.

I besvarelsen af spørgsmål nr. S 527 oplyste jeg, at antallet af flygtninge pr. 1. januar 1987 måtte antages at være ca. 18.300.

Direktoratet for Udlændinge har over for Justitsministeriet oplyst, at der i 1987 er meddelt opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7 til ca. 3.800 personer. Antallet af flygtninge må herefter antages at være mindst 20.000 pr. 1. januar 1988.

Danmarks Statistik har over for Justitsministeriet oplyst, at det senest opgjorte indbyggertal pr. 1. oktober 1987 var på i alt 5.130.260.

På grundlag heraf skønnes, at der pr. 1. januar 1988 var ca. 1 flygtning pr. 257 indbyggere.

Spm. nr. S 447

Til *skatteministeren* (18/1 88) af:

Tastesen (S):

»Hvordan er fradragsregler eller lignende regler for langturschauffører i Sverige og Forbundsrepublikken Tyskland?«

Begrundelse

Det er min opfattelse, at chauffører i Sverige og Forbundsrepublikken Tyskland har mere fordelagtige regler end dem, der er gældende for danske chauffører, der kører eksportkørsel, og derfor vil jeg gerne have forskellene belyst.

Foreløbigt svar (28/1 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg kan oplyse, at Skatteministeriet ikke ligger inde med tilstrækkelige oplysninger til at kunne besvare det stillede spørgsmål inden for den frist, der gælder for besvarelsen af spørgsmål, som er stillet i henhold til § 20 i Folketingets forretningsorden.

Jeg kan endvidere oplyse, at ministeriet straks ved modtagelsen af spørgsmålet har rettet henvendelse til henholdsvis de svenske og de vesttyske myndigheder om redegørelser for disse landes skatteregler for langturschauffører.

Jeg kan love, at jeg vil besvare spørgsmålet, så snart redegørelserne fra Sverige og Vesttyskland foreligger.

Spm. nr. S 448

Til *statsministeren* (19/1 88) af:

Riishøj (SF):

»Agter regeringen i forbindelse med de kommende rullende femårsplaner for ulandsbistanden og i forbindelse med kommende finanslovsplaner at fjerne stigningen i ulandsbistanden op til 1 pct. af nationalproduktet i overensstemmelse med udenrigsministerens udtalelser til pressen 18. januar?«

Begrundelse

Den 18. januar 1988 har udenrigsministeren udtalt til pressen, at han ønsker den vedtagne stigning i ulandsbistanden op til 1 pct. af bruttonationalproduktet fjernet.

Gennem spørgsmålet ønskes oplyst, i hvilken form regeringen i givet fald vil stille forslag herom.

Svar (27/1 88):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Folketingets flertal har med vedtagelsen af dagsordenen i Folketinget den 21. januar 1988 bekræftet, at den nuværende stigningstakt i ulandsbistanden ønskes fastholdt. Denne vedtagelse gælder naturligvis, indtil Folketingets flertal måtte træffe en anden afgørelse.

Dette kunne f.eks. ske i forbindelse med vedtagelsen af en finanslov, og det er regeringens opfattelse, at dette spørgsmål nødvendigvis må overvejes på ny i sammenhæng med de samlede besparelsesforslag, som Danmarks økonomiske situation nødvendiggør.

Dette er i fuld overensstemmelse med, hvad de fire regeringspartier tilkendegav i 1985 i betænkningen over det forslag om stigning i ulandsbistanden, som blev vedtaget *uden* regeringspartiernes stemmer.

I dette betænkningssbidrag pegede regeringspartierne på, at stigning i ulandsbistanden skal vurderes på baggrund af de samfundsøkonomiske muligheder herfor.

En sådan samlet overvejelse må under alle omstændigheder for såvel regeringen som Folketingets partier senest finde sted i forbindelse med Folketingets behandling af forslaget til finanslov for 1989.

Spm. nr. S 449

Til *justitsministeren* (20/1 88) af:

Poulsen (FP):

»Hvad agter ministeren at foretage i anledning af, at statsadvokaten i Viborg – ifølge ministerens svar af 18. december 1987 på spm. nr. S 305 – undlod at fremlægge flere væsentlige bilag til den jordfordelingskendelse, som statsadvokaten var pålagt at fremskaffe ved Vestre Landsrets kendelse af 11. december 1981, og som statsadvokaten påberåbte sig under domsforhandlingerne den 13. oktober 1982?«

Begrundelse

Ifølge ministerens svar på spm. nr. S 305 skal statsadvokaten have oplyst, at han ikke i forbindelse med domsforhandlingerne under den

[Poulsgaard]

omhandlede straffesag skønnede det nødvendigt at indhente yderligere kortmateriale.

På grund af statsadvokatens tilbageholdelse af flere væsentlige bilag til den endelige jordfordelingskendelse af 4. oktober 1967 blev en indanket dom på 40 dages betinget hæfte skærpet til 30 dages ubetinget hæfte. Og denne statsadvokatens tilbageholdelse af dokumenter kan kun have haft til formål, at der skulle dækkes over, at de stadfæstede straffedomme hviler på de urigtige oplysninger, som dommer C.E. Andersen i Struer har afgivet over for Højesteret i sine erklæringer af 29. og 30. september 1980 – side 18 i ekstrakten, sag nr. 328/1979. I erklæring af 29. september 1980 har dommer C.E. Andersen bestridt eksistensen af de hoved- og matrikelkort, som jordfordelingskommissionen har ladet tinglyse og indsætte i den særlige akt den 17. maj 1972 for den endelige jordfordelingskendelse af 4. oktober 1967.

I erklæring af 30. september 1980 har samme dommer påstået, at der ikke skal være udarbejdet nogen servituterklæring vedrørende den af statsadvokaten den 13. oktober 1982 påberåbte gamle vejdeklaration. Denne erklæring fra dommeren stemmer ikke med jordfordelingskendelsens bilag 11, servituterklæring, hvori kommissionen har bestemt, at den af statsadvokaten påberåbte gamle vejdeklaration har tabt sin betydning på grund af jordfordeling.

Svar (29/1 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Statsadvokaten i Viborg har over for Justitsministeriet oplyst, at der under domsforhandlingen i Vestre Landsret i den i spørgsmålet omhandlede straffesag ikke fandt bevisførelse sted. Dette skyldtes, at Ilse Makhholm – trods lovligt varslet – udeblev fra domsforhandlingen, hvorfor Vestre Landsret afviste hendes anke til frifindelse. Da Landsretten herefter ikke skulle tage stilling til skyldsspørgsmålet, men alene til spørgsmålet om strafudmåling, var der hverken anledning til eller mulighed for at fremlægge yderligere bevismateriale under sagen.

Spm. nr. S 453

Til *udenrigsministeren* (21/1 88) af:

Behnke (FP):

»Vil udenrigsministeren oplyse, hvor mange penge Danmark for nærværende har bevilget som lån til ulandene, og som ikke er tilbagebetalt endnu?«

Begrundelse

Det er, som udenrigsministeren også selv er opmærksom på, betydelige summer, som årligt bliver givet i ulandsbistand.

Mange lån er gennem årene blevet givet, og derfor ønsker spørgeren en oversigt over, hvor mange af disse der er uindfriet.

Svar (27/1 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Den udestående gæld i henhold til danske statslån til udviklingslandene beløber sig til 7.452,1 mio. kr. Heraf er lån til et samlet beløb af 6.215,0 mio. kr. endnu i den afdragsfri periode, medens afdragsperioden er begyndt for lån, på hvilke der skyldes i alt 1.237,1 mio. kr. Restancer på forfalden gæld udgør i alt 79,7 mio. kr.

Spm. nr. S 454

Til *udenrigsministeren* (21/1 88) af:

Behnke (FP):

»Hvor mange penge har Danmark eftergivet ulandene i form af eftergivelse af ikke indfrieede lån i perioden fra 1982 til 1987?«

Begrundelse

Det er spørgerens opfattelse, at den borgerlige regering har været rigelig flink til at eftergive ulandene de lån, som Danmark har ydet.

For at få denne påstand belyst ønsker spørgeren en samlet oversigt fra udenrigsministeren.

Svar (27/1 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

I årene 1982-87 har Danmark eftergivet 1.589,5 mio. kr. under danske statslån til udviklingslandene. Af dette beløb vedrører 1.501,4 mio. kr. gældseftergivelser til de mindst udviklede lande (LLDC-gruppen) i henhold til Danmarks tilsagn på UNCTAD-konferencen i 1978 om velvillig behandling af anmodninger fra disse lande om lettelse af deres gældsbyrde.

[Udenrigsministeren]

De resterende 88,1 mio. kr. er eftergivet andre lavindkomstlande dels som led i internationale gældskonsolideringer, dels på grund af disses akutte betalingsproblemer.

Udviklingslandenes tilbagebetalinger af statslån indgår ikke som en indtægt i statskassen og medregnes ikke i den samlede årlige bevillingsramme for ulandsbistand, der afsættes på finansloven. Afdrag på statslån genanvendes som udviklingsbistand ud over bistandsrammen. Gældseftergivelse medfører derfor, at det pågældende beløb ikke kan komme andre udviklingslande til gode. Gældseftergivelse medfører derimod ikke noget tab og ikke nogen merudgift for den danske statskasse.

Spm. nr. S 455

Til *forsvarsministeren* (21/1 88) af:

Annette Just (FP):

»Vil det være muligt at lade de just oplagte fregatter indgå i en udlejningsflåde, som kan rekvireres af den danske handelsflåde til beskyttelse ved sejlads i Den Persiske Golf?«

Begrundelse

Hvis man i stedet for at oplægge de to danske fregatter stiller dem til rådighed i Den Persiske Golf for danske handelsskibe, som måtte ønske det, og som er villige til at betale for det, opnår mandskabet en gevaldig erfaring, som senere kan udnyttes inden for det danske søværn. Samtidig kan denne erfaringstilegnelse være udgiftsneutral.

Svar (29/1 88):

Forsvarsministeren (Collet):

Som det tidligere er tilkendegivet i anden sammenhæng, udlånes eller udlejes forsvarrets enheder ikke til private formål, og de danske fregatter kan således ikke stilles til rådighed i Den Persiske Golf med det formål på lejebasis at yde beskyttelse til danske handelsskibe i området.

Jeg kan tilføje, at de to fregatter, som fra 4. januar i år er oplagt for en periode, fortsat indgår i flådens beredskab.

Spm. nr. S 456

Til *forsvarsministeren* (21/1 88) af:

Annette Just (FP):

»Vil det kunne lade sig gøre at inddrage nogle fartøjer i den grønlandske fiskerflåde som hjemmeværnsskuttere?«

Begrundelse

Hvis noget af den grønlandske fiskerflåde inddrages som hjemmeværnsskuttere, vil det grønlandske folk være med til at forsvare Grønland. Dette synes at være et naturligt led i den løsrivelse, som Grønland er midt i.

Svar (28/1 88):

Forsvarsministeren (Collet):

Hjemmeværnet har som bekendt ikke nogen organisation i Grønland, og der er således ikke for nærværende de nødvendige forudsætninger til stede for at opstille og uddanne hjemmeværnsheder i dette område.

Spm. nr. S 457

Til *forsvarsministeren* (21/1 88) af:

Annette Just (FP):

»Er der mulighed for, at hjemmeværnsskutterflåden kan udbygges med nogle af de fartøjer, der bliver oplagt inden for fiskerflåden?«

Begrundelse

Hjemmeværnsskutterne er få og trænger til udskiftning, hvorfor overgang til hjemmeværnet kunne være en hensigtsmæssig udnyttelse af sødygtige fartøjer, som ellers skulle ophuges.

Svar (28/1 88):

Forsvarsministeren (Collet):

Det vurderes, at det nuværende antal hjemmeværnsfartøjer er det minimale, for at marinehjemmeværnet kan løse de pålagte opgaver. Det kunne således ud fra rent operative hensyn overvejes at forøge antallet af hjemmeværnsfartøjer. En konsekvens heraf vil blive, at yderligere besætninger i givet fald må rekrutteres og uddannes. Det vil imidlertid ikke løse det problem, at hjemmeværnets ældste fartøjer er så udslidte, at en udskiftning af disse med nye fartøjer er nødvendig.

Det er herudover hjemmeværnskommandoens opfattelse, at det kan blive vanskeligt at fin-

[Forsvarsministeren]

de fiskekuttere, som vil kunne tilgodese hjemmeflådens fartøjsbehov, når størrelse, standardisering samt personel- og uddannelsesmæssige og sejlads-mæssige forhold skal tages i betragtning.

Hjemmeflåden lægger af uddannelsesmæssige årsager stor vægt på standardisering af fartøjernes udstyr og installationer, hvilket ved en overtagelse af fiskekuttere må forudses at ville medføre store ekstraudgifter. Uddannelsesmæssige hensyn nødvendiggør videre, at sådanne fartøjer maksimalt har et displacement på 100 t, hvortil kommer det operative hensyn, at fartøjernes dybgang ikke må overstige 2,5 m, da hjemmeflådens fartøjer ofte opererer på lægt vand. For at opnå en reduktion i hjemmeflådens stærkt stigende vedligeholdelsesudgifter i forbindelse med de nuværende fartøjer er det nødvendigt, at eventuelle fiskekuttere er af nyere dato, det vil sige 2-4 år gamle.

Hertil skal føjes, at en rent økonomisk vurdering af nyere fiskekutteres anvendelse i hjemmeflåden kan vise sig at være mindre rentabel end nybyggeri. Markedsprisen for fiskekuttere af nævnte størrelse og alder ligger på 8-10 mio. kr., hvortil kommer en nødvendig gennemgribende ombygning, som vurderes at ville beløbe sig til 4-6 mio. kr. pr. kutter afhængigt af motorsystemets tilstand. Det vurderes, at prisen på en nybygget kutter vil ligge på ca. 10 mio. kr., såfremt der skal bygges mindst 12 kuttere i samme serie.

Det skal endelig bemærkes, at hjemmeflådens kommando ikke mener at kunne tage mere end 2-3 fartøjer i brug om året, idet man må sikre en indfasning, der er forsvarlig i såvel sikkerhedsmæssig og teknisk som økonomisk henseende.

Spm. nr. S 458

Til forsvarsministeren (21/1 88) af:

Annette Just (FP):

»Hvordan vil det kunne lade sig gøre at opbygge den krigsbeholdning, der efter oplysningerne er reduceret til et minimum?«

Begrundelse

Forsvaret har for at kunne uddanne nye soldater måttet bruge store dele af krigsbeholdningerne. Dette vil gøre Danmark meget sårbar i en krisesituation, og derfor må lagrene forventes igen at skulle opbygges.

Det ønskes oplyst, hvilke praktiske og økonomiske forudsætninger en sådan genopbygning kræver, og om den kan foregå inden for finanslovens rammer.

Svar (28/1 88):

Forsvarsministeren (Collet):

På grundlag af det forventede forbrug af ammunition ved de forskellige enheder under varierende kampmæssige betingelser er der inden for NATO-landene opstillet en række forbrugsfaktorer, ud fra hvilke behovet for ammunitionsbeholdninger kan opgøres.

Anvendes disse faktorer som grundlag for fastsættelse af beholdningsstørrelsen, mangler forsvaret på indeværende tidspunkt ammunition til et beløb af ca. 7 mia. kr.

For at undgå ressourcespild er det vigtigt, at der foretages en balanceret opbygning af ammunitionsbeholdningerne, også set i sammenhæng med det antal våbensystemer, forsvaret råder over, og disses forventede levetid i en kampsituation. Der er derfor i 1987 iværksat en nærmere undersøgelse af fornævnte forbrugsfaktorer. Formålet hermed er at vurdere faktorerne i de sammenhænge, under hvilke forsvaret forudsættes indsat, med henblik på at fastsætte et detaljeret behov for beholdningsstørrelser for forsvarets styrker. Undersøgelsen forventes afsluttet i 1988 og vil danne grundlag for de kommende års ammunitionsanskaffelser for at få skabt ammunitions-mæssig balance mellem forsvarets våbensystemer i løbet af 1990'erne.

Der kan derfor på nuværende tidspunkt ikke siges noget endeligt om de økonomiske forudsætninger for en genopbygning af forsvarets ammunitionsbeholdninger, men det ligger dog fortsat klart, at der stadig er behov for et milliardbeløb.

Generelt kan anføres, at de budgetmæssige rammer, betalingsforpligtelser for igangværende anskaffelsesprojekter af materiel og ammunition, indkøbsmæssige muligheder samt administrative forhold, herunder personelressourcer, medfører, at en genopbygning af beholdningerne nødvendigvis må foretages over en årrække. Det vurderes, at man henset til disse forhold vil kunne gennemføre anskaffelser i »pakker« svarende til årlige betalinger på gennemsnitligt ca. 350 mio. kr.

[Forsvarsministeren]

Det kan således konstateres, at en genopbygning på grundlag af årlige betalinger på ca. 350 mio. kr. vil være en længere årrække.

Det vil imidlertid ikke være muligt at indpasse et årligt beløb af denne størrelsesorden inden for den nugældende finanslovs materielinvesteringsramme, uden at dette vil få alvorlige konsekvenser for andre højt prioriterede materielfornyelser.

Det bemærkes, at regeringens forslag til en forsvarsordning efter 1987 netop indeholder en forøget tildeling af midler til opbygning af beholdninger med henblik på at styrke forsvarets udholdenhed.

Spm. nr. S 459

Til forsvarsministeren (21/1 88) af:

Annette Just (FP):

»Hvordan vil forsaret af Sjælland og Øerne kunne klares med den reduktion, der vil være nødvendig efter vedtagelsen af en nulløsning?«

Begrundelse

Efter vedtagelsen af finansloven for 1988 ser det ud til, at det er en nulløsning for forsaret, der bliver konsekvensen. Da Sjælland og Øerne i forvejen har fået reduceret styrkerne, vil spørgeren gerne have oplyst, om der med denne nulløsning fortsat vil være nogen form for forsvar af Sjælland og Øerne.

Svar (1/2 88):

Forsvarsministeren (Collet):

Trods mangler og svagheder vurderes forsvarets evne til at løse sine opgaver endnu at være acceptabel under forudsætning af fornøden tid til at opbygge styrkerne i en spændingsperiode.

Dette vil imidlertid ikke vedblive at være tilfældet, hvis der ikke tilføres forsaret de midler, som er nødvendige for at opretholde forsarets nuværende styrkeniveau og for at afhjælpe de mangler, der i dag findes i forsaret.

Specielt for landforsaret af Sjælland og Øerne vil en såkaldt nulløsning betyde reduktioner i hærens krigsstyrke, indledningsvis ved de sjællandske kampgrupper og på lidt længere sigt sandsynligvis ved nedlæggelse af en af de sjællandske brigader.

Reduceres krigsstyrken med en sjællandsk kampgruppe og dele af en anden, vil Østre Landsdelskommandos evne til at løse krigsopgaverne blive reduceret, uanset ved hvilke kampgrupper reduktionen foretages. Nedlægges en sjællandsk brigade, vil Østre Landsdelskommandos evne til at løse opgaverne blive afgørende reduceret. Med kun én brigade på Sjælland er forsaret på forhånd udmanøvreret, såfremt der sker flere samtidige landsætninger.

Begge ting vil i urealistisk omfang forøge de i forvejen meget store krav til flyvevåbnets og søværnets indsats i det fremskudte forsvar i Østersøen.

Sammenholdes dette med, at der også må gennemføres reduktioner i søværnet, at genopbygningen af den strengt nødvendige personalekvalitet i hæren ved flere enheder ikke vil være mulig inden for en rimelig tid, samt at der kun vil kunne gennemføres en beskeden opbygning af krigsbeholdninger, må det konstateres, at en såkaldt nulløsning på længere sigt vil betyde en kompromittering af mulighederne for at forsvare Sjælland og dermed en forringelse af mulighederne for at forsvare hele landet.

Spm. nr. S 462

Til skatteministeren (21/1 88) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvilken kilometergodtgørelse en ansat skattefrit kan modtage af sin arbejdsgiver, såfremt han anvender motorcykel til erhvervsmæssig befordring i sit arbejde?«

Begrundelse

Jeg rejste over for skatte- og afgiftsministeren i foråret spørgsmålet om motorcyklisteres behandling og har med beklagelse i såvel Skatteministerens publikation Skat som i anden skattelitteratur måttet konstatere, at motorcyklister ikke er nævnt på trods af ministerens løfte i foråret.

Jeg skal derfor opfordre ministeren til at sikre en rimelig behandling af motorcyklister.

Svar (3/2 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

[Skatteministeren]

Efter ligningslovens § 9, stk. 5, kan der skattefrit udbetales godtgørelse til lønmodtagere for erhvervsmæssige rejse- og befordringsudgifter, hvis godtgørelsen ikke overstiger takster, der fastsættes af Ligningsrådet.

Med hjemmel i denne bestemmelse har Ligningsrådet i SD-cirkulære nr. 1986-51 og nr. 1987-30 fastsat takster for erhvervsmæssig benyttelse af egen bil vedrørende indkomståret 1987.

I maj 1987 svarede den tidligere skatteminister på et spørgsmål fra Skatte- og Afgiftsudvalget (spørgsmål 94 – Alm. del – bilag 216) om, hvorfor motorcyklister ikke var omfattet af disse regler. I svaret oplystes bl.a., at ministeren havde bedt Ligningsrådet og Statsskattedirektoratet overveje det rejste spørgsmål.

Jeg kan oplyse, at Ligningsrådet har drøftet spørgsmålet. Ligningsrådet fandt, at der ikke var behov for en særlig skattefri godtgørelses-sats for erhvervsmæssig kørsel på motorcykel. Det blev vedtaget, at Statsskattedirektoratet i forbindelse med ligningsinstruktionen for indkomståret 1987 tilkendegiver, at kørselsgodtgørelse efter SD-cirkulære 1986-51 og 1987-30 kan anses for skattefri, hvis den erhvervsmæssige kørsel er sket på motorcykel. Dette vil også fremgå af ligningsvejledningen for 1987.

Spm. nr. S 463

Til *skatteministeren* (21/1 88) af:

Dohrmann (FP):

»På baggrund af den aktuelle sag i Høje-Tåstrup Kommune, hvor et byrådsflertal har besluttet, at grundejerne i visse områder selv skal betale udgifterne til vedligeholdelse, snerydning, glatføregrusning etc. af vejene, bedes det oplyst, om ministeren vil tage initiativ til, at den slags særudgifter i det mindste gøres fradragsberettigede på selvangivelsen?«

Begrundelse

Byrådet i Høje-Tåstrup har besluttet, at en række af kommunens veje skal nedklassificeres og fremover betegnes som private fællesveje.

Dette indebærer bl.a., at grundejerne i de pågældende områder selv kommer til at betale f.eks. vedligeholdelsen, renholdelsen, snerydningen, glatføregrusningen, slåning af rabatterne etc., samtidig med at de som alle andre via deres skatter tvinges til at betale de samme udgifter andre steder i kommunen.

Da der helt åbenbart er tale om en forskelsbehandling af folk, bedes det oplyst, om ministeren vil tage initiativ til en delvis ligestilling ved, at disse pålagte udgifter bliver gjort fradragsberettigede i den skattepligtige indkomst.

Svar (3/2 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Udgifter, som grundejere må betale til vedligeholdelse, snerydning, glatføregrusning m.v. af veje, må betragtes som private udgifter, der ikke er fradragsberettigede ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Der er ikke planer om at søge reglerne ændret, således at der kan opnås fradrag for de omtalte udgifter. Indførelse af sådanne fradrag vil ikke være i overensstemmelse med den ved skattereformen gennemførte fradragssanering.

Spm. nr. S 465

Til *kirkeministeren* (21/1 88) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Finder ministeren det rimeligt, at provst, biskop og kirkeministerium bestemmer, hvem der skal betjene et halvtids præsteembede uden overhovedet at inddrage menighedsrådet i beslutningen?«

Begrundelse

Af en artikel i Virum Sogns kirkeblad fulgt op af en artikel i Lokalposten i Lyngby fremgår det, at der fra biskoppens side er truffet beslutning om den fremtidige fordeling på de to sogne Virum og Sorgenfri af den præstelige betjening. Sagen har udgangspunkt i, at Johannes Møllehave for kort tid siden forlod sit præsteembede i Virum. I forbindelse med overvejelserne om fordelingen af arbejdet mellem Virum og Sorgenfri blev det besluttet, at præsteembedet i Sorgenfri skulle udvides med yderligere 25 pct. foruden de 25 pct., der i forvejen blev betjent af pastor Olav Lilleør. Denne skulle derefter betjene Virum Sogn 50 pct. og Sorgenfri Sogn 50 pct.

Forslagsstilleren ønsker ikke at tage stilling til fordelingen imellem de to sogne eller til, hvem der skal være præst de forskellige steder. Men det er også fremgået, at menighedsrådet i Sorgenfri overhovedet ikke har haft adgang til at vælge den præst, der skal betjene Sorgenfri

[Ingerlise Koefoed]

Sogn med 50 pct. af sin stilling. Valg af præst er en af de væsentligste opgaver for et menighedsråd, og efter spørgerens mening bør det ledige embede oplås, således at Virum og Sorgenfri sammen vælger den nye præst, og således at præsten ikke vælges, uden at begge menighedsråd har haft lejlighed til at tage stilling til ansøgningerne.

Svar (27/1 88):

Kirkeministeren (Mette Madsen):

Det stillede spørgsmål må efter sin generelle karakter besvares benægtende.

Menighedsrådenes medvirken ved besættelse af tjenestemandstillinger som præst er sikret ved de opretholdte bestemmelser i den tidligere menighedsrådslovs §§ 34 og 39-43 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 758 af 7. december 1987. Tilsvarende sikring af menighedsrådenes medvirken ved ansættelser som hjælpepræst er ikke hjemlet ved lovgivningen, men det er min faste praksis at indhente en udtalelse fra menighedsrådet, forinden ansættelse af hjælpepræster finder sted.

I den sag, der omtales i spørgsmålets begrundelse, er forholdet imidlertid det, at der ikke er nogen ledig præstestilling i det pågældende sogn, Sorgenfri Sogn. Sorgenfri Sogn er normeret med én præstestilling, og den er besat.

Nabosognet, Virum Sogn, har tre præstestillinger. Til en af disse er der knyttet forpligtelse til at bistå ved betjeningen af et andet sogn efter et af biskoppen fastsat regulativ. Biskoppen har ved regulativ af 1. august 1972 fastsat, at stillingsindehaveren skal yde sognepræsten i Sorgenfri bistand ved betjeningen af sognet. Det er biskoppens hensigt at udvide denne bistandsordning, hvilket Sorgenfri Menighedsråd har udtalt tilfredshed med, idet menighedsrådet dog samtidig har givet udtryk for ønsket om, at bistandsordningen konverteres til en deltidsstilling i Sorgenfri Sogn.

Jeg har ikke i øjeblikket økonomisk mulighed for at oprette en yderligere præstestilling i Sorgenfri, medmindre stillingsantallet samtidig begrænses tilsvarende i Virum Sogn. En af præstestillingerne i Virum Sogn – dog ikke den stilling, hvortil forpligtelser vedrørende Sorgenfri Sogn er knyttet – er for tiden ledig. Dette har givet anledning til overvejelser af den kirkelige betjening af de to sogne. Biskoppen har imidlertid ikke kunnet tilråde, at stillingsantallet i

Virum Sogn indskrænkes på nuværende tidspunkt, hvad også Virum Menighedsråd har udtalt sig imod. Jeg har ikke ment, at der forelå tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte biskoppens skøn i så henseende.

Spm. nr. S 467

Til *sundhedsministeren* (22/1 88) af:

Trøjborg (S):

»Er ministeren indstillet på at sikre et selvstændigt apotek i Gedved Kommune?«

Begrundelse

Sundhedsstyrelsen har indstillet, at det eneste selvstændige apotek i Gedved Kommune nedlægges.

Nedlæggelse af Hovedgaard Apotek vil betyde, at lægemiddelforsyningen til borgerne i Gedved Kommune alene vil bestå af apoteksfilialer, håndkøbsudsalg og medicinudleveringssteder.

Gennemføres nedlæggelsen, vil det være et brud på den grundlæggende rigtige opfattelse, at de kommunale enheder selvstændigt skal kunne dække de opgaver og behov, som befolkningen normalt har.

Finder ministeren Hovedgaard Apoteks omsætning for lille, vil jeg anmode ministeren om at overveje at overføre filialapoteket i Østbirk til Hovedgård.

Svar (27/1 88):

Sundhedsministeren (Ninn-Hansen, fg.):

Sundhedsstyrelsen har over for Sundhedsministeriet indstillet, at Hovedgaard Apotek i Gedved Kommune omdannes til en apoteksfilial tilknyttet Løveapoteket i Horsens.

Sundhedsstyrelsen har begrundet sin indstilling med:

at Hovedgaard Apotek hører til landets omsætningsmæssigt mindste apoteker,

at driften af apoteket kun er muliggjort af tilskud, og

at der ikke er udsigt til en forbedring af det omsætningsmæssige grundlag for apoteket.

En apoteksfilial, der er farmaceutbetjent, kan stort set varetage samme funktioner som et selvstændigt apotek, herunder foretage ekspedition af recepter.

[Sundhedsministeren]

Sagen er for tiden til udtalelse i Vejle Amtsråd. Sundhedsministeriet har derfor endnu ikke realitetsbehandlet Sundhedsstyrelsens indstilling, og jeg finder det derfor ikke rigtigt på nuværende tidspunkt at tage endelig stilling til spørgsmålet om en eventuel omdannelse af apoteket til en apoteksfilial.

Jeg kan dog oplyse, at det næppe – som nævnt i begrundelsen – vil være muligt at overføre apoteksfilialen i Østbirk til Hovedgaard Apotek, idet en apoteksfilial kun kan flyttes i forbindelse med bortfald af apotekerbevillingen, eller såfremt apotekeren samtykker heri.

Spm. nr. S 468

Til forsvarministeren (22/1 88) af:

Annette Just (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor stor en andel af forsvarrets udgifter der vedrører løsning af civile opgaver?«

Begrundelse

Mange af forsvarrets opgaver er meget vigtige for civilbefolkningen. Det bør man have i erindring, når man diskuterer bevillinger til forsvarret. Et skøn over den andel af forsvarret, der vedrører løsning af civile opgaver, vil være væsentlig for en saglig diskussion af anvendelsen af forsvarrets midler.

Svar (1/2 88):

Forsvarministeren (Collet):

Forsvarret støtter i fredstid den civile del af samfundet på en række områder. Opgaverne løses dels ved anvendelse af operative enheder, dels med særligt materiel og personel. Forsvarret bidrager endvidere til løsning af samfundsmæssige opgaver ved at stille personel til rådighed for andre statsinstitutioner.

Omfanget af opgaver er betydeligt og omfatter aktiviteter, der permanent løses af forsvarret, samt lejlighedsvis assistancer efter anmodning fra civile myndigheder.

De permanente opgaver omfatter:

- Fiskeriinspektion,
- stationstjeneste, der omfatter løsning af samfundsnyttige og humanitære opgaver,
- mine- og sprængstofuskadeliggørelse (ammunitionsrydning, herunder af gasammunition),

- assistance med personel og skibe til land- og søopmåling,
- isrekognoscering i grønlandske farvande,
- assistance med skibe, fly og personel til miljøopgaver,
- transport for statslige myndigheder m.fl.,
- vejledning af dele af den civile skibsfart.

For de mere ressourcekrævende af disse opgaver påregnes i 1988 afholdt følgende driftsudgifter:

Fiskeriinspektion: ca. 330 mio. kr.
 Redningstjeneste: ca. 106 mio. kr.
 Søopmåling: ca. 15 mio. kr.
 Mine- og sprængstofuskadeliggørelse, herunder af opfisket gasammunition: ca. 30 mio. kr

Ud over ovennævnte aktiviteter yder forsvarret støtte til det civile samfund i form af hjælp ved større brande, ulykker af større omfang, kemiske ulykker, eftersøgning af personer og farlige genstande, snerydning i akutte situationer, rekognosceringsflyvninger, transportopgaver og støtte til Røde Kors.

Der foreligger ingen samlede opgørelser over udgifterne i forbindelse med disse lejlighedsvis opgaver. Udgifterne er normalt af begrænset omfang.

Som en anden form for støtte skal nævnes, at forsvarret er leverandør til det private erhvervsliv af især personel med en teknisk uddannelse, ingeniører, officerer med videreuddannelser, piloter m.v.

På en række områder påføres forsvarret endvidere mindre udgifter, der ikke eller kun delvis dækkes ved refusioner. Som eksempler herpå kan nævnes bevarelse af Bådsmandsstræde Kaserne, udgifter i forbindelse med civil beflyvning af militære flyvestationer og bevogtning af Middelgrundsfortet.

Sammenfattende skønnes forsvarrets driftsudgifter i 1988 til opgaver af ovennævnte karakter at blive i størrelsesordenen 500 mio. kr., hvoraf ca. 80 pct. er bevilget over forsvarsbudgettets civilafsnit. En mindre del forventes dækket ved refusioner fra de myndigheder, opgaverne udføres for.

Ud over de nævnte driftsudgifter påregnes der i 1988 anvendt ca. 300 mio. kr. til anlægsudgifter i forbindelse med de anførte civile aktiviteter, heraf ca. 256 mio. kr. til anskaffelse af nye inspektionsskibe.

Spm. nr. S 473

Til *udenrigsministeren* (22/1 88) af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Vil regeringen tage afstand fra EF-ministerrådsformandens udtalelser om, at forsvarspolitik bør inddrages i EF's udenrigspolitiske samarbejde?«

Begrundelse

Det er dybt betænkeligt, når formanden for EF's Ministerråd, Hans-Dietrich Genscher, i EF-Parlamentet den 18. januar 1988 i forbindelse med fremlæggelsen af det vesttyske formandskabs programerklæring direkte sagde, at forsvarspolitik burde inddrages i EPS-samarbejdet.

En sådan opfattelse er i klar modsætning til den hidtidige danske politik, ifølge hvilken forsvarspolitik ikke skal inddrages i EF-samarbejdet. Dette blev bl.a. klart understreget i forbindelse med debatten om EF-pakken.

Genschers udtalelser bliver yderligere problematiske, når han udtaler sig som formand for EF's Ministerråd.

Det er derfor nødvendigt, at regeringen over for ministerrådsformanden og offentligheden klargør, at der ikke kan blive tale om at inddrage forsvarspolitik i samarbejdet.

Svar (4/2 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Der er tradition for, at hvert EF-formandskab i begyndelsen af sin formandskabsperiode giver Europa-Parlamentet en redegørelse for sit arbejdsprogram for det kommende halve år. I modsætning til andre taler, f.eks. i FN's generalforsamling, er denne formandskabsredegørelse i Europa-Parlamentet ikke på forhånd afstemt med de øvrige EF-medlemslande og afgives derfor heller ikke på disses vegne.

I sin redegørelse i Europa-Parlamentet den 20. januar 1988 henviste udenrigsminister Genscher til Europa-Parlamentets beslutning af 14. oktober 1987 om en europæisk sikkerhedsstrategi og gav her sin støtte til det synspunkt, at en europæisk integration ville være ufuldstændig uden et omfattende sikkerheds- og forsvarspolitisk samarbejde. Denne holdning har den tyske regering gennem årene givet udtryk for ved mange lejligheder.

Spørgsmålet om, i hvilket omfang sikkerhedspolitiske aspekter skal inddrages i samarbejdet mellem de tolv EF-lande, blev fastlagt i Europæisk Fælles Akt (artikel 30, stk. 6), som trådte i kraft den 1. juli 1987. Det anføres her, at de tolv EF-lande er »indstillet på at styrke samordningen af deres holdninger vedrørende de politiske og økonomiske aspekter af sikkerheden.«

Det er i dag disse bestemmelser, der er gældende for EPS-samarbejdet, og som udgør grundlaget for den danske regerings deltagelse i dette samarbejde.

Spm. nr. S 474

Til *skatteministeren* (22/1 88) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren oplyse, med hvilken hjemmel toldvæsenet tillader delregistrering af virksomheder med både hjemmemarkeds- og eksportomsætning, således at eksportdelen registreres selvstændigt, og tillades ugerefusion af moms samtidig med, at momsen for hjemmemarkedsdelen afregnes kvartalsvis, og kan ministeren oplyse, hvor stor en likviditetsstøtte denne besynderlige ordning medfører for erhvervslivet?«

Svar (3/2 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Folketingets Skatte- og Afgiftsudvalg er orienteret om ordningen ved vedlagte notat om forslag til forbedring af eksportvirksomheders afgiftsmæssige stilling, som jeg sendte til udvalget den 7. oktober 1987 (Alm. del – bilag 8). Ordningen er endvidere nævnt i bemærkningerne (s. 4 og 5) til forslag til lov om ændring af ligningsloven (L 6), som jeg fremsatte den 7. oktober 1987, og som er gennemført som lov nr. 835 af 18. december 1987.

Bilag

Notat om forslag til forbedring af eksportvirksomheders afgiftsmæssige stilling.

1. Regeringen har i dag i Folketinget fremsat forslag til lov om ændring af ligningsloven med forskellige *skatteændringer* til fremme af eksporten.

[Skatteministeren]

I tilknytning hertil overvejes der på *afgifts-området* en praksisændring inden for rammerne af *momsloven* og *loven om fremskyndet tilbagebetaling af visse afgifter*.

2. Virksomheder, der skal indbetale moms, har fordel af, at afregningsperioden for (krediten med) momsen er så lang som muligt.

Virksomheder, der af toldvæsenet skal have udbetalt moms, fordi købsmomsen er større end salgsmomsen, har omvendt fordel af,

– at afregningsperioden er så kort som muligt, og

– at udbetalingen af momsbeløbet sker hurtigst muligt efter udløbet af afregningsperioden.

3. Der beregnes ikke moms af varer og tjenester, der eksporteres. Da momsen på virksomhedens indkøb kan fradrages, vil virksomheder med en stor eksport i forhold til hjemmemarkedssalg typisk have et tilgodehavende hos toldvæsenet, som efterfølgende tilbagebetales.

Med henblik på at gavne eksporten er der i *momsloven* fastsat regler for kortere afgiftsperioder for virksomheder med regelmæssigt negativt afgiftstilsvær, idet disse kan lade sig registrere med måneden eller ugen som afgiftsperiode i stedet for som normalt kvartalet. Der er for tiden ca. 1.000 ugeregistrerede og ca. 5.000 månedregistrerede virksomheder. Disse virksomheder vil således opnå en hurtigere tilbagebetaling af deres negative momstilsvær.

Ud over ordningen om kortere afgiftsperioder er der i *lov om fremskyndet tilbagebetaling af visse afgifter* etableret en ordning med fremskyndet tilbagebetaling af de negative momstilsvær.

4. Ordningerne beskrevet under punkt 3 har kun betydning for eksportvirksomheder, som regelmæssigt har penge til gode hos toldvæsenet.

Eksportvirksomheder, hvor den momspligtige indenlandske omsætning typisk overstiger eksportomsætningen, vil derimod ikke have gavn af ordningerne, fordi disse virksomheder netto har et positivt momstilsvær, som afregnes med kvartalet som afgiftsperiode.

5. Ifølge *momsloven* skal registreringspligtige, der har flere virksomheder, anmelde virksomhederne til registrering under ét. Denne bestemmelse angår registreringspligtige, der fører et samlet forretningsregnskab for virksomhederne. Loven antager, at registreringspligtige med flere virksomheder som hovedregel fører et sådant samlet regnskab.

Registreringspligtige med flere virksomheder kan dog få virksomhederne registreret hver for sig. Loven stiller kun den betingelse, at der føres et selvstændigt forretningsregnskab for hver af de enkelte virksomheder, der ønskes selvstændigt momsregistreret. (Herved gives der en praktisk løsning på de problemer, som ellers vil opstå ved at skulle føre ét momsregnskab for flere virksomheder med hver sit forretningsregnskab). Dette benævnes delregistrering.

6. Administrativ praksis for tilladelse til delregistrering har i vidt omfang været knyttet til, at en udskilt del af en virksomhed er blevet etableret som en selvstændig juridisk enhed, og sammen med manglende kendskab til reglerne er dette formentlig årsagen til, at relativt få virksomheder med eksport har søgt om en momsteknisk opdeling eller delregistrering.

7. Det foreliggende forslag går ud på at *smiddiggøre praksis* for udskillelse af eksportenheder under en selvstændig momsregistrering samtidig med, at der skal *informer*es om adgangen til delregistrering.

Det foreslås, at der som betingelse for selvstændig momsregistrering af virksomhedens eksportdel alene stilles krav om, at der føres et selvstændigt regnskab for den udskilte virksomhedsdel, og at der faktureres fra hovedvirksomheden til eksportvirksomheden.

Virksomhedernes eksport kan herefter faktureres i to led: fra modervirksomheden til eksportvirksomheden og derefter fra eksportvirksomheden til køberen i udlandet. Modervirksomheden (på kvartalsafregning) har i gennemsnit 95 dages kredit med salgsmomsen, der bliver købsmoms i eksportvirksomheden. Denne vil opnå månedsvis (eventuelt ugevis) tilbagebetaling af købsmomsen, og eksportenheden vil ligeledes blive omfattet af reglerne om fremskyndet tilbagebetaling af momsen.

8. Der er ca. 30.000 eksportvirksomheder, hvor den momspligtige indenlandske omsætning typisk overstiger eksportomsætningen. Disse virksomheder udfører ca. 25 pct. af den samlede eksport. Hvis virksomhederne i fuldt omfang benytter sig af den foreslåede adgang til delregistrering, kan den samlede rentefordel for erhvervslivet blive på ¼-1 mia. kr. årligt.

9. Ordningens iværksættelse vil medføre et vist merarbejde for toldvæsenet. Iværksættelsesomkostningerne vil andrage ca. 3,5 mio. kr.,

[Skatteministeren]

mens de løbende driftsudgifter vil være ca. 7,7 mio. kr. årligt.

Spm. nr. S 476

Til *miljøministeren* (22/1 88) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil det danske forslag til Londonkonventionen om et globalt forbud mod afbrænding af kemisk affald på havet indeholde en redegørelse for alternativer til de kemikalier, der i dag sendes til havafbrænding efter brug?«

Begrundelse

Det fremgår af Miljøstyrelsens redegørelse om Danmarks muligheder i det europæiske samarbejde mod den grænseoverskridende forurening, at det danske forslag vil redegøre for de alternativer, der er udviklet i Danmark.

Tidligere har Danmark indskrænket sig til at pege på, at vi i Danmark bortskaffer kemikalieaffald (fra produktion og fra anvendelse) på Kommunekemi, dvs. ved afbrænding på land.

En forholdsvis stor del af det affald, der i dag afbrændes på Nordsøen, stammer fra klorerede organiske forbindelser. For eksempel er affaldet fra Østrig stort set affedtningsmidler, hvortil der i en række lande er udviklet vandbaserede metoder som alternativ til de klorerede forbindelser.

De såkaldte paraplytilladelser – som Folketinget, jf. dagsorden af 10. november 1987, ønsker forbudt straks – består næsten udelukkende af affald fra anvendelse af mange forskellige kemikalier. Det uensartede affald indeholder store mængder urenheder og vand og giver derfor større problemer under afbrændingen på havet end det »rene« affald fra industriproduktioner. Problemaffaldet udgør i dag omkring halvdelen af de mængder, der afbrændes på Nordsøen, men forventes at udgøre en større bestanddel, jo nærmere vi kommer den endelige afslutning på afbrændingen på Nordsøen, fordi det er lettere at finde alternativer til de renere affaldstyper.

En konstruktiv underbyggelse af det danske krav om forbud mod paraplytilladelser og det danske forslag om et globalt forbud mod havafbrænding ville derfor være en dansk redegørelse for, hvilke alternativer der i dag er udviklet – i Danmark og i udlandet – til anvendelse af klorerede organiske opløsningsmidler, lakstoffer, affedtningsmidler, plastic osv.

Derved vil Danmark kunne bidrage til udvekslingen af viden om miljøvenlige alternativer – også til de lande, der ikke afbrænder affald på havet, men som anvender de samme klorerede organiske stoffer – og derved fremme en udvikling, som rækker videre end forbudet mod havafbrænding.

Svar (2/2 88):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Miljøstyrelsen har fremsendt udkast til resolution om stop for havafbrænding til behandling på det førstkommende møde i Londondumpningskonventionens (LDC) teknisk-videnskabelige arbejdsgruppe (SG).

I det medfølgende baggrundsdokument, der nærmere begrunder og uddyber resolutionsforslaget, har Miljøstyrelsen kort redegjort for eksisterende landbaserede alternativer til havafbrænding og herunder omtalt forskellige processer, der forhindrer affald i at opstå (renere teknologi), samt omtalt tilstedeværelsen af vandbaserede metoder til erstatning for klorerede forbindelser.

Endelig nævner dokumentet genanvendelse, hvor det i en række tilfælde er muligt at genanvende det nuværende kemikalieaffald. Dokumentet indeholder således en henvisning til andre processer, men der redegøres ikke konkret for disse processer.

På et fælles Londondumpnings- og Oslokonventionsekspertermøde om havafbrænding, der fandt sted den 27. april til 1. maj 1987, var der blandt eksperterne enighed om, at der findes landbaserede alternativer til havafbrænding.

Det skulle således ud fra en teknisk vurdering være muligt – som foreslået fra dansk side – at få vedtaget et stop for havafbrænding i LDC inden for en nærmere angiven tidsfrist.«

Jeg har bedt Miljøstyrelsen om nærmere at overveje, om der er behov og mulighed for nærmere i SG at redegøre for danske og udenlandske alternativer til de kemikalier, der i dag afbrændes på havet.

Spm. nr. S 477

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (25/1 88) af:

Helle Degn (S):

»Rider ministeren egne kæpheste, når pengene vedrørende folkeskolens 7-punkts-program skal fordeles?«

Begrundelse

Undervisningsministeren har – på ministerens papir – tilskrevet alle Venstremedlemmer af skolenævn og kommissioner og i brevet opfordret til, at man fra alle skoler søger pengene til ekstra dansktimer. I brevet står der, at »det vil være helt uforklarligt, hvis din(e) skole(r) ikke søger.«

Socialdemokratiet må kræve, at alle ansøgninger bliver kvalitetsbedømt og ikke underlægges pression fra landets undervisningsminister, ligesom Socialdemokratiet mener, der kan rejses tvivl om ministerens beføjelse til den valgte fremgangsmåde, som klart tilsidesætter et folketingsflertals beslutninger.

Svar (27/1 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Mit brev til Venstremedlemmer af skolenævn og -kommissioner svarer ganske til, hvad jeg har skrevet i en række Venstreblade.

Det er skrevet på det ministerbrevpapir, hvorpå alle ministre til alle tider skriver alle deres breve inkl. breve til partifæller.

Det er kopieret og udsendt af Venstre, som også har betalt portoen.

Indholdet er i øvrigt på intet punkt i modstrid med den aftale, jeg på regeringens vegne har indgået med Det Radikale Venstres ordfører om 7-punkts-programmet (de 4 gange 100 mio. kr. til forsøg i folkeskolen).

Det er jo nemlig regeringen og Det Radikale Venstre, der har forhandlet og udformet aftalen, og ikke Socialdemokratiet og Helle Degn. Derfor er det også regeringen og RV, der kan vurdere, hvad der ligger i den.

Der er det særlige ved danskforsøgene, at der ifølge aftalen er penge til, at alle skoler kan få penge til ekstra dansktimer i 3. og 4. klasse. Det er dette, jeg fandt grund til særlig at fremhæve, idet jeg samtidig loyalt nævnte de øvrige forsøg.

Brevet blev udsendt til Venstres medlemmer af skolenævn og skolekommissioner sammen med andet informationsmateriale, alt sammen

på Venstres regning. Nogen har åbenbart taget det ud af bunken og har duplikeret det, hvorved man kunne få den opfattelse, at jeg havde sendt det som en officiel skrivelse til samtlige medlemmer af skolenævn og -kommissioner, hvilket naturligvis ville have været betænkeligt.

Selv om jeg er uskyldig i denne misforståelse, kunne jeg naturligvis have forebygget den, hvis der i overskriften havde stået »kære Venstremedlem« – i stedet for »kære skolenævns- og kommissionsmedlemmer«, men sådan plejer vi ikke at tiltale hinanden inden for Venstre.

Hvis der igen skal sendes noget ud til kredse af Venstremedlemmer, vil jeg naturligvis på en eller anden måde sørge for, at enhver misforståelse undgås.

Til slut vil jeg gerne advare mod enhver tendens til at mistænkeliggøre vælgerforeningers arbejde for at informere deres medlemmer. Man skal huske på, at organisationerne har et kæmpeapparat, som fortæller deres medlemmer, hvorledes der skal presses i en ganske bestemt retning. Hvis vælgerforeningernes spæde forsøg på at levere et modspil skal mistænkeliggøres, så er vi langt ude.

Spm. nr. S 478

Til kultur- og kommunikationsministeren (25/1 88) af:

Ole Henriksen (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at personalet på Købmagergades postkontor fra den 25. januar 1988 skal benytte et såkaldt skalkort med foto påført den enkeltes CPR-nr., skønt den enkelte ikke har accepteret dette?«

Begrundelse

Det kan være rimeligt, at der på et postkontor indføres visse former for kontrolforanstaltninger, således at også kortet indeholder en kode, som kun giver den enkelte adgang til posthuset ved at benytte et automatisk anlæg. Kortets anvendelse har dog intet med den pågældende medarbejders CPR-nr. at gøre. CPR-nummeret er påført den enkelte medarbejders skalkort uden indhentet tilladelse hertil fra medarbejderne.

Det er i højeste grad betænkeligt – og i strid med registerloven – at påføre CPR-nr. uden accept fra den enkelte person. Det er tillige betænkeligt, at disse kort, som nu skal anvendes

[Ole Henriksen]

fra den 25. januar, er fremstillet af vagtselskabet Securitas, der således har fået de pågældendes CPR-numre i hænde.

Det er spørgeren bekendt, at de relevante personaleorganisationer har protesteret mod fremgangsmåden, men ikke har kunnet forhindre, at kortene tages i anvendelse med påførte CPR-nr.

Til orientering kan det oplyses, at der i forvejen findes et legitimationskort, men kun for de ansatte tjenestemænd.

Svar (4/2 88):

Kultur- og kommunikationsministeren (H.P. Clausen):

Det er korrekt, at medarbejderne ved Købmagergades postkontor siden den 25. januar 1988 har skullet benytte såkaldte skalkort for at opnå adgang til postkontoret. Det er ligeledes korrekt, at skalkortene, der anvendes som identitetskort ved passage hos portvagten eller som »elektronisk nøgle« til postkontorets øvrige indgange, er forsynet med medarbejdernes CPR-nummer.

I forbindelse med P&T's udstedelse af identitetskort anføres normalt kun de første seks cifre af medarbejdernes personnummer for at oplyse om den enkeltes fødselsdato. Ved udstedelsen af skalkortene ved Købmagergades postkontor er CPR-nummerets sidste fire cifre imidlertid også blevet anført ved en fejl. Medarbejderne ved postkontoret vil derfor blive tilbudt nye skalkort, hvis de ønsker det. De nye skalkort vil kun blive påført oplysninger om fødselsdato, dvs. CPR-nummerets første seks cifre. Derudover vil skalkort til nye medarbejdere fremover kun blive påført oplysninger om fødselsdato.

Tilbudet om udskiftning af de allerede udstedte skalkort sker for at imødekomme de medarbejdere, som ikke ønsker, at hele CPR-nummeret anføres på kortet.

Til orientering kan oplyses, at de allerede udstedte skalkort ikke er ulovlige, idet offentlige myndigheder i henhold til cirkulære nr. 169 af 31. oktober 1984 om udlevering og anvendelse af personnumre uden den enkelte medarbejders tilladelse kan anvende personnumre til bl.a. identifikation, når dette er hensigtsmæssigt af administrative grunde.

Skalsikringens etablering har løbende været drøftet med medarbejdernes tillidsrepræsentanter samt postkontorets samarbejds- og sikkerhedsudvalg.

Spm. nr. S 482

Til *landbrugsministeren* (27/1 88) af:

Dohrmann (FP):

»Vil ministeren ændre bekendtgørelsen om sædskifte- og gødningsplaner, således at jordbrugere friholdes for at afgive sædskifte- og gødningsplaner i 1988?«

Begrundelse

Der henvises til bekendtgørelse nr. 655 af 9. oktober 1987, »Bekendtgørelse om sædskifte- og gødningsplaner samt grønne marker i jordbruget«, hvor ministeren fastslår, at alle jordbrugsbedrifter ved udarbejdelse af sædskifte- og gødningsplaner skal benytte et særligt skema udarbejdet af Landbrugsministeriet. Omtalte skema foreligger endnu ikke, og landboorganisationerne m.fl. har efter sagens natur behov for rimelig tid til først at orientere konsulenter og andre rådgivere og senere de enkelte landmænd.

Svar (4/2 88):

Landbrugsministeren (Tørnæs):

I henhold til Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 655 af 9. oktober 1987 skal der efter nærmere fastsatte regler med virkning fra den 1. januar 1988 hvert år inden 1. maj udarbejdes sædskifte- og gødningsplaner for den enkelte jordbrugsbedrift.

Ved udarbejdelsen af sædskifte- og gødningsplaner skal et af Landbrugsministeriet udarbejdet skema benyttes. Landbrugsministeriet kan efter forhandling med Miljøministeriet godkende andre skemaer.

Jeg kan oplyse, at de pågældende skemaer er under udarbejdelse og forventes at foreligge om kort tid. Skemaerne vil således kunne foreligge i god tid inden 1. maj 1988, således at der vil være tid for den enkelte landmand til at udfylde dem.

Jeg finder derfor ikke noget grundlag for at ændre bekendtgørelsen i denne anledning.

Spm. nr. S 495

Til *industriministeren* (28/1 88) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren indkalde en redegørelse fra det offentlige repræsentant i Midtbanks besty-

[Gade]

relse og på den baggrund lade udarbejde en redegørelse til Folketinget (f.eks. til Folketingets Erhvervsudvalg) om problemstillingen i relation til den usædvanlige situation, der er opstået, efter at der er rejst sag af et andet pengeinstitut mod Midtbank?»

Begrundelse

Der er efter spørgerens opfattelse opstået en helt usædvanlig situation, efter at et andet pengeinstitut som en udløber af sagen vedrørende Jydekompaniet har anlagt sag mod Midtbank. Derfor må det være rimeligt, at ministeren skaffer sig indsigt i denne problemstilling, og at Folketingets Erhvervsudvalg orienteres.

Hvis der skal være nogen mening i, at det offentlige har en repræsentant i Midtbanks bestyrelse, må en så usædvanlig situation gøre det muligt at indkalde en redegørelse fra vedkommende.

Svar (4/2 88):**Industriministeren (Nils Wilhjem):**

Mig bekendt er der ikke anlagt retssag af et pengeinstitut mod Midtbank i forbindelse med sagen om Jydekompaniet.

I det omfang jeg finder det fornødent, vil jeg gennem Finanstilsynet indhente oplysninger om pengeinstitutter.

Det offentliges repræsentant i et pengeinstituts bestyrelse har en stilling, der helt svarer til den, der indtages af de øvrige bestyrelsesmedlemmer bortset fra reglerne om honorarfastsættelsen. Det vil sige, at den pågældende virker under det samme ansvar og med de samme pligter og rettigheder som andre bestyrelsesmedlemmer.

Det gælder også tavshedspligten, jf. bank- og sparekasseloven § 54, stk. 2.

Jeg hverken kan eller vil derfor indhente en redegørelse om et konkret engagement fra det offentliges repræsentant i Midtbanks bestyrelse.

Supplerende besvarelse af skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 331

Formanden:

Fra indenrigsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af Folketinget Pia Kjærsgaard stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og det foreløbige svar er optrykt foran, sp. 5764, var sålydende:

Til indenrigsministeren (10/12 87) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, om Gladsakses borgmester kan gøres ansvarlig enten økonomisk eller på anden måde ved at have undladt at undersøge berettigede klager fra beboerne i Høje Gladsaxe over Bolinds licitationer, når en undersøgelse kunne have sparet borgerne og samfundet for unødvendige udgifter?»

Supplerende svar (29/1 88):**Indenrigsministeren (Thor Pedersen):**

I fortsættelsen af min foreløbige besvarelse af 16. december 1987 skal jeg oplyse, at Boligministeriet i skrivelse af 15. januar 1988 bl.a. har udtalt følgende:

»Boligministeriet skal i denne anledning oplyse, at man i slutningen af 1986 og i første halvdel af 1987 modtog en række beboerklager vedrørende betonreoveringen af Høje Gladsaxebebyggelsen.

De nævnte klager førte bl.a. til, at den daværende boligminister i juni 1987 anmodede kammeradvokaten om at vurdere, hvorvidt der var muligheder for at forlange 1. etape af byggeskadesagen stillet i bero, indtil der var foretaget en nærmere teknisk-økonomisk vurdering af det valgte projekt. Selv om kammeradvokatens undersøgelse viste, at der ikke var juridiske muligheder for at standse projektet, besluttede boligministeren at lade foretage en teknisk-økonomisk vurdering ved et uvildigt ingeniørfirma.

Kammeradvokaten blev imidlertid i forbindelse med sin undersøgelse opmærksom på visse uregelmæssigheder i forbindelse med de af Bolind A/S afholdte licitationer, og boligministeren anmodede på denne baggrund også kammeradvokaten om en særkilt redegørelse herfor. Denne redegørelse forelå ultimo juni 1987 og viste, at Boligministeriets udbudsregler på flere punkter ikke var overholdt.

Boligministeriet har ikke inden kammeradvokatens undersøgelser modtaget klager over de nævnte licitationer bortset fra en klage over,

[Indenrigsministeren]

at Bolind A/S selv skulle have beholdt glas- og aluminiumsentreprisen. Klagen viste sig dog at være grundløs. Man er heller ikke bekendt med, at Gladsaxe Kommunes borgmester skulle have undladt at behandle sådanne klager. Boligministeriet ser sig på denne baggrund ikke i stand til at kommentere spørgsmålet om et eventuelt ansvar for Gladsaxe Kommunes borgmester yderligere.»

Det kan i øvrigt oplyses, at en borgmester kan gøres økonomisk ansvarlig, men at den endelige afgørelse heraf henhører under domstolene.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 192:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 27/1 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 151:

Forslag til lov om patientforsikring.
Af sundhedsministeren (Agnete Laustsen).
(Fremsat 14/1 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Torben Lund (S):

Da Socialdemokratiets ordfører i denne sag, hr. Erling Christensen, ikke kan være til stede,

skal jeg på hans vegne fremføre nogle bemærkninger til lovforslaget.

Jeg vil indlede med at sige, at vi er glade for, at lovforslaget nu er kommet. Vi har undret os lidt over, at sundhedsministeren har ventet så længe med at genfremsætte forslaget, som i det væsentlige ligner det forslag, vi havde til behandling i sidste folketingssamling. Men det er godt, det nu er kommet, og vi hilser udspillet velkommen.

Jeg synes, det er godt, at vi som borgere og patienter ikke længere skal stå i den urimelige situation, at vi skal føre et egentligt bevis for lægelige fejl og samtidig fuldt ud bevise årsagsammenhængen mellem fejl og skade i forbindelse med patientbehandling. Igennem årene har vi set alt for mange sager i sundhedssektoren, som i øvrigt også har givet anledning til stor omtale, navnlig fordi den skadelidte, patienten, har haft bevisbyrden for, at skadevolderen har handlet uforsvarligt.

Vi er også glade for, at man ikke med lovforslaget gør den enkelte læge ansvarlig, således at det kun er, når der er handlet forsætligt, at den enkelte læge selv bliver ansvarlig. Ellers lægges ansvaret efter lovforslaget jo på den driftsansvarlige for institutionen, altså sygehuset, den kommunale foranstaltning eller den private praksis. Det synes jeg er meget udmærket.

Jeg synes også, det er godt, at donorer og forsøgspersoner efter lovforslaget får en udvidet dækning.

Men derudover vil jeg gøre et par kritiske bemærkninger. Da lovforslaget blev behandlet i sidste folketingssamling, gjorde den daværende socialdemokratiske ordfører nogle bemærkninger om den manglende mulighed for erstatning for psykisk skade ved psykiatrisk behandling. Jeg kan godt forstå de vanskeligheder, som kan ligge i diagnosen og i forudsætningerne ved at vurdere, om en psykisk skade er et led i den sygdom, der behandles for, eller om skaden skyldes den behandling, man har været ude for. Men jeg tror, det er nødvendigt, at vi under udvalgsarbejdet får set nærmere på disse psykiske skader med sigte på at få det med i et lovgrundlag for en patientforsikring.

Hvad angår forsikringsdækningsområdet i øvrigt, undrer det mig, at man vedrørende det kommunale område alene vil tage tandlægeordningen med, og at man ikke vil lade det omfatte andre kommunale sundhedsordninger,